

Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Nowy Sącz

Czerwiec 2016 r.

Nowy Sącz

Spis treści

1	Wstęp.....	3
2	Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	5
2.1	Podział miasta na jednostki analityczne - osiedla.....	5
2.2	Wskaźniki użyte w diagnozie	10
3	Sfera społeczna	24
3.1	Stan ludności.....	24
3.2	Oświata i opieka nad dziećmi	29
3.2.1	Żłobki	29
3.2.2	Przedszkola	30
3.2.3	Szkoły podstawowe	31
3.2.4	Gimnazja	32
3.2.5	Szkoły ponadgimnazjalne	34
3.2.6	Edukacja dorosłych	37
3.2.7	Jakość edukacji.....	38
3.3	Szkolnictwo wyższe	39
3.3.1	Uczelnie	39
3.3.2	Studenci i absolwenci.....	40
3.4	Pomoc społeczna	41
3.5	Charakterystyka bezrobocia	49
3.6	Kultura i rekreacja.....	60
3.6.1	Instytucje kultury	60
3.6.2	Muzea i galerie	65
3.6.3	Baza sportowo-rekreacyjna	66
3.7	Aktywność społeczna	67
3.7.1	Organizacje pozarządowe.....	67
3.7.2	Frekwencja w wyborach	67
3.7.3	Przestępstwa i wykroczenia	68
3.8	Przemoc w rodzinie	71
3.9	Podsumowanie	73
4	Sfera gospodarcza	74
4.1	Liczba i struktura podmiotów gospodarczych.....	74
4.2	Dochody ludności.....	76

4.3	Instytucje otoczenia biznesu	77
4.4	Podsumowanie	78
5	Sfera środowiskowa	79
5.1	Stan powietrza	79
5.2	Rozwiązania w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska	80
5.3	Podsumowanie	82
6	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	83
6.1	Planowanie przestrzenne	83
6.2	Pozwolenia na budowę	84
6.3	Budynki i budowle	86
6.3.1	Budynki mieszkalne	86
6.4	Infrastruktura techniczna	86
6.4.1	Sieć ciepła	86
6.5	Infrastruktura drogowa	86
6.6	Służba zdrowia	89
6.7	Komunikacja publiczna	90
6.8	Podsumowanie	94
7	Sfera techniczna	95
7.1	Zasoby mieszkaniowe	95
7.2	Podsumowanie	98
8	Wyniki badania ankietowego	99
8.1	Metodologia	99
8.2	Próba	99
8.3	Wyniki badania	100
9	Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Nowego Sącza	111
10	Charakterystyka wybranych osiedli - obszarów do rewitalizacji	116
10.1	Stare Miasto	116
10.2	Centrum	117
10.3	Kilińskiego	118
10.4	Przydworcowe	118
11	Spis tabel	120
12	Spis map	126

1 Wstęp

Podstawą prawną przy sporządzaniu Programu Rewitalizacji Miasta Nowego Sącza na lata 2016-2022 jest ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r., poz. 1777).

Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą **rewitalizacja** stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Jest on prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Co ważne, w centrum tego procesu stoi człowiek wraz ze swoimi problemami, potrzebami i oczekiwaniami.

Miasto Nowy Sącz przystępując do przeprowadzenia rewitalizacji, zgodnie z wytycznymi ustawy, zobowiązane jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), na którym współwystępuje jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Natomiast obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako **obszar rewitalizacji**.

Obszar ten nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Dlatego też jednym z najistotniejszych elementów Programu Rewitalizacji jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, która pozwoli na zidentyfikowanie obszarów problemowych na terenie miasta. Diagnoza zawiera także analizę lokalnych potencjałów występujących na wybranych obszarach.

Niniejszy dokument został opracowany na podstawie danych zastanych (ilościowych), ale także przy aktywnym udziale społeczności lokalnej. W ramach jego przygotowywania zostało przeprowadzone badanie kwestionariuszowe oraz spotkanie konsultacyjne.

Diagnoza składa się z części ogólnej obrazującej sytuację miasta na tle województwa i kraju oraz szczegółowej analizy wskaźników poszczególnych sfer problemowych na poziomie mniejszych jednostek analitycznych.

Każda ze sfer, dla której identyfikowane są zjawiska kryzysowe (tj. sfera społeczna, gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna) została opisana w odrębnych rozdziałach. Dla poszczególnych zjawisk zostały określone wskaźniki, po wyliczeniu których możliwe było wyznaczenie obszarów charakteryzujących się niższymi wartościami, niż średnia dla całego miasta. Szczegółowy opis wyboru i sposobu obliczania wskaźników znajduje się w rozdziale 2. Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Po przeanalizowaniu wybranych wskaźników możliwe było wyznaczenie obszarów, które w pierwszej kolejności powinny być poddane rewitalizacji. Na podstawie przeprowadzonych analiz jako obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wskazane następujące osiedla:

- Stare Miasto;
- Centrum;
- Kilińskiego;
- Przydworcowe.

Łącznie obszar rewitalizacji zajmuje 200,8 hektara, czyli 3,5% powierzchni miasta, a zamieszkuje go 9,8% mieszkańców Nowego Sącza, czyli 8076 osób.

2 Metodologia wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

2.1 Podział miasta na jednostki analityczne - osiedla

W celu przeprowadzenia analizy zróżnicowania wewnętrznego wykorzystano podział miasta na osiedla jako naturalny i łatwo identyfikowalny dla mieszkańców i innych interesariuszy Programu, który w sposób możliwie trafny odzwierciedla znane i powszechnie dostrzegane zróżnicowania w przestrzeni społeczno-gospodarczej miasta.

Nowy Sącz dzieli się na 25 osiedli, które funkcjonują w świadomości mieszkańców, natomiast szczegółowy przebieg ich granic został przyjęty uchwałą Nr LXVI/823/2006 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 czerwca 2006 r. dotyczącej granic osiedli. Wszystkie osiedla pełnią funkcję mieszkaniową, a liczbę ich mieszkańców i powierzchnię prezentuje poniższa tabela.

Mapa 1. Nowy Sącz w podziale na osiedla

Źródło: opracowanie własne na podstawie uchwały Nr LXVI/823/2006 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 czerwca 2006 r. dotyczącej granic osiedli

Tabela 1. Liczba ludności, powierzchnia i granice poszczególnych osiedli Nowego Sącza

osiedle	liczba mieszkańców osiedla 31.12.2015	% mieszkańców miasta	powierzchnia osiedla w ha	% powierzchni miasta	Przebieg granicy
Barskie	5987	7,27%	38,21	0,66%	ul. Barską od ul. Lwowskiej do mostu na potoku Łubinka, potokiem Łubinka, ul. Batalionów Chłopskich przez ul. Broniewskiego do ul. Lwowskiej, ul. Lwowską do ul. Barskiej
Biegonice	1483	1,80%	621,73	10,80%	od mostu na rz. Poprad rz. Poprad, rz. Dunajec do ujścia potoku przez las Dąbrówka, potokiem przez las Dąbrówka do ul. Węgierskiej, ul. Węgierską, ul. Zakładników, potokiem z lasu Dąbrówka do granic administracyjnych miasta, granicą administracyjną miasta do mostu na rz. Poprad
Centrum	1731	2,10%	43,08	0,75%	ul. Mickiewicza, ul. Matejki do ul. Rajskiej, ul. Rajską, korytem dawnego potoku Młynówka do ul. Młyńskiej, ul. Młyńską, ul. Pierackiego do cmentarza komunalnego, zachodnią granicą cmentarza komunalnego, ul. Rejtana, ul. Grodzką, Pl. Krasińskiego - północną granicą, torem kolejowym do ul. Mickiewicza
Chruślice	677	0,82%	103,61	1,80%	ul. Lwowska od ul. Chruślickiej do ul. Jasnej, ul. Jasną, ul. Nowowiejskiego, ul. Chruślicką do ul. Jodłowej, ul. Jodłową do granic administracyjnych miasta, granicą administracyjną miasta, ul. Leśną z ul. Norwida i ul. Beskidzką, ul. Chruślicką do ul. Lwowskiej
Dąbrówka	1887	2,29%	405,58	7,04%	torami kolejowymi, potokiem Dąbrówka, ul. Podbielowską z ul. Trzy Domki, od ul. Podbielowskiej granicą obrębów geodezyjnych 109 i 115 do ul. Bohaterów Orła Białego, granicą lasu Dąbrówka do ul. Ruczaj, ul. Ruczaj do skrzyżowania z ul. Mała Poręba, granicą administracyjną miasta, potokiem przez las Dąbrówka, ul. Zakładników, ul. Węgierską, potokiem z lasu Dąbrówka do torów kolejowych
Falkowa	1402	1,70%	461,66	8,02%	Drogą gruntową od rzeki Kamienica do ul. Długoszowskiego pomiędzy nr 84 i 86, wschodnią granicą Skansenu, potokiem Łubinka do granic administracyjnych miasta, granicą administracyjną miasta do torów kolejowych, torami kolejowymi do rz. Kamienicy, rz. Kamienicą do drogi gruntowej od rz. Kamienica do ul. Długoszowskiego
Gołąbkowice	4273	5,19%	199,14	3,46%	od mostu na rz. Kamienicy na ul. Krańcowej, ul. Krańcową, ul. Lwowska do potoku Łubinka, potokiem Łubinka, wschodnią granicą Skansenu, droga gruntową prostopadłą od ul. Długoszowskiego pomiędzy nr 84 i 86 do rz. Kamienicy, rz. Kamienicą, do mostu na ul. Krańcowej
Gorzków	3784	4,60%	155,43	2,70%	od torów kolejowych północną granicą kotłowni Millenium, ul. L Brygady, rz. Kamienicą do mostu kolejowego na rz. Kamienicy, torami kolejowymi do kotłowni Millenium

Miasto Nowy Sącz

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz
tel: [+48 18] 44 86 500, fax: [+48 18] 44 37 863
urząd@nowysacz.pl | www.nowysacz.pl

osiedle	liczba mieszkańców osiedla 31.12.2015	% mieszkańców miasta	powierzchnia osiedla w ha	% powierzchni miasta	Przebieg granicy
Helena	4442	5,40%	445,64	7,74%	od mostu na rz. Dunajec w ul. Legionów, rz. Dunajec w kierunku północnym, granicą administracyjną miasta do ul. Marcinkowickiej, ul. Marcinkowicką, ul. Papieską, ul. Witkacego, granicą administracyjną miasta do rz. Dunajec, rz. Dunajec do ul. Legionów
Kaduk	3030	3,68%	156,90	2,72%	od przecięcia potoku Dąbrówka z torem kolejowym, wzdłuż toru kolejowego do wiaduktu w ul. Węgierskiej, skarpą do potoku Żeglarka, potokiem Żeglarka do ul. Orkana, ul. Orkana do skarpy, skarpą do ul. Węgierskiej, ul. Węgierską do wiaduktu kolejowego, torem kolejowym do ul. Kolejowej, ul. Kolejową do wiaduktu kolejowego, ul. Zieloną do ul. Jana Pawła II, ul. Jana Pawła II, ul. Bielowicką do ul. Granicznej, drogą gruntową stanowiącą naturalne przedłużenie ul. Granicznej do potoku Dąbrówka, potokiem Dąbrówka do torów kolejowych
Kilińskiego	637	0,77%	45,75	0,79%	ul. Młyńską od ul. Śniadeckich do mostu na rz. Kamienicy, rzeką Kamienicą do ul. Królowej Jadwigi, ul. Królowej Jadwigi do ul. Klasztornej, ul. Klasztornej, ul. Rejtana, zachodnią granicą cmentarza do ul. Młyńskiej
Kochanowskiego	6325	7,68%	344,78	5,99%	od mostu na rz. Kamienicy, ul. Lwowską, ul. Kochanowskiego do potoku Łubinka, potokiem Łubinka do ul. Zdrojowej, ul. Zdrojową do granicy administracyjnej miasta, granicą administracyjną miasta, zachodnią granicą osiedla Chruślice do potoku Łubinka, potokiem Łubinka do mostu w ul. Barskiej, ul. Barską, ul. Krańcową do mostu na rz. Kamienicy, rz. Kamienicą do mostu w ul. Lwowskiej
Millenium	4356	5,29%	24,47	0,42%	ul. Rejtana, ul. Klasztornej, ul. Królowej Jadwigi, ul. Nawojowską do ul. Rejtana
Nawojowska	4198	5,10%	261,21	4,54%	od wiaduktu kolejowego w ul. Nawojowskiej, torami kolejowymi, ul. Starodworską, ul. Grunwaldzką z wyłączeniem ul. Jastrzębiej, ul. Graniczną, ul. Bielowicką, ul. Jana Pawła II, ul. Zieloną do wiaduktu kolejowego, torami kolejowymi do wiaduktu w ul. Nawojowskiej
Piątkowa	1729	2,10%	208,19	3,62%	od mostu w ul. Lwowskiej, ul. Lwowską, ul. Jasną, ul. Nowowiejskiego, ul. Chruślicką, granicą administracyjną miasta do potoku Łęg, potokiem Łęg, potokiem Łubinka do mostu w ul. Lwowskiej
Poręba Mała	2429	2,95%	511,83	8,89%	od skrzyżowania ul. Mała Poręba z ul. Majdan, ul. Ruczaj, do granicy lasu, granicą lasu Dąbrówka do ulicy Bohaterów Orła Białego, ul. Bohaterów Orła Białego, granicą obrębów geodezyjnych 109 i 115 do ul. Podbielowskiej ul. Podbielowską z wyłączeniem ul. Trzy Domki do potoku Dąbrówka, potokiem Dąbrówka do ul. Jaworzyńskiej, ul. Jaworzyńską do ul. Krętej, ul. Krętą do potoku Łącznik, potokiem Łącznik do ul. Mała Poręba, ul. Mała Poręba do granic administracyjnych miasta, granicą administracyjną miasta, ul. Ruchu Ludowego, ul. Majdan do ul. Mała Poręba

Miasto Nowy Sącz

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz
tel: [+48 18] 44 86 500, fax: [+48 18] 44 37 863
urząd@nowysacz.pl | www.nowysacz.pl

osiedle	liczba mieszkańców osiedla 31.12.2015	% mieszkańców miasta	powierzchnia osiedla w ha	% powierzchni miasta	Przebieg granicy
Przetakówka	4261	5,18%	247,08	4,29%	od ujścia potoku Łubinka do rz. Dunajec, potokiem Łubinka, południową granicą os. Zabełcze, granicą obrębu geodezyjnego 1 i 121 do ul. Zdrojowej, ul. Zdrojową, potokiem Łubinka do ul. Kochanowskiego, ul. Kochanowskiego, ul. Lwowską od mostu na rz. Kamienicy, rz. Kamienicą, rz. Dunajec do ujścia potoku Łubinka
Przydworcowe	3492	4,24%	30,47	0,53%	ul. Grodzką, ul. Nawojowską, do wiaduktu kolejowego, torami kolejowymi do Al. Batorego, Al. Batorego do ul. Grodzkiej
Stare Miasto	2216	2,69%	81,47	1,41%	od mostu kolejowego na rz. Dunajec, rz. Dunajec, rz. Kamienicą do mostu w ul. Krańcowej, ul. Krańcową, ul. Młyńską do koryta dawnego potoku Młynówka, ul. Rajską, do ul. Matejki, ul. Mickiewicza do toru kolejowego, torem kolejowym do mostu na rz. Dunajec
Szujskiego	4550	5,53%	60,80	1,06%	ul. Grodzką, Al. Batorego, torem kolejowym do Pl. Krasińskiego, ul. Grodzką
Westerplatte	3378	4,10%	27,14	0,47%	ul. Batalionów Chłopskich do potoku Łubinka, potokiem Łubinka do ul. Chruślickiej, ul. Chruślicką do ul. Lwowskiej, ul. Lwowską poprzez ul. Broniewskiego do ul. Batalionów Chłopskich
Wojska Polskiego	6728	8,17%	99,05	1,72%	ul. Królowej Jadwigi, rz. Kamienicą, ul. 1 Brygady, północną granicą kottowni Millenium, torami kolejowymi, ul. Nawojowską do ul. Królowej Jadwigi
Wólki	3500	4,25%	319,55	5,55%	od mostu kolejowego na rz. Dunajec, torem kolejowym do wiaduktu kolejowego, ul. Węgierską do skarpy, skarpą do ul. Orkana, ul. Orkana do potoku Żeglarka, potokiem Żeglarka do skarpy, skarpą do wiaduktu w ul. Węgierskiej, torem kolejowym do granicy osiedla Biegonice, granicą osiedla Biegonice do rzeki Dunajec, rz. Dunajec do mostu kolejowego
Zabełcze	1174	1,43%	361,07	6,27%	od ujścia potoku Łubinka do rz. Dunajec do granic administracyjnych miasta, granicą administracyjną miasta do ul. Zabełeckiej, ul. Zabełecką, ul. Zdrojową, granicą obrębów geodezyjnych 1 i 121 do potoku leśnego, potokiem leśnym do przecięcia z ul. Tarnowską, ul. Tarnowską, potokiem Łubinka do rz. Dunajec
Zawada	4655	5,65%	504,67	8,76%	od potoku Dąbrówka drogą gruntową stanowiącą naturalne przedłużenie ul. Granicznej, ul. Graniczną, ul. Grunwaldzką, ul. Starodworską do torów kolejowych, torami kolejowymi do granicy administracyjnej miasta, granicą administracyjną miasta do ul. Mała Poręba, ul. Mała Poręba, potokiem Łącznik, ul. Krętą, ul. Jaworzyńską do potoku Dąbrówka
suma	82324	100%	5758,52	100,00%	Nie dotyczy

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Nowego Sącza, Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza, Uchwała Nr LXVII/823/2006 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 27 czerwca 2006 r. dotycząca granic osiedli

2.2 Wskaźniki użyte w diagnozie

Przy wyznaczaniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Nowego Sącza posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym, które zostały opracowane na podstawie danych zastanych. Wskaźniki te odnosiły się do pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej (zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji). Lista wskaźników wraz ze źródłami danych oraz metodologią obliczania została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Dane pozyskiwane na podziale na ulice lub punkty adresowe były agregowane do poziomu osiedli. Część wartości wskaźników ma charakter względny, a więc została podana w stosunku do określonej liczby mieszkańców osiedli (w zależności od wartości wskaźnika - 100 lub 1000). Umożliwia to porównywanie sytuacji na osiedlach silnie różniących się pod względem liczby mieszkańców, gdzie podawanie liczby bezwzględnych prowadziło do zafałszowania analizy.

Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródła danych	Metodologia obliczania wskaźnika
Sfera społeczna				
1.1.	Ubóstwo - pomoc społeczna	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (świadczeń finansowych bez pracy socjalnej) na 1000 ludności	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności) (stan na 31.12.2015)	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (finansowych, bez pracy socjalnej) przyznanych mieszkańcom danego osiedla dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc
1.2.	Ubóstwo - pomoc społeczna	liczba rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności) (stan na 31.12.2015)	Liczba rodzin korzystających z zasiłków pomocy społecznej (finansowych, bez pracy socjalnej) przyznanych mieszkańcom danego osiedla dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc
1.3.	Ubóstwo - pomoc społeczna	wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1000 osób	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu (przyznane świadczenia, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności) (stan na 31.12.2015)	Łączna wartość świadczeń pomocy społecznej (finansowych, bez pracy socjalnej) przyznanych mieszkańcom danego osiedla dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródła danych	Metodologia obliczania wskaźnika
1.4.	Przestępczość	liczba przestępstw na 1000 mieszkańców	Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu (liczba przestępstw, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności, stan na 31.12.2015)	Liczba przestępstw popełnionych na danym osiedlu dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc
1.5.	Przestępczość przemoc w rodzinie	liczba wydanych „Niebieskich Kart” na 1000 mieszkańców	Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu (liczba „Niebieskich Kart”, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności, stan na 31.12.2015)	Liczba „Niebieskich Kart” wydanych na danym osiedlu dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc
1.6.	Obciążenie demograficzne	mieszkańcy osiedli Nowego Sącza w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (stan na 31.12.2015)	Łączna liczba mieszkańców danego osiedla w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym) dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla w wieku produkcyjnym pomnożona przez sto. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy, dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.
1.7.	Bezrobocie	liczba osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym	Sądecki Urzędu Pracy w Nowym Sączu (dane o bezrobociu, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015)	Liczba mieszkańców danego osiedla bezrobotnych powyżej 12 miesięcy dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla w wieku produkcyjnym. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy, dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat.

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródła danych	Metodologia obliczania wskaźnika
1.8.	Bezrobocie	liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia 2015)	Sądecki Urzędu Pracy w Nowym Sączu (dane o bezrobociu, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015)	Liczba bezrobotnych mieszkańców danego osiedla z wykształceniem podstawowym dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla w wieku produkcyjnym. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy, dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat.
1.9	Przestępczość wandalizm	nakłady na remonty terenów zielonych wynikające ze skutków aktów wandalizmu w latach 2011-2015 łącznie	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Gospodarki Komunalnej (stan na 31.12.2015)	Suma nakładów na remonty terenów zielonych wynikające ze skutków aktów wandalizmu z lat 2011-2015
1.10.	Aktywność kulturalna	liczba korzystających ze stałych form zajęć w MOK	Miejski Ośrodek Kultury (stan na 31.12.2015)	Liczba mieszkańców danego osiedla będących uczestnikami zajęć i grup artystycznych, uczestniczących w stałych formach zajęć (średnio 2 razy w tygodniu)
1.11.	Edukacja	liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015	Kuratorium Oświaty w Krakowie, Delegatura w Nowym Sączu (dane o liczbie uczniów nieotrzymujących promocji w poszczególnych szkołach za rok 2014/2015), szkoły (wstępnie zanonimizowane dane uczniów nieotrzymujących promocji ze szkół)	Liczba mieszkających na danym osiedlu uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015
1.12.	Kapitał społeczny	frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku w podziale na obwody głosowania w %	Państwowa Komisja Wyborcza (http://samorząd2014.pkw.gov.pl/356_Frekwencja/126201 , dostęp z 04.04.2016 roku)	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2014 roku policzona poprzez podzielenie liczby wydanych kart do głosowania w danym obwodzie przez liczbę uprawnionych do głosowania w
Sfera gospodarcza				
2.1.	Potencjał gospodarczy	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 ludności	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych (dane o podmiotach gospodarki narodowej stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności) (stan na 31.12.2015)	Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych na danym osiedlu dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez sto
2.2.	Przedsiębiorczość mieszkańców	liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych (dane o podatnikach prowadzących działalność gospodarczą, stan na 31.12.2015), Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności) (stan na 31.12.2015)	Liczba mieszkańców danego osiedla będących podatnikami prowadzącymi działalność gospodarczą dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródła danych	Metodologia obliczania wskaźnika
2.3.	Dochody ludności	deklarowany dochód na jednego podatnika w 2014 roku	Urząd Skarbowy w Nowym Sączu (stan na 31.12.2015)	Średni deklarowany dochód jednego podatnika z danego osiedla za rok 2014
Sfera środowiskowa				
3.1.	Niska emisja	Liczba wymienionych kotłów węglowych na 1000 mieszkańców w ramach programu KAWKA	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Ochrony Środowiska (liczba kotłów, stan na 16.04.2016) Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności, stan na 31.12.2015)	Liczba wymienionych kotłów węglowych na danym osiedlu dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc
3.2.	Stężenie pyłów	Stężenie średnioroczne pyłu PM10	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Miasta Nowego Sącza, stanowiący załącznik nr 1 do Uchwały Nr XV/149/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 września 2015 r. na podstawie danych zawartych na www.malopolska.pl oraz www.openstreetmap.org (stan na 30.09.2013)	Stężenie pyłu PM10 na powierzchnię osiedla
Sfera przestrzenno-funkcjonalna				
4.1.	Planowanie przestrzenne	Procentowe pokrycie osiedli miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Architektury i Budownictwa (stan na 31.12.2015)	Powierzchnia pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania danego osiedla w km ² dzielona przez powierzchnię tego osiedla w km ² pomnożona przez sto procent
4.2.	Budownictwo	Procent wydanych pozwoleń na budowę na danym osiedlu	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Architektury i Budownictwa (stan na 31.12.2015)	Liczba wydanych pozwoleń na budowę na danym osiedlu, dzielona przez liczbę wszystkich wydanych pozwoleń na budowę w mieście, pomnożona przez sto procent
4.3.	Infrastruktura drogowa	Gęstość sieci drogowej na danym osiedlu	OpenStreetMap (długość dróg, stan na 06.04.2016) Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Architektury i Budownictwa (powierzchnia osiedli, stan na 31.12.2015)	Długość dróg w km dzielona przez powierzchnię osiedla w km ²
4.4.	Infrastruktura drogowa	Długość dróg w km na danym osiedlu na 1000 mieszkańców osiedla	OpenStreetMap (długość dróg, stan na 06.04.2016) Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności, stan na 31.12.2015)	Długość dróg w km na danym osiedlu dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc
4.5.	Opieka zdrowotna	Liczba placówek opieki zdrowotnej na danym osiedlu na 1000 mieszkańców	Rejestr Zakładów Opieki Zdrowotnej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego opublikowane na stronie internetowej miasta Nowego Sącza [http://www.nowysacz.pl/placowki dostęp na 16.04.2016]	Liczba placówek opieki zdrowotnej na danym osiedlu, dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez 1000
4.6.	Komunikacja publiczna	Liczba dziennych linii komunikacji miejskiej przebiegających przez osiedle na 1000 mieszkańców	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Nowego Sącza (liczba linii, stan na 06.04.2016) Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności, stan na 31.12.2015)	Liczba dziennych linii komunikacji miejskiej przebiegających przez dane osiedle dzielona przez liczbę mieszkańców tego osiedla pomnożona przez tysiąc

Lp.	Zjawisko	Nazwa wskaźnika	Źródła danych	Metodologia obliczania wskaźnika
4.7.	Komunikacja publiczna	Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przestankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Gospodarki Komunalnej (koszty remontów, stan na 31.12.2015) Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich (liczba ludności, stan na 31.12.2015)	Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przestankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na danym osiedlu dzielone przez liczbę mieszkańców danego osiedla pomnożone przez tysiąc
Sfera techniczna				
5.1.	Pustostany	Powierzchnia pustostanów w zasobie miasta w m ² na danym osiedlu	Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Gospodarki Komunalnej (stan na 31.12.2015)	Powierzchnia pustostanów pozostających w zasobie miasta na danym osiedlu

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego zostało dokonane na podstawie rangowania wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli. W celu zachowania zasady koncentracji działań rewitalizacyjnych i chęci zidentyfikowania obszarów charakteryzujących się szczególną koncentracją zjawisk kryzysowych punkty zostały przypisane pięciu osiedlom o najmniej korzystnych wynikach w odniesieniu do średniej dla całego miasta (odpowiednio 5 za wynik najmniej korzystny, 4 za kolejny, itd.) a następnie zsumowane, co pozwoliło na określenie, na których osiedlach występuje sytuacja problemowa w odniesieniu do obszaru całego miasta. W pierwszej kolejności określono osiedla z największym natężeniem problemów społecznych, a w dalszej kolejności przeprowadzono analizy dotyczące skumulowania problemów w pozostałych badanych sferach.

Jako uzupełnienie wskaźników pozyskanych podczas analizy danych zastanych posłużono się również wynikami badań społecznych. Były one prowadzone w formie wywiadów kwestionariuszowych na reprezentatywnej przedmiotowo (pod względem płci i wieku) próbie mieszkańców oraz w formie ankiety internetowej do samodzielnego wypełniania. W kwestionariuszu znalazły się pytania dotyczące różnych aspektów życia w Nowym Sączu a także bezpieczeństwa mieszkańców oraz ich aktywności społecznej. Respondenci byli również proszeni o wskazywanie lokalizacji, które są szczególnie dotknięte problemami w pięciu sferach.

Wyniki ankiet zostały potraktowane jako uzupełnienie badań ilościowych i posłużyły do potwierdzenia ich wyników.

Kolejne tabele prezentują rozkład wartości wskaźników na poszczególnych osiedlach.

Tabela 3. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera społeczna

Osiedle	Edukacja	Pomoc społeczna	Pomoc społeczna	Pomoc społeczna	Przestępczość	Przemoc w rodzinie	Obciążenie demograficzne	Bezrobocie	Bezrobocie	Wandalizm	Aktywność kulturalna	Kapitał społeczny
	liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (świadczeń finansowych bez pracy socjalnej) na 1000 ludności (stan na 31.12.2015)	liczba rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 osób (stan na 31.12.2015)	wysokość przyznanych świadczeń na 1000 osób (stan na 31.12.2015)	liczba przestępstw na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)	liczba wydanych „Niebieskich Kart” na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)	Mieszkańcy osiedli Nowego Sącza w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku	liczba osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia 2015) (stan na 31.12.2015)	liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia 2015)	nakłady na remonty terenów zielonych wynikające ze skutków aktów wandalizmu w latach 2011-2015 łącznie	Liczba korzystających ze stałych form zajęć w MOK (stan na 31.12.2015)	frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku na podziale na obwody głosowania w %
Barskie	3	78	35	114 763,00 zł	13,0	0,7	69,0	2,7%	0,9%	9065,92 zł	22	46,74
Biegonice		50	19	91 175,00 zł	42,5	0,7	61,2	2,3%	0,5%	- zł	8	52,88
Centrum	1	179	73	413 104,00 zł	73,4	1,2	65,6	3,2%	2,8%	80,00 zł	11	44,87
Chruślice		148	54	228 659,00 zł	41,4	1,5	54,6	2,3%	1,4%	- zł	16	58,48
Dąbrówka	1	37	13	77 304,00 zł	22,8	0,5	57,6	1,8%	0,3%	- zł	8	50,87
Falkowa	1	78	25	91 715,00 zł	10,0	0,7	53,9	2,2%	0,8%	- zł	8	48,93
Gołąbkowice	1	36	15	70 130,00 zł	42,8	0,7	72,2	2,1%	0,4%	5460,00 zł	5	55,67
Gorzków	1	54	22	80 260,00 zł	33,0	0,8	38,0	1,6%	0,5%	1696,00 zł	26	49,54
Helena	1	60	22	108 231,00 zł	18,9	1,6	56,7	2,1%	0,6%	315,92 zł	10	49,02
Kaduk		111	35	189 428,00 zł	38,0	1,3	57,6	2,9%	1,2%	- zł	6	48,60
Kilińskiego		214	91	321 262,00 zł	139,7	0,0	75,5	2,5%	0,6%	4551,00 zł	15	47,54
Kochanowskiego	5	60	24	116 658,00 zł	23,1	1,7	61,1	2,7%	1,0%	- zł	14	53,49
Millenium	3	39	15	63 720,00 zł	24,6	1,4	90,6	2,3%	0,2%	- zł	17	49,09
Nawojowska	12	108	35	166 518,00 zł	24,8	1,9	63,4	3,3%	1,6%	- zł	11	45,79
Piątkowa	2	42	18	61 627,00 zł	17,4	1,2	68,7	1,4%	0,4%	- zł	18	58,48
Poręba Mała	3	69	19	77 335,00 zł	6,6	1,2	57,6	2,3%	1,0%	- zł	8	50,87
Przetakówka	6	60	26	110 207,00 zł	28,2	0,7	68,6	2,2%	0,8%	- zł	15	55,25

Osiedle	Edukacja	Pomoc społeczna	Pomoc społeczna	Pomoc społeczna	Przestępczość	Przemoc w rodzinie	Obciążenie demograficzne	Bezrobocie	Bezrobocie	Wandalizm	Aktywność kulturalna	Kapitał społeczny
	liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015	liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (świadczeń finansowych bez pracy socjalnej) na 1000 ludności (stan na 31.12.2015)	liczba rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 osób (stan na 31.12.2015)	wysokość przyznanych świadczeń na 1000 osób (stan na 31.12.2015)	liczba przestępstw na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)	liczba wydanych „Niebieskich Kart” na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)	Mieszkańcy osiedli Nowego Sącza w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku	liczba osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia 2015) (stan na 31.12.2015)	liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31 grudnia 2015)	nakłady na remonty terenów zielonych wynikające ze skutków aktów wandalizmu w latach 2011-2015 łącznie	Liczba korzystających ze stałych form zajęć w MOK (stan na 31.12.2015)	frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 roku w podziale na obwody głosowania w %
Przydworcowe	5	100	46	209 782,00 zł	69,9	0,9	65,0	3,0%	0,8%	1101,50 zł	14	45,59
Stare Miasto	4	181	82	406 334,00 zł	39,3	4,1	59,2	4,7%	2,3%	28 777,82 zł	7	44,08
Szujskiego	5	83	39	138 575,00 zł	7,9	0,4	66,6	2,4%	1,0%	- zł	8	48,02
Westerplatte		46	18	82 170,00 zł	33,7	4,4	66,1	1,5%	0,9%	- zł	13	47,90
Wojska Polskiego	6	48	17	71 088,00 zł	7,0	0,6	48,6	2,1%	0,5%	516,60 zł	11	49,83
Wólki	1	24	11	47 358,00 zł	33,4	0,6	56,7	2,0%	0,4%	1572,77 zł	18	50,88
Zabełcze	1	58	20	95 684,00 zł	32,4	0,0	54,5	1,8%	0,8%	- zł	12	60,13
Zawada	2	61	20	86 596,00 zł	22,3	2,8	53,8	1,3%	0,4%	- zł	17	51,16
średnia dla miasta	nie dotyczy	69	27,6	121 573,24 zł	27,4	1,3	61,13	2,3%	0,8%	2125,50 zł	13,23	49,83

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Tabela 4. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera gospodarcza

Osiedle	Potencjał gospodarczy	Przedsiębiorczość mieszkańców	Dochody ludności
	liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 ludności stan na 31.12.2015)	liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności (stan na 31.12.2015)	deklarowany dochód na jednego podatnika w 2014 roku (stan na 31.12.2015)
Barskie	69,4	11,6	32 755,15 zł
Biegonice	57,7	38,9	43 122,32 zł
Centrum	118,5	68,5	45 546,76 zł
Chruślice	27,4	40,5	38 629,56 zł
Dąbrówka	49,7	26,3	43 317,44 zł
Falkowa	19,0	13,6	49 303,38 zł
Gołąbkowice	63,4	14,8	41 381,54 zł
Gorzków	76,3	20,2	38 466,64 zł
Helena	132,0	29,7	44 469,98 zł
Kaduk	129,7	42,8	44 105,81 zł
Kilińskiego	37,0	58,1	36 652,00 zł
Kochanowskiego	154,6	24,4	40 752,44 zł
Millenium	29,8	6,8	33 800,19 zł
Nawojowska	82,3	19,6	45 942,39 zł
Piątkowa	32,9	19,0	43 543,08 zł
Poręba Mała	30,0	12,4	36 918,94 zł
Przetakówka	184,1	43,2	42 472,99 zł
Przydworcowe	84,1	24,1	33 765,18 zł
Stare Miasto	230,0	103,8	40 747,46 zł
Szujskiego	98,3	21,6	36 397,74 zł
Westerplatte	34,4	10,2	35 981,16 zł
Wojska Polskiego	108,6	16,1	38 091,69 zł
Wólki	103,2	29,5	53 404,65 zł
Zabełcze	45,2	38,5	46 480,69 zł
Zawada	97,1	20,9	38 471,91 zł
średnia dla miasta	94,0	25,4	40 035,00 zł

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Tabela 5. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera środowiskowa

Osiedle	Ochrona przyrody	Stężenie średnioroczne pyłu PM10 (stan na 30.09.2013 r.)			
	Liczba wymienionych kotłów węglowych na 1000 mieszkańców w ramach programu KAWKA (stan na 16.04.2016 r.)	40,1-60	30,1-40	20,1-30	ocena
Barskie	1,50	29,41	70,59	0,00	zła
Biegonice	10,79	0,00	1,55	98,45	przeciętna
Centrum	1,16	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Chruślice	31,02	0,00	52,95	47,05	przeciętna
Dąbrówka	4,77	0,00	71,66	28,34	zła
Falkowa	4,28	4,08	49,96	45,96	przeciętna
Gołąbkowice	0	39,34	60,66	0,00	zła
Gorzków	1,32	73,23	26,77	0,00	zła
Helena	0,68	54,29	18,25	27,46	zła
Kaduk	0	63,12	36,88	0,00	zła
Kilińskiego	0	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Kochanowskiego	1,58	13,57	51,87	34,57	zła
Millenium	0,92	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Nawojowska	2,62	95,03	4,97	0,00	zła
Piątkowa	1,74	0,00	25,01	74,99	przeciętna
Poręba Mała	0,82	0,00	39,21	60,79	przeciętna
Przetakówka	0,94	42,90	56,01	1,10	zła
Przydworcowe	4,01	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Stare Miasto	14,44	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Szujskiego	1,76	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Westerplatte	0,59	6,57	93,43	0,00	zła
Wojska Polskiego	0,89	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Wólki	1,71	59,11	40,89	0,00	zła
Zabełcze	4,26	0,00	13,87	86,13	przeciętna
Zawada	2,79	9,18	66,77	0,24	zła
Średnia dla miasta	2,32	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Tabela 6. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera przestrzenno-funkcjonalna

Osiedle	Planowanie przestrzenne	Ochrona zdrowia	Budownictwo	Komunikacja publiczna	Infrastruktura drogowa	Infrastruktura drogowa	Komunikacja publiczna
	stopień pokrycia MPZP na osiedla w % (stan na 31.12.2015)	liczba placówek opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców (stan na 16.04.2016)	procent wydanych pozwoleń na budowę na danym osiedlu (stan na 31.12.2015)	liczba linii komunikacji publicznej na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)	gęstość sieci drogowej [km/km ²] (stan na 31.12.2015)	długość dróg na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)	koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców (stan na 31.12.2015)
Barskie	1,57	0,84	1,42	1,00	17,84	1,14	418,49 zł
Biegonice	56,38	0,00	4,25	7,42	3,58	15,01	1550,24 zł
Centrum	87,42	5,20	1,42	17,91	15,58	3,88	1125,36 zł
Chruślice	99,11	0,00	1,26	2,95	5,33	8,16	- zł
Dąbrówka	64,39	0,53	5,83	6,36	5,16	11,1	- zł
Falkowa	54,09	0,00	1,42	1,43	2,91	9,58	- zł
Gołąbkowice	37,22	0,00	5,35	2,11	8,64	4,03	806,69 zł
Gorzków	22,11	0,53	2,52	1,06	14,77	6,07	676,80 zł
Helena	0,05	0,45	6,77	0,68	7,09	7,12	517,11 zł
Kaduk	22,09	0,33	5,98	4,62	11,67	6,04	- zł
Kilińskiego	99,94	0,00	0,79	3,14	17,33	12,45	- zł
Kochanowskiego	69,79	0,47	4,72	1,58	7,09	3,86	- zł
Millenium	1,54	0,00	0,47	1,84	19,25	1,08	380,17 zł
Nawojowska	44,95	0,48	7,24	1,91	11,82	7,35	289,42 zł
Piątkowa	41,36	0,00	2,36	1,16	4,98	5,99	- zł
Poręba Mała	84,69	0,00	13,07	0,82	3,79	7,98	1194,73 zł
Przetakówka	19,69	0,0	4,09	1,41	9,72	5,64	359,31 zł
Przydworcowe	10,35	2,00	0,63	8,59	21,11	1,84	330,47 zł
Stare Miasto	94,59	4,06	7,40	14,44	17,66	6,49	- zł
Szujskiego	74,11	1,32	2,05	0,44	14,82	1,98	- zł
Westerplatte	40,46	0,00	0,16	1,48	21,47	1,73	496,15 zł
Wojska Polskiego	27,84	0,74	4,41	0,59	17,58	2,59	- zł
Wólki	0,45	0,00	3,78	0,57	6,56	5,99	- zł
Zabełcze	68,48	0,00	3,78	1,70	3,46	10,63	- zł
Zawada	19,15	0,64	8,82	1,50	7,66	8,31	- zł
średnia dla miasta	45,62	0,67	4,00	2,62	7,17	5,01	275,57 zł

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Tabela 7. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera techniczna

Osiedle	Pustostany
	powierzchnia pustostanów w zasobie miasta w m ² (stan na 31.12.2015)
Barskie	0
Biegonice	0
Centrum	0
Chruślice	0
Dąbrówka	0
Falkowa	0
Gołąbkowice	0
Gorzków	0
Helena	0
Kaduk	0
Kilińskiego	0
Kochanowskiego	15,43
Millenium	0
Nawojowska	0
Piątkowa	0
Poręba Mała	0
Przetakówka	279,01
Przydworcowe	0
Stare Miasto	278,09
Szujskiego	51,20
Westerplatte	0
Wojska Polskiego	0
Wólki	0
Zabełcze	0
Zawada	0
suma	623,73

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Tabela 8. Występowanie kryzysu w poszczególnych sferach na poszczególnych jednostkach analitycznych (osiedlach)

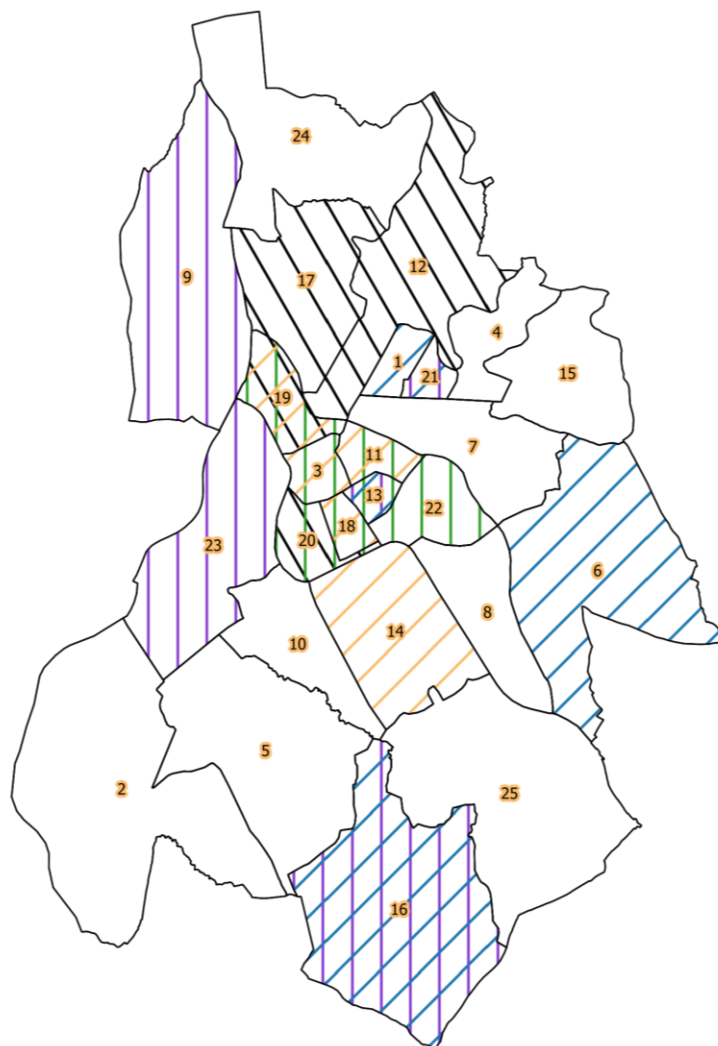
Osiedle	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	jednostka objęta stanem kryzysowym
Barskie	-	+	-	-	-	-
Biegonice	-	-	-	-	-	-
Centrum	+	-	+	-	-	+
Chruślice	-	-	-	-	-	-
Dąbrówka	-	-	-	-	-	-
Falkowa	-	+	-	-	-	-
Gołąbkowice	-	-	-	-	-	-
Gorzków	-	-	-	-	-	-
Helena	-	-	-	+	-	-
Kaduk	-	-	-	-	-	-
Kilińskiego	+	-	+	-	-	+
Kochanowskiego	-	-	-	-	+	-
Millenium	-	+	+	+	-	-
Nawojowska	+	-	-	-	-	-
Piątkowa	-	-	-	-	-	-
Poreba Mała	-	+	-	+	-	-
Przetakówka	-	-	-	-	+	-
Przydworcowe	+	-	+	-	-	+
Stare Miasto	+	-	+	-	+	+
Szujskiego	-	-	+	-	+	-
Westerplatte	-	+	-	+	-	-
Wojska Polskiego	-	-	+	-	-	-
Wólki	-	-	-	+	-	-
Zabelcze	-	-	-	-	-	-
Zawada	-	-	-	-	-	-

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

Mapa 2. Występowanie kryzysu w poszczególnych sferach na poszczególnych jednostkach analitycznych (osiedlach)

Numer	Nazwa osiedla
1	Barskie
2	Biegonice
3	Centrum
4	Chruślice
5	Dąbrówka
6	Falkowa
7	Gołąbkowice
8	Gorzków
9	Helena
10	Kaduk
11	Kilińskiego
12	Kochanowskiego
13	Millenium
14	Nawojowska
15	Piątkowa
16	Poreba Mała
17	Przetakówka
18	Przydworcowe
19	Stare Miasto
20	Szujskiego
21	Westerplatte
22	Wojska Polskiego
23	Wólki
24	Zabelcze
25	Zawada

Sfera społeczna

Występowanie kryzysu

Sfera gospodarcza

Występowanie kryzysu

Sfera środowiskowa

Występowanie kryzysu

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Występowanie kryzysu

Sfera techniczna

Występowanie kryzysu

Źródło: podane powyżej - Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania

3 Sfera społeczna

3.1 Stan ludności

Według najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego Nowy Sącz w 2014 roku zamieszkiwało prawie 84 tysiące osób. Ta liczba nieznacznie spadła od roku 2011, co stanowi odzwierciedlenie trendu na poziomie krajowym.

Tabela 9. Liczba ludności Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika 2011=100
Polska	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	99,84
województwo małopolskie	3 346 796	3 354 077	3 360 581	3 368 336	100,64
Nowy Sącz	84 325	84 129	83 943	83 853	99,44

Źródło: BDL GUS

Według danych Urzędu Miasta liczba mieszkańców zmniejszyła się nieco w ciągu kolejnego roku - w dniu 31.12.2015 r. w Nowym Sączu zameldowane na pobyt stały były 82 324 osoby¹. Poniższa tabela prezentuje zestawienie liczb osób zameldowanych na poszczególnych osiedlach. Wynika z niej, że największy odsetek mieszkańców zameldowanych jest na osiedlach Wojska Polskiego, Kochanowskiego i Barskie, zaś najmniejszy - Kilińskiego i Chruślice.

Tabela 10. Zameldowani mieszkańcy osiedli w 2015 roku (stan na 31 grudnia)

Osiedle	Liczba	Udział procentowy
Barskie	5987	7,27%
Biegonice	1483	1,80%
Centrum	1731	2,10%
Chruślice	677	0,82%
Dąbrówka	1887	2,29%
Falkowa	1402	1,70%
Gołąbkowice	4273	5,19%
Gorzków	3784	4,60%
Helena	4442	5,40%
Kaduk	3030	3,68%
Kilińskiego	637	0,77%
Kochanowskiego	6325	7,68%
Millenium	4356	5,29%
Nawojowska	4198	5,10%
Piątkowa	1729	2,10%
Poręba Mała	2429	2,95%
Przetakówka	4261	5,18%
Przydworcowe	3492	4,24%
Stare Miasto	2216	2,69%
Szujskiego	4550	5,53%
Westerplatte	3378	4,10%
Wojska Polskiego	6728	8,17%
Wólki	3500	4,25%
Zabełcze	1174	1,43%
Zawada	4655	5,65%
Suma	82 324	100,00%

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich

¹ Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich.

Wskaźnik feminizacji, oznaczający liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn nie zmieniał się od roku 2011. Pozostawał on wyższy zarówno od średniej krajowej, jak i wojewódzkiej. Wyższa wartość wskaźnika jest charakterystyczna dla obszarów miejskich. Dane Urzędu Miasta odnoszące się do kolejnego roku mówią o dalszym wzroście wartości współczynnika do poziomu 110².

Tabela 11. Wskaźnik feminizacji Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	107	107	107	107
województwo małopolskie	106	106	106	106
Nowy Sącz	109	109	109	109

Źródło: BDL GUS

W latach 2011-2014 proporcje grup wieku wśród mieszkańców Nowego Sącza ulegały nieznacznym fluktuacjom. Można zwrócić uwagę, że odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym jest tu wyższy od średniej krajowej, zaś w wieku poprodukcyjnym - niższy. Świadczy to o stosunkowo mniejszym, niż w skali ogólnokrajowej, nasileniu problemu starzenia się społeczeństwa. Z drugiej strony jednak można zwrócić uwagę, że sytuacja w mieście nie jest aż tak korzystna jak w jego bezpośrednim otoczeniu wojewódzkim.

Tabela 12. Ludność Nowego Sącza według grup wieku³ (%) w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

w wieku przedprodukcyjnym					
	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	18,5	18,3	18,2	18,0	18,5
województwo małopolskie	19,6	19,4	19,2	19,0	19,6
Nowy Sącz	19,4	19,2	19,0	18,9	19,4
w wieku produkcyjnym					
	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	64,2	63,9	63,4	63,0	64,2
województwo małopolskie	63,5	63,4	63,1	62,8	63,5
Nowy Sącz	63,9	63,5	63	62,6	63,9
w wieku poprodukcyjnym					
	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	17,3	17,8	18,4	19	17,3
województwo małopolskie	16,9	17,3	17,7	18,2	16,9
Nowy Sącz	16,7	17,3	18,0	18,5	16,7

Źródło: BDL GUS

Dane odnoszące się do mieszkańców poszczególnych osiedli pokazują różnice w zakresie proporcji grup wieku. Z analizy wartości odchylenia standardowego

2 Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich.

3 Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat. Wiek mobilny - grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku 18-44 lata, wiek niemobilny - grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku: mężczyźni - 45-64 lata, kobiety - 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

wynika, że największe rozbieżności występują jeśli chodzi o odsetek osób z najstarszej grupy wiekowej.

Najwięcej osób w wieku przedprodukcyjnym zameldowanych jest na osiedlu Poręba Mała, ich odsetki są również wysokie wśród mieszkańców osiedli Nawojowska i Piątkowa. Proporcjonalnie najmniej osób w wieku przedprodukcyjnym zamieszkuje natomiast na osiedlu Kilińskiego, które charakteryzuje się równocześnie największym odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym. Inne osiedla, gdzie udział seniorów jest znaczący to Millenium (gdzie współwystępuje to z najniższym odsetkiem ludności w wieku produkcyjnym), Gołąbkowice oraz Barskie. Najmniejszy procent osób w wieku poprodukcyjnym (w połączeniu z największym udziałem mieszkańców w wieku produkcyjnym) odnotowano na osiedlu Gorzków.

Tabela 13. Mieszkańcy osiedli Nowego Sącza według grup wieku⁴ (%), stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	Mieszkańcy według wieku (%)		
	przedprodukcyjny	produkcyjny	poprodukcyjny
Barskie	15,8	59,2	25,0
Biegonice	20,7	62,0	17,3
Centrum	15,5	60,4	24,1
Chruślice	21,7	64,7	13,6
Dąbrówka	22,5	63,4	14,0
Falkowa	23,6	65,0	11,4
Gołąbkowice	16,6	58,1	25,3
Gorzków	18,0	72,5	9,5
Helena	20,1	63,8	16,1
Kaduk	19,3	63,4	17,3
Kilińskiego	10,7	57,0	32,3
Kochanowskiego	17,5	62,1	20,4
Millenium	16,3	52,5	31,2
Nawojowska	24,3	61,2	14,5
Piątkowa	24,3	59,3	16,4
Poręba Mała	25,5	63,4	11,1
Przetakówka	17,0	59,3	23,7
Przydworcove	15,7	60,6	23,7
Stare Miasto	15,7	62,8	21,5
Szujskiego	16,3	60,0	23,7
Westerplatte	16,7	60,2	23,1
Wojska Polskiego	18,2	67,3	14,6
Wólki	18,9	63,8	17,3
Zabełcze	20,9	64,7	14,4
Zawada	21,1	65,0	13,9
Średnia dla miasta	18,6	62,0	19,4
Odchylenie standardowe	3,4	3,7	6,0

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich

4 Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet - 18-59 lat. Wiek mobilny - grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku 18-44 lata, wiek niemobilny - grupa wieku produkcyjnego obejmująca ludność w wieku: mężczyźni - 45-64 lata, kobiety - 45-59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni - 65 lat i więcej, kobiety - 60 lat i więcej.

Pewnego rodzaju źródłem informacji na temat demografii poszczególnych osiedli jest również liczba wydanych Kart Seniora. Program Karty Seniora skierowany jest do osób powyżej 60 roku życia zamieszkujących Nowy Sącz i ma na celu poprawę jakości ich życia. Analizując dane o wydanych Kartach należy jednak wziąć pod uwagę znaczne różnice liczb osób zamieszkujących poszczególne osiedla (a zwłaszcza osób w wieku poprodukcyjnym, aczkolwiek uprawnione do posiadania Karty są również roczniki w wieku produkcyjnym). Zestawiając ze sobą dane odnoszące się do udziału mieszkańców poszczególnych osiedli w łącznej liczbie osób w wieku poprodukcyjnym oraz wydanych kart można zauważyć, że są one do siebie bardzo podobne. Oznacza to zbliżone zainteresowanie udziałem w programie seniorów z całego miasta.

Tabela 14. Liczba wydanych Kart Seniora w podziale na osiedla w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym - stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	Karty Seniora - stan na koniec roku 2015		Mieszkańcy w wieku poprodukcyjnym	
	Liczba	%	Liczba	%
Barskie	445	11,26%	1497	9,38%
Biegonice	41	1,04%	256	1,60%
Centrum	73	1,85%	417	2,61%
Chruślice	15	0,38%	92	0,58%
Dąbrówka	51	1,29%	265	1,66%
Falkowa	26	0,66%	160	1,00%
Gołąbkowice	301	7,62%	1082	6,78%
Gorzków	108	2,73%	360	2,26%
Helena	142	3,59%	713	4,47%
Kaduk	121	3,06%	524	3,28%
Kilińskiego	32	0,81%	206	1,29%
Kochanowskiego	317	8,02%	1292	8,09%
Millenium	428	10,83%	1359	8,51%
Nawojowska	124	3,14%	610	3,82%
Piątkowa	61	1,54%	284	1,78%
Poręba Mała	32	0,81%	269	1,69%
Przetakówka	243	6,15%	1010	6,33%
Przydworcowe	158	4,00%	827	5,18%
Stare Miasto	120	3,04%	477	2,99%
Szujskiego	219	5,54%	1079	6,76%
Westerplatte	299	7,57%	780	4,89%
Wojska Polskiego	302	7,64%	979	6,13%
Wólki	148	3,74%	606	3,80%
Zabelcze	31	0,78%	169	1,06%
Zawada	115	2,91%	648	4,06%
Łącznie	3952	100,00%	15 961	100,00%

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich

Prognoza demograficzna wskazuje na to, że w Nowym Sączu zachodzić będą procesy charakterystyczne dla starzenia się ludności. Można więc spodziewać się spadku odsetka ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost odsetka ludności w wieku poprodukcyjnym. Skutkiem tych procesów będzie systematyczne zmniejszanie się liczby ludności.

Tabela 15. Prognoza ludności dla Nowego Sącza opracowana w 2014 roku

wiek rok	przedprodukcyjny		produkcyjny		poprodukcyjny		łącznie
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	
2020	14 473	17,60%	51 294	62,36%	16 482	20,04%	82 249
2025	13 452	16,69%	49 270	61,14%	17 861	22,16%	80 583
2030	11 844	15,09%	47 990	61,14%	18 655	23,77%	78 489

Źródło: BDL GUS

Wskaźnik obciążenia demograficznego (mierzony liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym) przejawiał w latach 2011-2014 tendencję wzrostową zarówno na poziomie krajowym i wojewódzkim, jak i w Nowym Sączu. Przez cały analizowany okres obciążenie demograficzne osoby w wieku produkcyjnym w Nowym Sączu było wyższe od średniej krajowej. Można też zwrócić uwagę, że począwszy od roku 2013 wartość wskaźnika dla powiatu grodzkiego Miasto Nowy Sącz jest wyższa niż dla województwa małopolskiego. Te trendy demograficzne będą miały istotny wpływ na politykę społeczną - zwłaszcza w zakresie usług dla osób starszych.

Tabela 16. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym - Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	55,8	56,6	57,6	58,8
województwo małopolskie	57,4	57,8	58,5	59,2
Nowy Sącz	56,4	57,4	58,8	59,8

Źródło: BDL GUS

Ponownie analiza danych dla poszczególnych osiedli pokazuje wewnętrzne zróżnicowanie sytuacji w mieście. Widocznie większy wskaźnik obciążenia demograficznego (mierzony liczbą osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym) odnotowano na osiedlu Millenium (co jest wynikiem omawianych wcześniej proporcji grup wieku, w szczególności znacznego odsetka ludności w wieku poprodukcyjnym). Wartość wyższą od średniej dla miasta wskaźnik przyjmuje również dla osiedli: Barskie, Biegonice, Centrum, Gołąbkowice, Kilińskiego, Nawojowska, Piątkowa, Przetakówka, Przydworcowe, Szujskiego i Westerplatte.

Osiedle gdzie wskaźnik ten jest najniższy to Gorzków (w przypadku którego również decydującą rolę ma niski odsetek osób w wieku poprodukcyjnym).

Tabela 17. Mieszkańcy osiedli Nowego Sącza w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku

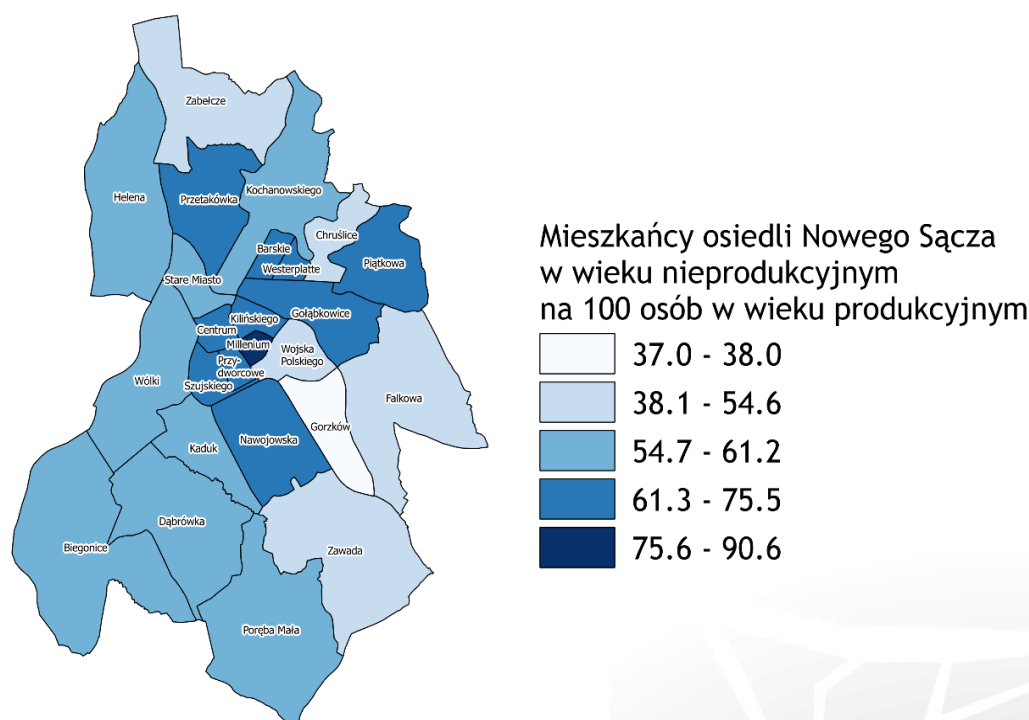
Osiedle	Liczba
Barskie	69,0
Biegonice	61,2
Centrum	65,6
Chruślice	54,6
Dąbrowka	57,6
Falkowa	53,9
Gołąbkowice	72,2
Gorzków	38,0
Helena	56,7
Kaduk	57,6
Kilińskiego	75,5
Kochanowskiego	61,1
Millenium	90,6
Nawojowska	63,4
Piątkowa	68,7
Poręba Mała	57,6
Przetakówka	68,6
Przydworcowe	65,0
Stare Miasto	59,2

Osiedle	Liczba
Szujskiego	66,6
Westerplatte	66,1
Wojska Polskiego	48,6
Wólki	56,7
Zabelcze	54,5
Zawada	53,8
Srednia dla miasta	61,1

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich

Mapa 3. Mieszkańcy osiedli w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta Nowego Sącza, Wydział Spraw Obywatelskich

3.2 Oświata i opieka nad dziećmi

3.2.1 Żłobki

Na terenie Nowego Sącza funkcjonuje tylko jeden publiczny żłobek. W latach 2012 i 2014 odpowiadając na duże zapotrzebowanie lokalnej społeczności powstały dwie placówki niepubliczne.

Tabela 18. Liczba żłobków w latach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	462	699	1112	1605
województwo małopolskie	35	61	97	145
Nowy Sącz	1	2	2	3

Źródło: BDL GUS

W 2014 roku jedynie 7,9% dzieci z Nowego Sącza było objętych opieką żłobkową. Warto zauważyć, że chociaż wartość wskaźnika jest niska to można zaobserwować tendencję wzrostową. Jest to związane z faktem powstawania kolejnych placówek niepublicznych, które odpowiadają na realną potrzebę opieki nad dziećmi do 3 roku życia.

Tabela 19. Dzieci objęte opieką w żłobkach 2011-2014 - Nowy Sącz

	2011	2012	2013	2014
dzieci w wieku do 3 lat	2798	2734	2564	2516
dzieci objęte opieką w żłobkach	125	163	164	200
% dzieci objętych opieką w żłobkach	4,5	6,0	6,4	7,9

Źródło: BDL GUS

Należy również odnotować, że oferta publicznych i niepublicznych żłobków obejmuje opieką większy odsetek dzieci niż średnie krajowa i wojewódzka.

Tabela 20. Dzieci objęte opieką w żłobkach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	3,0	3,8	4,8	5,9
województwo małopolskie	2,4	3,2	4,3	5,2
Nowy Sącz	4,5	6	6,4	7,9

Źródło: BDL GUS

3.2.2 Przedszkola

W 2014 roku na terenie Nowego Sącza funkcjonowało trzydzieści jeden przedszkoli i jeden punkt przedszkolny. Osiem spośród nich to placówki publiczne, a dwadzieścia trzy - niepubliczne. W maju 2015 roku powstało kolejne przedszkole niepubliczne: „Mali Odkrywczy”.

Tabela 21. Liczba przedszkoli 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	9351	9823	10 436	10 939
województwo małopolskie	986	1048	1120	1173
Nowy Sącz	27	29	30	31

Źródło: BDL GUS

W przedszkolach na terenie Nowego Sącza w roku 2014 objętych było opieką ogółem 2453 dzieci. Liczba ta w analizowanym okresie ulegała nieznacznym wahaniom bez jednoznacznej tendencji.

Tabela 22. Dzieci objęte opieką w przedszkolach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	861 270	911 507	952 911	942 820
województwo małopolskie	77 739	84 062	88 514	88 435
Nowy Sącz	2332	2480	2516	2453

Źródło: BDL GUS

Warto zauważyć, że liczba dzieci objętych opieką w przedszkolach jest mniejsza od liczby dostępnych miejsc (2452 dzieci objętych opieką, 2811 dostępnych miejsc). Oznacza to, że w niektórych placówkach pozostają wolne miejsca.

Tabela 23. Liczba dostępnych miejsc w przedszkolach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	880 137	930 223	986 333	1 015 903
województwo małopolskie	79 956	85 741	91 061	95 299
Nowy Sącz	2425	2704	2742	2811

Źródło: BDL GUS

Liczba dzieci przypadające na jedno miejsce w placówce przedszkolnej systematycznie spada zarówno w całym kraju, jak też województwie małopolskim. W 2014 roku w Nowym Sączu po raz pierwszy liczba dostępnych miejsc była większa niż liczba dzieci mogących być potencjalnie objętych opieką.

Tabela 24. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	1,34	1,31	1,24	1,17
województwo małopolskie	1,34	1,31	1,25	1,17
Nowy Sącz	1,13	1,00	1,02	0,95

Źródło: BDL GUS

3.2.3 Szkoły podstawowe

Na terenie Nowego Sącza działa dwadzieścia szkół podstawowych(publicznych i niepublicznych posiadających uprawnienia szkół publicznych). Dwie z nich to placówki dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. W Nowym Sączu nie ma natomiast szkół podstawowych dla osób dorosłych.

Tabela 25. Liczba szkół podstawowych 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	13 777	13 555	13 446	13 528
województwo małopolskie	1465	1450	1440	1452
Nowy Sącz	20	21	20	20

Źródło: BDL GUS

Współczynnik skolaryzacji dla szkół podstawowych w Nowym Sączu jest nieco wyższy niż w Polsce i na terenie województwa małopolskiego. W 2014 roku jego wartość wynosiła 96,37 netto (97,91 brutto).

Tabela 26. Współczynnik skolaryzacji na poziomie szkół podstawowych 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Współczynnik
Polska	95,28	94,87	94,50	93,67	skolaryzacji netto ⁵
województwo małopolskie	95,70	95,23	94,89	93,32	
Nowy Sącz	99,20	98,73	98,47	96,37	
Polska	99,81	99,15	98,58	94,72	skolaryzacji brutto ⁶

5 Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Współczynnik
województwo małopolskie	99,28	98,34	97,97	93,89	
Nowy Sącz	103,84	102,21	102,17	97,91	

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 w 263 oddziałach szkół podstawowych w Nowym Sączu naukę pobierało 5402 uczniów. Liczba oddziałów spadała w latach 2011-2013, później jednak wzrosła przekraczając stan wyjściowy.

Tabela 27. Liczba oddziałów w szkołach podstawowych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	121 242,6	119 330,9	119 138,8	127 239,7
województwo małopolskie	11 530,1	11 286,6	11 236,3	11 920,1
Nowy Sącz	262	252	247	263

Źródło: BDL GUS

Tabela 28. Liczba uczniów w szkołach podstawowych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	2 187 405	2 160 861	2 152 655	2 306 102
województwo małopolskie	202 873	199 069	196 735	208 722
Nowy Sącz	5168	5131	5077	5402

Źródło: BDL GUS

Na terenie nowego Sącza na jeden oddział w szkole podstawowej przypada średnio dwudziestu jeden uczniów, co jest wartością wyższą niż analogiczne wskaźniki dla całego kraju i województwa małopolskiego.

Tabela 29. Liczba uczniów na jeden oddział w szkole podstawowej (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	18	18	18	19
województwo małopolskie	18	18	18	18
Nowy Sącz	21	21	21	21

Źródło: BDL GUS

3.2.4 Gimnazja

Na terenie Nowego Sącza funkcjonuje trzynaście gimnazjów. Dziewięć z nich to szkoły publiczne, zaś pozostałe cztery - placówki niepubliczne posiadające uprawnienia szkół publicznych.

Tabela 30. Liczba gimnazjów 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	7510	7573	7612	7635
województwo małopolskie	748	753	762	766
Nowy Sącz	14	14	13	13

Źródło: BDL GUS

6 Relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

Współczynnik skolaryzacji dla szkół gimnazjalnych w Nowym Sączu jest wyższy niż w Polsce i na terenie województwa małopolskiego. Współczynnik skolaryzacji w Nowym Sączu w 2014 roku wynosił 103,99 netto (109,16 brutto).

Tabela 31. Współczynnik skolaryzacji na poziomie szkół gimnazjalnych 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Współczynnik
Polska	93,33	92,98	92,57	92,18	współczynnik skolaryzacji netto ⁷
województwo małopolskie	94,54	94,29	93,95	93,65	
Nowy Sącz	101,76	104,19	102,51	103,99	
Polska	100,00	99,71	99,10	98,41	współczynnik skolaryzacji brutto ⁸
województwo małopolskie	97,94	97,59	97,17	96,87	
Nowy Sącz	106,21	108,53	107,2	109,16	

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 w 121 oddziałach pobierało naukę 2789 uczniów. Zarówno liczba klas, jak i uczących się w nich osób ulegała w analizowanym okresie spadkowi.

Tabela 32. Liczba oddziałów w gimnazjach - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	56 708,21	54 614,02	53 076,58	52 102,40
województwo małopolskie	5070	4900	4812	4749
Nowy Sącz	131	127	123	121

Źródło: BDL GUS

Tabela 33. Liczba uczniów - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	1 225 807	1 177 480	1 138 592	1 105 868
województwo małopolskie	110 334	106 955	104 835	102 394
Nowy Sącz	2958	2874	2858	2789

Źródło: BDL GUS

Przez cały analizowany okres w Nowym Sączu na jeden oddział szkolny przypadło średnio 25 uczniów, co jest wartością wyższą niż analogiczne wskaźniki dla całego kraju i województwa małopolskiego.

Tabela 34. Liczba uczniów na jeden oddział w gimnazjum (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	22	22	22	22
województwo małopolskie	22	23	23	22
Nowy Sącz	25	25	25	25

Źródło: BDL GUS

7 Relacja liczby osób (w danej grupie wieku) uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

8 Relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

3.2.5 Szkoły ponadgimnazjalne

Po ukończeniu edukacji na poziomie gimnazjalnym młodzież z Nowego Sącza może kontynuować naukę w szkołach ponadgimnazjalnych: zasadniczych szkołach zawodowych, technikach i liceach ogólnokształcących. Są to zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne.

3.2.5.1 Zasadnicze szkoły zawodowe i technika

W Nowym Sączu funkcjonuje dziesięć zasadniczych szkół zawodowych. Ich oferta edukacyjna obejmuje kształcenie w takich zawodach jak: blacharz, cukiernik, elektromechanik, fryzjer, introligator, krawiec, kucharz, lakiernik, mechanik pojazdów, monter, murarz, sprzedawca, stolarz, ślusarz, tapicer, tynkarz, wędliniarz.

Tabela 35. Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	1376	1378	1334	1332
województwo małopolskie	133	129	130	131
Nowy Sącz	9	10	10	10

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 w 89 oddziałach pobierało w naukę 1346 uczniów. W analizowanym okresie liczba uczniów rosta, podczas gdy liczba oddziałów podlegała fluktuacjom bez jednoznacznej tendencji.

Tabela 36. Liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	8405,76	8046,27	7783,21	8210,51
województwo małopolskie	914,95	868,98	854,9	925,65
Nowy Sącz	82	79	85	89

Źródło: BDL GUS

Tabela 37. Liczba oddziałów w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	196 811	183 716	171 779	177 041
województwo małopolskie	20 400	19 108	18 255	19 242
Nowy Sącz	1386	1244	1249	1346

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 naukę w zasadniczych szkołach zawodowych w Nowym Sączu ukończyło 314 osób. Można tutaj zwrócić uwagę na znaczący spadek w porównaniu do roku 2011.

Tabela 38. Liczba absolwentów w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	70 371	66 662	63 142	40 392
województwo małopolskie	7479	7279	6870	4507
Nowy Sącz	600	560	446	314

Źródło: BDL GUS

W Nowym Sączu działają dwie placówki dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych tworzące Zespół Szkół Specjalnych nr 5 w Nowym Sączu:

- Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy;
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna Nr 4.

Są to niewielkie placówki, prowadzące w roku szkolnym 2013/2014 odpowiednio cztery i pięć oddziałów, które w tym samym roku ukończyło czternastu (SSPP) i piętnastu (ZSZS) absolwentów.

W 2014 roku w Nowym Sączu działało także dwanaście techników dla młodzieży (bez specjalnych potrzeb edukacyjnych). Szkoły zarówno publiczne, jak i niepubliczne oferowały możliwość nauki i zdobycia kwalifikacji w takich zawodach jak technik: cyfrowych procesów graficznych, ekonomista, fototechnik, geodezji, handlu, hotelarstwa, informatyk, logistyki, obsługi turystycznej, organizacji reklamy, pojazdów samochodowych, przemysłu mody, spedycji, usług fryzjerskich, weterynarii, żywienia.

Tabela 39. Technika profilowane dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	2038	1978	1965	1928
województwo małopolskie	171	160	160	156
Nowy Sącz	12	12	12	12

Źródło: BDL GUS

W roku 2014 w 151 oddziałach uczyło się 3966 uczniów. Zarówno jeśli chodzi o liczbę uczniów, jak i oddziałów, w analizowanym okresie można było zaobserwować tendencję wzrostową.

Tabela 40. Liczba oddziałów w technikach profilowanych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	21 781,83	21 314,57	21 008,45	20 880,34
województwo małopolskie	1957,5	1931,5	1922	1933
Nowy Sącz	126	129	143	151

Źródło: BDL GUS

Tabela 41. Liczba uczniów w technikach profilowanych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	528 246	520 103	514 397	509 311
województwo małopolskie	49 580	49 048	49 370	50 054
Nowy Sącz	3289	3296	3675	3966

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnych 2013/2014 naukę ukończyło 759 absolwentów techników. Liczba absolwentów w poszczególnych latach ulegała fluktuacjom.

Tabela 42. Liczba absolwentów w technikach profilowanych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	124 274	121 680	117 778	113 202

	2011	2012	2013	2014
województwo małopolskie	12 089	11 845	11 277	10 999
Nowy Sącz	843	835	699	759

Źródło: BDL GUS

3.2.5.2 Licea ogólnokształcące

Zdecydowanie najpopularniejszą ścieżką kontynuacji nauki po gimnazjum w Nowym Sączu jest liceum ogólnokształcące. W mieście działa siedemnaście placówek publicznych oraz niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych. Warto jednak zauważyć, że w ciągu zaledwie 4 lat liczba liceów ogólnokształcących zmniejszyła się z 29 do 17.

Tabela 43. Licea ogólnokształcące dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	5093	5190	4334	3991
województwo małopolskie	394	393	320	299
Nowy Sącz	29	27	23	17

Źródło: BDL GUS

W 2014 roku w 172 oddziałach naukę pobierało 4953 uczniów. Obie te wielkości w analizowanym okresie ulegały systematycznemu spadkowi.

Tabela 44. Liczba oddziałów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	31 1034	29 575	27 535	26 389
województwo małopolskie	2590	2382	2181	2078
Nowy Sącz	216	206	185	172

Źródło: BDL GUS

Tabela 45. Liczba uczniów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	828 287	797 058	751 037	708 407
województwo małopolskie	70 895	66 414	61 783	57 749
Nowy Sącz	6072	5822	5298	4953

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 naukę w nowosądeckich liceach ogólnokształcących ukończyło 1806 absolwentów (czyli o ponad 1000 osób więcej niż w technikach profilowanych).

Tabela 46. Liczba absolwentów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	264 420	260 028	252 758	228 695
województwo małopolskie	23 831	22 975	22 129	20 107
Nowy Sącz	1885	1917	1965	1806

Źródło: BDL GUS

3.2.6 Edukacja dorosłych

Także dorośli mieszkańcy Nowego Sącza mają możliwość rozpoczęcia lub kontynuowania nauki na poziomie ponadgimnazjalnym. W 2014 roku działały trzy ponadgimnazjalne technika uzupełniające dla dorosłych.

Tabela 47. Ponadgimnazjalne technika uzupełniające dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	624	594	485	401
województwo małopolskie	54	48	32	27
Nowy Sącz	4	4	3	3

Źródło: BDL GUS

Nauka w tych placówkach nie jest popularna. W 2014 roku w Nowym Sączu funkcjonowały jedynie trzy oddziały, w których uczyły się łącznie 52 osoby. W okresie 2011-2014 można więc zaobserwować znaczący spadek zarówno liczby oddziałów, jak i pobierających naukę.

Tabela 48. Oddziały w ponadgimnazjalnych technikach uzupełniających dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	1892	1832	1109	560
województwo małopolskie	151	142	67	36
Nowy Sącz	9	9	6	3

Źródło: BDL GUS

Tabela 49. Uczniowie w ponadgimnazjalnych technikach uzupełniających dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	33 915	34 595	16 934	8504
województwo małopolskie	2695	2777	905	486
Nowy Sącz	179	183	101	52

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 ponadgimnazjalne technika uzupełniając w Nowym Sączu ukończyło 45 osób. Również w tym zakresie można zaobserwować tendencję spadkową.

Tabela 50. Absolwenci w ponadgimnazjalnych technikach uzupełniających dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	7364	7188	7339	6444
województwo małopolskie	596	548	461	302
Nowy Sącz	57	48	46	45

Źródło: BDL GUS

W Nowym Sączu działają także licea ogólnokształcące dla dorosłych. W roku 2014 funkcjonowało 5 placówek tego typu.

Tabela 51. Licea ogólnokształcące dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	1293	1544	1693	1705
województwo małopolskie	84	95	117	120

	2011	2012	2013	2014
Nowy Sącz	8	7	7	5

Źródło: BDL GUS

Ta forma nauki jest zdecydowanie bardziej popularna niż edukacja w technikach uzupełniających. W 2014 roku w 30 oddziałach uczyło się, aż 892 uczniów.

Tabela 52. Oddziały w liceach ogólnokształcących dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	4911,41	5994,38	6966,08	6901
województwo małopolskie	306	344	400	412
Nowy Sącz	26	31	33	30

Źródło: BDL GUS

Tabela 53. Uczniowie w liceach ogólnokształcących dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	122 027	170 879	197 621	184 611
województwo małopolskie	6840	9531	11 722	10 953
Nowy Sącz	539	899	1005	892

Źródło: BDL GUS

W roku szkolnym 2013/2014 naukę w nowosądeckich liceach ogólnokształcących naukę zakończyło, aż 313 absolwentów.

Tabela 54. Absolwenci w liceach ogólnokształcących dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	24 618	26 639	28 818	42 644
województwo małopolskie	1747	1709	1744	2847
Nowy Sącz	172	171	163	313

Źródło: BDL GUS

Na terenie Nowego Sącza istnieje także bardzo szeroka oferta kształcenia ustawicznego zapewnianego przez 25 publicznych i niepublicznych instytucji edukacyjnych.

3.2.7 Jakość edukacji

Przypadki braku promocji do kolejnej klasy są bardzo rzadkie. W roku szkolnym 2014/15 jedynie 35 uczniów powtarzało jedną z klas w 10 szkołach na terenie miasta.

Tabela 55. Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji w roku szkolnym 2014/15

Nr lub nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba uczniów powtarzających klasę	% uczniów powtarzających klasę
Gimnazjum nr 3 z oddziałami dwujęzycznymi	314	10	3,2%
Gimnazjum ZSPG nr 1	198	4	2,0%
Gimnazjum nr 2	353	5	1,4%
Szkoła Podstawowa nr 6	150	2	1,3%
Gimnazjum nr 5 z oddziałami integracyjnymi	413	4	1,0%
Szkoła Podstawowa ZSPG nr 1	297	2	0,7%
Liceum Ogólnokształcące ZS nr 4	506	3	0,6%
Technikum Zespół Szkół nr 4	505	2	0,4%

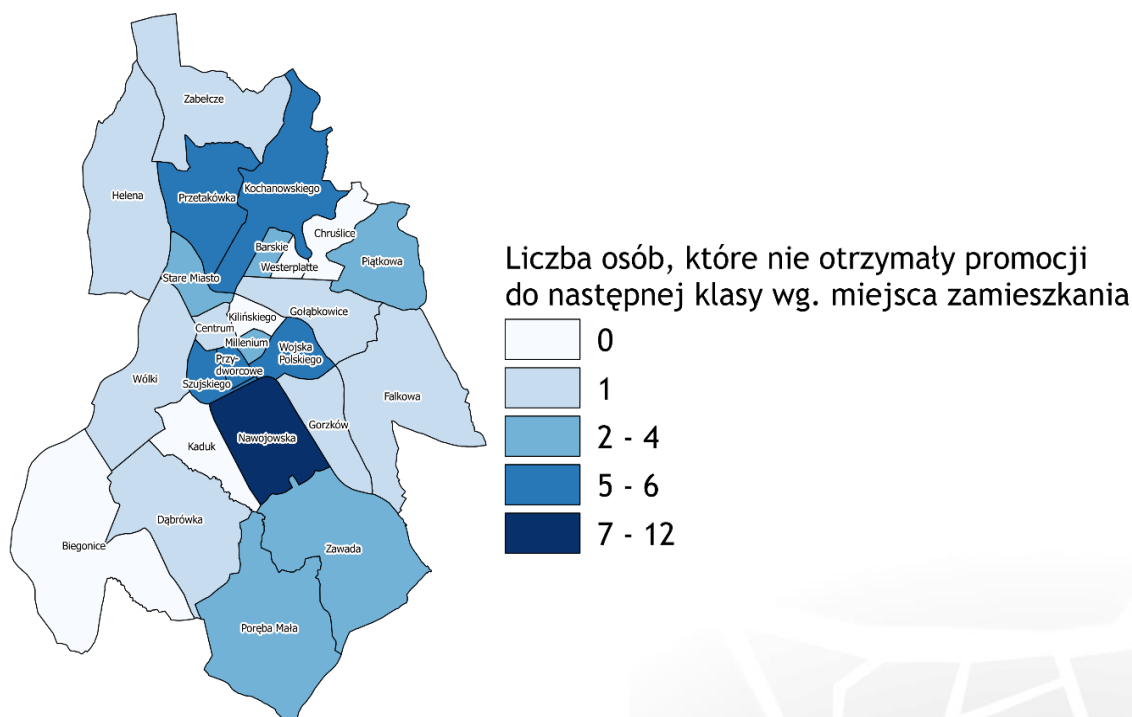

Nr lub nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba uczniów powtarzających klasę	% uczniów powtarzających klasę
Technikum Zespół Szkół Samochodowych	604	2	0,3%
Szkoła Podstawowa nr 20 z Oddziałami integracyjnymi	633	1	0,2%

Źródło: Kuratorium Oświaty w Krakowie Delegatura w Nowym Sączu

Największa grupa uczniów, którzy nie otrzymali promocji do kolejnej klasy w roku szkolnym 2014/15 mieszka na terenie osiedla Nawojowska.

Mapa 4. Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnych 2014/2015 w podziale na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych szkół

3.3 Szkolnictwo wyższe

3.3.1 Uczelnie

3.3.1.1 Wyższa Szkoła Biznesu - National-Louis University

Wyższa Szkoła Biznesu - National-Louis University jest działającą od 1991 roku uczelnią niepubliczną. Dzięki współpracy z National-Louis University w Chicago, WSB oferuje swoim studentom możliwość zdobycia amerykańskiego dyplomu Bachelor of Arts, jak również aplikowanie na program studiów magisterskich połączonych z amerykańskim MBA (gdzie zajęcia prowadzone są w formie tradycyjnej oraz on-line przez polskich i amerykańskich wykładowców).

Część kierunków (zarządzanie, psychologia, politologia) prowadzonych jest w formie on-line za pośrednictwem opracowanej w WSB-NLU platformy edukacyjnej Cloud Academy (CloudA).

WSB-NLU prowadzi również Dziecięcy Uniwersytet I-Wieku, w ramach którego odbywają się zarówno zajęcia dla dzieci w wieku 6-12 lat, jak i prowadzone równolegle wykłady oraz warsztaty dla osób dorosłych.

Przy uczelni działa również Szkoła Profesjonalnego Programowania oraz DRIMAGINE - akademia grafiki i animacji 3D. Ważnym projektem WSB-NLU jest również Miasteczko Multimedialne oferujące wsparcie w rozwoju i komercjalizacji innowacyjnych pomysłów, w ramach którego działa Park Technologiczny MMC Brainville - nowoczesny obiekt laboratoryjno-biurowy dedykowany przede wszystkim firmom z branży IT⁹.

3.3.1.2 Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu

Uczelnia działa od 1998 roku, obecnie składa się na nią sześć instytutów: ekonomiczny, języków obcych, kultury fizycznej, pedagogiczny, techniczny oraz zdrowia. Szkoła dysponuje 125 pomieszczeniami do nauki oraz 300 komputerami z dostępem do Internetu. Liczba etatów nauczycielskich w roku 2015 wynosiła 253.

Obecnie w szkole prowadzonych jest 13 kierunków (część na poziomie studiów I i II stopnia), na których łącznie uczy się 3617 osób.

Uczelnia oferuje również studia podyplomowe oraz szkolenia i liczne kursy doszkalające (dla maturzystów, kwalifikacyjne i specjalistyczne). Studenci mogą rozwijać swoje zainteresowania w ramach kół naukowych i brać udział w zajęciach sportowych organizowanych przez Klub Uczelniany AZS PWSZ.

W 2015 roku PWSZ zrealizowała dwa projekty: „Staż zawodowy - lepszy start dla informatyków” (wartość 456 250 zł, w całości finansowane z UE) oraz „Innowacyjne ciastka owsiane o prozdrowotnych właściwościach”, POIG - program badawczy (wartość 50 000 zł, w całości finansowane z POIG).

3.3.2 Studenci i absolwenci

Według najnowszych danych Głównego Urzędu Statystycznego w Nowym Sączu za rok 2014 w szkołach wyższych uczyły się 5592 osoby, wśród których przeważają kobiety (60%). Liczba uczących się spadła w analizowanym okresie, przy jednoczesnym nieznacznym wzroście stopnia sfeminizowania grupy.

Tabela 56. Studenci w Nowym Sączu

	2012	2013	2014
studentki	4651	3947	3359
studenci	2759	2487	2233
łącznie	7410	6434	5592

Źródło: BDL GUS

⁹ <http://www.wsb-nlu.edu.pl/>, dostęp on-line 21.03.2016.

Począwszy od roku 2012 zmniejszała się również liczba absolwentów. Ponownie liczniejsze były absolwentki i w tym wypadku tendencja ta pogłębiała się w kolejnych analizowanych latach.

Tabela 57. Absolwenci w Nowym Sączu

	2012	2013	2014
absolwentki	1785	1588	1449
absolwenci	845	782	650
łącznie	2630	2370	2099

Źródło: BDL GUS

3.4 Pomoc społeczna

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się na relatywnie stałym poziomie. W latach 2010-2014 nieznacznie zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy społecznej. W 2010 roku na 1000 osób przypadało 71 osób korzystających z pomocy społecznej, natomiast w 2014 - 70. Największa zmiana nastąpiła między 2013, a 2014 rokiem. W tym okresie liczba osób korzystających z pomocy społecznej zmniejszyła się o 9%.

Tabela 58. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014

rok	liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 osób
2010	71,2
2011	73,0
2012	75,2
2013	78,0
2014	70,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Stosunkowo największy odsetek osób objętych pomocą społeczną mieszka na terenie osiedli: Kilińskiego, Centrum i Stare Miasto.

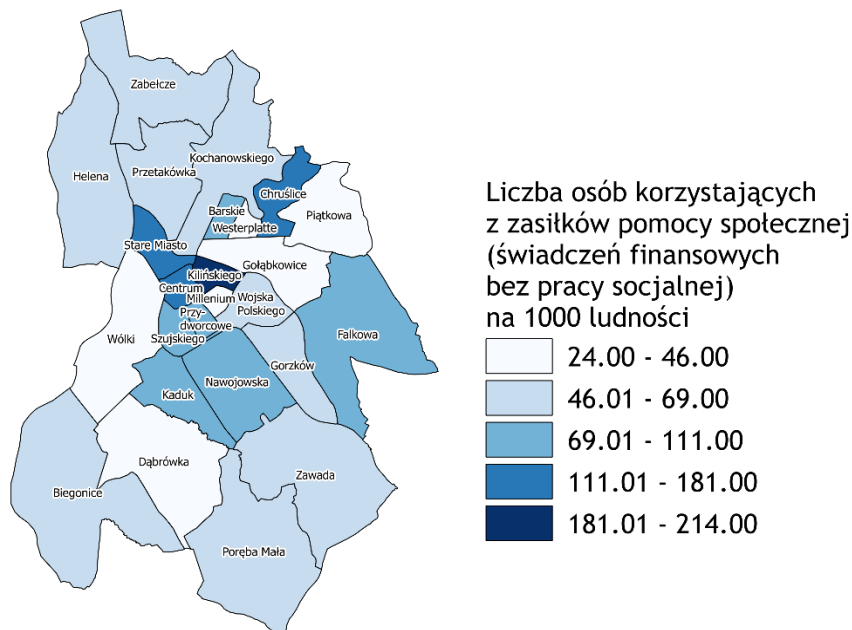

Miasto Nowy Sącz

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz
tel: [+48 18] 44 86 500, fax: [+48 18] 44 37 863
urzed@nowysacz.pl | www.nowysacz.pl

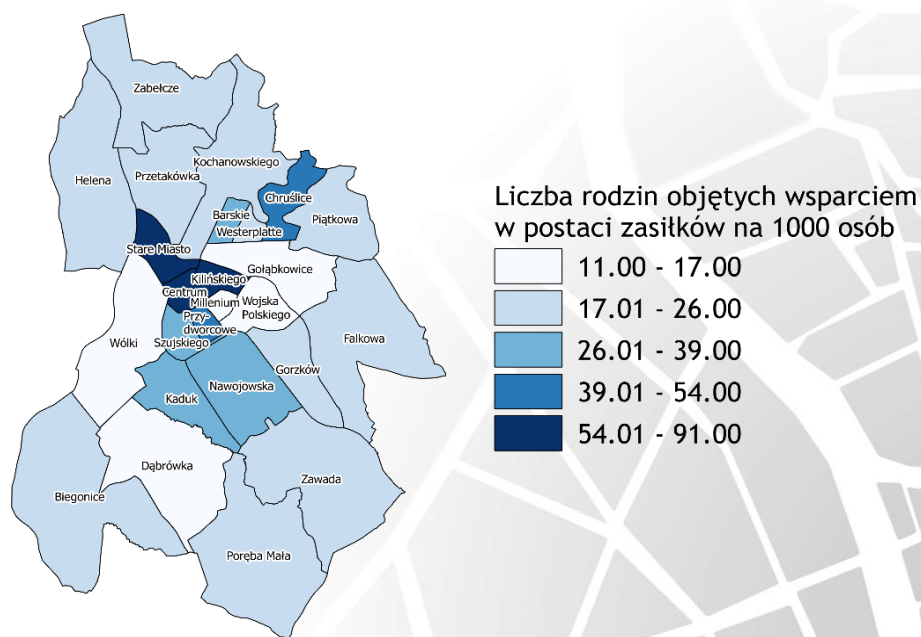
Mapa 5. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (świadczeń finansowych bez pracy socjalnej) na 1000 ludności stan na 31.12.2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

Znajduje to swoje odzwierciedlenie zarówno we wskazanym powyżej udziale osób objętych takim wsparciem jak też udziale objętych pomoc rodzin.

Mapa 6. Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 ludności stan na 31.12.2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

Ostatnie dostępne dane z 2014 roku pokazują, że najwięcej rodzin otrzymywało pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, ubóstwa, bezrobocia oraz niepełnosprawności. Najmniej w powodu sieroctwa i narkomanii.

Tabela 59. Liczba rodzin otrzymujących pomoc społeczną wg powodu przyznania pomocy w 2014 roku

Powód przyznania pomocy rodzinom	Liczba rodzin
ubóstwo	1385
sieroctwo	4
bezdomność	60
potrzeba ochrony macierzyństwa	319
bezrobocie	1321
niepełnosprawność	1169
długotrwała lub ciężka choroba	1514
bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	803
przemoc w rodzinie	39
alkoholizm	116
narkomania	5
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	26
zdarzenie losowe	18
sytuacja kryzysowa	41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Jednym z większych wyzwań stojących przed publicznymi i pozarządowymi instytucjami pomocy społecznej jest wsparcie osób bezdomnych (w Nowym Sączu 60 rodzin w roku 2014). Bezdomność jest dużym problemem nie tylko ze względu na wielość elementów, z którymi się wiąże (np. brak stałego miejsca zamieszkania, długotrwałe bezrobocie, wykluczenie społeczne, zerwane więzi rodzinne, choroby - w tym uzależnienia), ale także z uwagi na fakt, że bezdomni są grupą zmieniającą okresowo miejsce pobytu, co dodatkowo utrudnia prowadzenie długotrwałych działań terapeutycznych. Część nowosądeckich bezdomnych w lecie przenosi się do innych ośrodków, np. do Krakowa, czy Stróż.

Na terenie miasta bezdomnych noclegi zapewnia Sąddecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W Nowym Sączu prócz instytucji publicznych wsparciem tych osób zajmuje się m.in. Kościół Zielonoświątkowy, który prowadzi bank ubrań, a od listopada do marca codziennie wydaje posiłki, z których korzysta regularnie od 14 do 22 osób. W okresie letnim posiłki wydawane są raz w tygodniu - w niedzielę. Z uwagi na wskazaną mobilność tej grupy w miesiącach letnich stale z tej formy wsparcia korzysta ok. 10 osób. Bezdomni w Nowym Sączu są skupieni w dwóch lokalizacjach:

- ok. 15 osób często przybywa w okolicach klubu Piast, centrum Europa,
- także ok. 15 osób przybywa często w okolicach Realu (od strony kamienicy).

W latach 2013-2015 nastąpiło zwiększenie się liczby interwencji udzielanych w ramach działalności Sąddeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej. W 2015 roku było ich 5482, natomiast w 2013 roku - 3635. Najwięcej interwencji odbyło się w ramach działania Działu Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi. W ramach jego działalności w 2015 roku do izb wytrzeźwień przyjęto 1527 osób, natomiast w 2013 - 1433. Wzrasta liczba porad udzielonych w ramach Działów Terapii

Przeciwdziałania Agresji i Readaptacji Społecznej. W latach 2013-2015 o 56% zwiększyła się liczba porad udzielonych w ramach Działu Profilaktyki Terapii Uzależnień. Wyjątek stanowią porady udzielone w ramach Działu Wsparcia i Interwencji w sytuacjach kryzysowych - ich liczba fluktuuje, jednak od 2013 do 2015 roku nastąpił spadek.

Tabela 60. Liczba porad i interwencji udzielona przez działy Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w latach 2013-2015

rok	Dział Wsparcia i Interwencji w sytuacjach kryzysowych	Dział Profilaktyki i Terapii Uzależnień	Dział Terapii Przeciwdziałania Agresji	Dział Readaptacji Społecznej	Dział Opieki nad Osobami Nietrzeźwymi	Suma interwencji
2015	1763	859	502	831	1527	5482
2014	1301	585	466	580	1331	4263
2013	1824	378	-	-	1433	3635

Źródło: dane Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej

W latach 2011-2015 liczba osób niepełnosprawnych w Nowym Sączu zwiększa się. W ciągu 5 lat nastąpił wzrost liczby osób niepełnosprawnych o 19%. W 2011 roku było ich 1560, natomiast w 2015 - 1929. Od kilku lat utrzymuje się przewaga niepełnosprawnych kobiet nad liczbą niepełnosprawnych mężczyzn. Bardziej dynamicznie zmieniła się liczba niepełnosprawnych mężczyzn - w ciągu pięciu lat liczba niepełnosprawnych mężczyzn zwiększyła się o 27,6%. W latach 2011-2015 liczba niepełnosprawnych kobiet zwiększyła się o 11%.

Tabela 61. Liczba niepełnosprawnych w podziale na płeć w latach 2011-2015

rok	kobiety	mężczyźni	suma
2011	836	724	1560
2012	978	882	1860
2013	924	866	1790
2014	908	855	1763
2015	929	1000	1929

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu

W podziale na grupy wiekowe najwięcej osób niepełnosprawnych jest w wieku 41-60 lat oraz 61 lat i więcej. Najmniej niepełnosprawnych stanowią osoby poniżej 16 roku życia. W tej grupie wiekowej w 2015 roku najmniej było dzieci w wieku do 3 lat, a najwięcej między 8 a 16 rokiem życia. W 2015 roku w grupach wiekowych 16-25 i 26-40 było odpowiednio 102 i 177 osób niepełnosprawnych. W grupie wiekowej 61 lat i więcej między 2011 i 2015 rokiem nastąpił znaczący wzrost liczby niepełnosprawnych. W tym okresie liczba osób w tej grupie wiekowej zwiększyła się o 47%. Znacząco, o 36%, zwiększyła się również liczba dzieci niepełnosprawnych w wieku od 4 do 7 lat.

Tabela 62. Liczba niepełnosprawnych w podziale na wiek latach 2011-2015

rok	0-3	4-7	8-16	16-25	26-40	41-60	61 i więcej	suma
2011	38	27	67	140	170	678	440	1560
2012	51	47	81	137	203	804	537	1860
2013	42	41	62	146	202	766	531	1790
2014	52	43	58	121	186	705	598	1763
2015	41	42	55	102	177	684	828	1929

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu

Pod względem stopnia niepełnosprawności zdecydowanie dominują orzeczenia o umiarkowanym stopniu. W roku 2015 była to ponad połowa z ogólnej liczby orzeczeń.

Tabela 63. Liczba wydanych orzeczeń wg stopni niepełnosprawności, wieku i płci (osoby powyżej 16 roku życia) w 2015 roku

Rok	Stopień niepełnosprawności						razem
	znaczny (liczba)	znaczny (procent)	umiarkowany (liczba)	umiarkowany (procent)	lekki (liczba)	lekki (procent)	
2011	308	22%	549	38%	571	40%	1428
2012	396	24%	711	42%	574	34%	1681
2013	380	23%	702	43%	563	34%	1645
2014	317	20%	775	48%	518	32%	1610
2015	423	24%	933	52%	435	24%	1791

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu

Tabela 64. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym w 2015 roku

	Liczba osób	Kwota
Doroste osoby niepełnosprawne	1624	532 274,00 zł
Dzieci niepełnosprawne	201	119 036,00 zł
Razem	225	651 310,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu

W podwyższaniu komfortu życia osób niepełnosprawnych równie ważne jest usuwanie barier tak związanych z przemieszczaniem się, jak i komunikowaniem. Nie tylko korzystnie wpływa to na jakość życia, ale także istotnie ułatwia kształcenie się czy podejmowanie aktywności zawodowej i społecznej. W 2015 roku przeznaczono na ten cel łącznie 227 681 zł.

Tabela 65. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym w 2015 roku

	Barier architektoniczne		Barier w komunikowaniu się		Barier techniczne		Razem	
	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł	Liczba osób	Kwota w zł
Doroste osoby niepełnosprawne	8	94 577	14	16 944	11	35 552	33	147 114
Dzieci niepełnosprawne			17	40 304	17	40 304	34	80 608
Razem	8	94 577	31	57 248	28	75 856	67	227 681

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Sączu

Łącznie liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności wynosiła 220. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy w roku 2015 były: ubóstwo, bezrobocie, choroba i niepełnosprawność.

Tabela 66. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności w podziale na powód korzystania z pomocy w 2015 roku stan na 31.12.2015

Powód przyznania pomocy	Liczba osób objętych pomocą	Liczba osób objętych pomocą na 1000 ludności
Ubóstwo	3624	44,02

Powód przyznania pomocy	Liczba osób objętych pomocą	Liczba osób objętych pomocą na 1000 ludności
Bezrobocie	3498	42,49
Długotrwała lub ciężka choroba	3274	39,77
Niepełnosprawność	2347	28,51
Wielodzietność	1460	17,73
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1457	17,70
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1410	17,13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	309	3,75
Alkoholizm	256	3,11
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	196	2,38
Przemoc w rodzinie	86	1,04
Bezdomność	69	0,84
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	31	0,38
Sytuacja kryzysowa	26	0,32
Rodzina niepełna	23	0,28
Sieroctwo	18	0,22
Zdarzenie losowe	9	0,11
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	8	0,10
Narkomania	8	0,10
Udział w Programie Rewitalizacji Społecznej „Integruj-My-się! Sądecki start w nowe możliwości”	5	0,06
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	0,05
Orzeczenie zostanie dostarczone w późniejszym terminie	3	0,04
Przejęciowa bezradność	2	0,02
Kradzież	1	0,01
Osiągnięcie wieku uprawniającego do zasiłku stałego	1	0,01

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

Najwyższa kwota pomocy przyznana w roku 2015 była ze względu na osiągnięcie wieku uprawniającego do zasiłku stałego. Był to jednak jeden przypadek. W przypadkach najczęstszych, czyli: ubóstwo, bezrobocie, choroba i niepełnosprawność, były to odpowiednio:

- ze względu na ubóstwo: 1878 zł;
- ze względu na bezrobocie: 1533 zł;
- ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę: 2135 zł;
- ze względu na niepełnosprawność: 2412 zł.

Tabela 67. Wysokość przyznanych świadczeń w zł na osobę w podziale na powód pomocy w roku 2015

Powód przyznania pomocy	Liczba osób objętych pomocą	Kwota przyznanej pomocy	Wysokość przyznanych świadczeń w zł na osobę
Osiągnięcie wieku uprawniającego do zasiłku stałego	1	6 958,00 zł	6 958,00 zł
Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	8	27 396,01 zł	3 425,00 zł
Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze	4	12 652,23 zł	3 163,00 zł

Powód przyznania pomocy	Liczba osób objętych pomocą	Kwota przyznanej pomocy	Wysokość przyznanych świadczeń w zł na osobę
Bezdomność	69	217 082,60 zł	3 146,00 zł
Niepełnosprawność	2347	5 661 280,00 zł	2 412,00 zł
Alkoholizm	256	582 461,30 zł	2 275,00 zł
Rodzina niepełna	23	51 058,97 zł	2 220,00 zł
Długotrwała lub ciężka choroba	3274	6 991 469,00 zł	2 135,00 zł
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	31	60 749,95 zł	1 960,00 zł
Ubóstwo	3624	6 807 530,00 zł	1 878,00 zł
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	1457	2 547 490,00 zł	1 748,00 zł
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych - rodzina wielodzietna	196	333 190,10 zł	1 700,00 zł
Przemoc w rodzinie	86	132 896,00 zł	1 545,00 zł
Bezrobocie	3498	5 361 859,00 zł	1 533,00 zł
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - rodzina niepełna	1410	1 878 869,00 zł	1 333,00 zł
Narkomania	8	10 399,14 zł	1 300,00 zł
Wielodzietność	1460	1 884 969,00 zł	1 291,00 zł
Potrzeba ochrony macierzyństwa	309	377 162,20 zł	1 221,00 zł
Sieroctwo	18	14 756,67 zł	820,00 zł
Udział w Programie Rewitalizacji Społecznej „Integruj-My-się! Sądecki start w nowe możliwości”	5	4 065,00 zł	813,00 zł
przejściowa bezradność	2	1 500,00 zł	750,00 zł
Zdarzenie losowe	9	6 231,64 zł	692,00 zł
Sytuacja kryzysowa	26	15 549,12 zł	598,00 zł
Kradzież	1	432,00 zł	432,00 zł
Orzeczenie zostanie dostarczone w późniejszym terminie	3	750,00 zł	250,00 zł

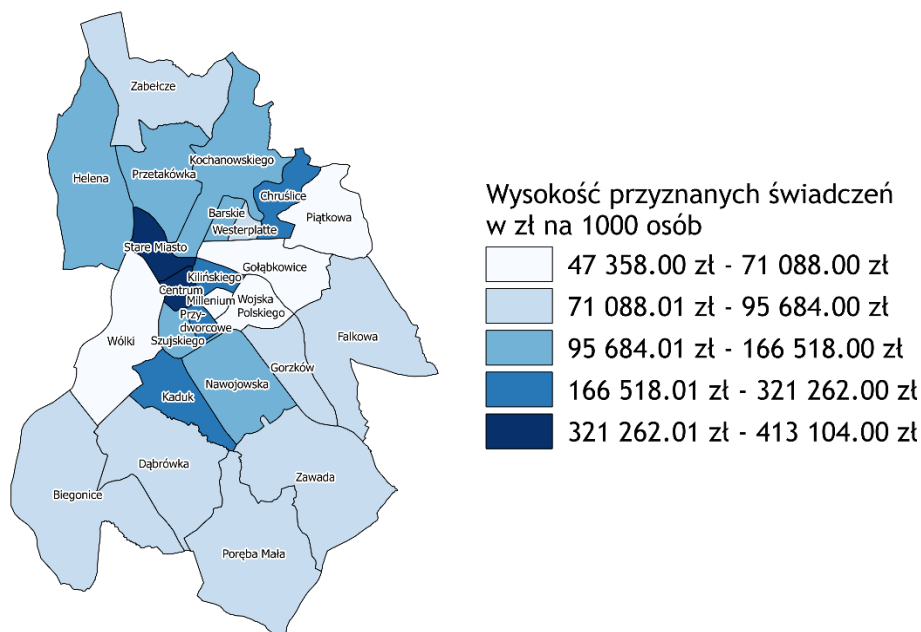
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

Najwięcej środków pochłonęła pomoc udzielana osobom mieszkającym na terenie osiedli Centrum i Stare Miasto.

Mapa 7. Wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1000 ludności stan na 31.12.2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

W sytuacjach gdy rodziny są całkowicie niewydolne wychowawczo lub dochodzi do innych sytuacji mogących stanowić dla dziecka zagrożenie jest ono umieszczane w placówkach typu:

- socjalizacyjnego;
- interwencyjnego;
- rodzinnego.

Do umieszczenia dziecka w którejś z tego typu placówek dochodzi w szczególności w sytuacji, w której opiekunowie prawni są pozbawieni częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej.

Tabela 68. Liczba dzieci umieszczonych w 2015 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Nowego Sącza ogółem

	Typu socjalizacyjnego lub w placówkach wielofunkcyjnych	Typu interwencyjnego	Typu rodzinnego	Razem	Dzieci z terenu miasta	Dzieci z poza terenu
2011	106	0	21	127	50	77
2012	111	0	25	136	51	85
2013	55	50	26	131	44	87
2014	54	49	28	131	43	88
2015	51	35	27	113	44	69

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

Na terenie Nowego Sącza w 2015 roku funkcjonowało także 7 zawodowych rodzin zastępczych sprawujących opiekę nad 28 dziećmi.

Tabela 69. Liczba rodzin objętych w 2015 roku pracą koordynatorów pieczy zastępczej na terenie miasta Nowego Sącza ogółem

	Rodziny spokrewnione		Rodziny niespokrewnione z dzieckiem (2011) następnie niezawodowe		Rodziny zawodowe		Rodzinne Domy Dziecka	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2011	68	76	15	20	9	33	nie funkcjonowały	0
2012	47	55	29	32	8	36	nie funkcjonowały	0
2013	50	59	27	30	6	25	3	29
2014	53	59	25	30	6	15	3	24
2015	57	71	25	29	7	28	3	28

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

3.5 Charakterystyka bezrobocia

Począwszy od roku 2012 liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Sądeckim Urzędzie Pracy systematycznie spadała. Było to zgodne z trendami na poziomie wojewódzkim i krajowym, aczkolwiek w Nowym Sączu tendencja ta była widoczna silniej (czego odzwierciedleniem jest dynamika zmian).

Analizując sytuację z uwzględnieniem płci osób bezrobotnych można zwrócić uwagę na utrzymującą się feminizację bezrobocia (w roku 2015 kobiety stanowiły 53,65% osób bezrobotnych, co stanowi wartość zbliżoną do średniej wojewódzkiej i krajowej, odpowiednio 53,67% i 52,20%). Co więcej, spadek liczby kobiet zarejestrowanych jako bezrobotne był proporcjonalnie mniejszy niż w przypadku mężczyzn. Był również proporcjonalnie mniejszy niż w przypadku Polski (ale przewyższał średnią wojewódzką), podczas gdy spadek liczby bezrobotnych mężczyzn był w Nowym Sączu bardziej widoczny niż w kraju i województwie.

Tabela 70. Bezrobotni zarejestrowani według płci- Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2015 (stan na 31 grudnia)

	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika zmian(2011=100)
Ogółem						
Polska	1 982 676	2 136 815	2 157 883	1 825 180	1 563 339	78,85
województwo małopolskie	145 094	161 161	164 434	139 027	119 601	82,43
Nowy Sącz	4485	4928	4833	3987	3463	77,21
Kobiety						
	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika zmian(2011=100)
Polska	1 060 204	1 099 186	1 099 456	939 648	816 138	76,98
województwo małopolskie	78 803	84 177	84 534	72 800	64 189	81,46
Nowy Sącz	2351	2510	2457	2160	1858	79,03
Mężczyźni						
	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika zmian(2011=100)
Polska	922 472	1 037 629	1 058 427	885 532	747 201	81,00
województwo małopolskie	66 291	76 984	79 900	66 227	55 412	83,59
Nowy Sącz	2134	2418	2376	1827	1605	75,21

Źródło: BDL GUS

Nowy Sącz charakteryzuje się stosunkowo niską stopą bezrobocia rejestrowanego - przez cały analizowany okres była ona niższa niż wartości krajowe i wojewódzkie. Co więcej, począwszy od roku 2012 zaobserwować można jej spadek.

Tabela 71. Stopa bezrobocia rejestrowanego- Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)¹⁰

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	12,5	13,4	13,4	11,4	9,8
województwo małopolskie	10,5	11,4	11,5	9,7	8,4
Nowy Sącz	10,1	11,0	10,7	8,9	7,8

Źródło: BDL GUS

Z drugiej strony jednak pomiędzy rokiem 2014 i 2015 zaobserwowano wzrost stopy napływu bezrobotnych zarejestrowanych, która w roku była wyższa niż średnia wojewódzka. Może być to interpretowane jako oznaka nieznacznego wzrostu niestabilności zatrudnienia.

Tabela 72. Stopa napływu bezrobotnych zarejestrowanych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)¹¹

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	b.d.	b.d.	1,4	1,4	1,5
województwo małopolskie	b.d.	b.d.	1,1	1,1	1,1
Nowy Sącz	b.d.	b.d.	0,9	0,9	1,2

Źródło: BDL GUS

Jeśli chodzi o wiek osób bezrobotnych to można zwrócić uwagę na znaczącą reprezentację osób młodych, od 25 do 34 roku życia. Przez cały analizowany okres stanowiły one największą grupę bezrobotnych, co może świadczyć o trudnościach z wejściem na rynek pracy. Z drugiej strony jednak pomiędzy rokiem 2011 a 2015 systematycznie spadał odsetek bezrobotnych z najmłodszej kategorii (18-24 lata), podczas gdy osoby najstarsze (powyżej 55 roku życia) stanowiły coraz liczniejszą grupę bezrobotnych. Pierwsze z tych zjawisk może świadczyć o przedłużającej się bierności zawodowej związanej z kształceniem. Drugie natomiast może być interpretowane jako skutek starzenia się społeczeństwa, a także przemian rynku pracy które utrudniają znalezienie pracy osobom powyżej 55 roku życia.

10 Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (ogółem oraz danej grupy), tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników: w latach 2004 do listopada 2010 r. - Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, a od grudnia 2010 r. - Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

11 Stopę napływu bezrobotnych zarejestrowanych obliczono jako stosunek nowo zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Tabela 73. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według wieku w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)

Wiek	2011	2012	2013	2014	2015
18-24	985	988	843	614	463
25-34	1419	1598	1558	1234	1039
35-44	851	931	949	826	755
45-54	874	959	970	806	682
55 lat i więcej	356	452	513	507	524

Źródło: BDL GUS

W całym analizowanym okresie najliczniejsze były grupy bezrobotnych z wykształceniem policealnym oraz średnim zawodowym, a także zasadniczym zawodowym. Bezrobocie osób z wykształceniem zawodowym może świadczyć o niedopasowaniu tego rodzaju kształcenia do rzeczywistych potrzeb pracodawców. Z drugiej strony jednak, znaczący odsetek bezrobotnych z wykształceniem wyższym oznacza, że nie stanowi ono gwarancji sukcesu na rynku pracy.

Tabela 74. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według wykształcenia w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)

Wykształcenie	2011	2012	2013	2014	2015
wyższe	720	839	822	773	656
policealne oraz średnie zawodowe	1229	1321	1292	1039	910
średnie ogólnokształcące	582	639	616	465	403
zasadnicze (zawodowe)	1207	1327	1285	1056	893
gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	747	802	818	654	601

Źródło: BDL GUS

W analizowanym okresie nie da się jednoznacznie określić trendu w zakresie czasu pozostawania bez pracy. Wprawdzie dość wyraźnie zmniejszyły się odsetki osób pozostających bez zatrudnienia od 6 do 12 miesięcy lub od 12 do 24 miesięcy, z drugiej strony jednak zwiększył się procent osób bezrobotnych dłużej niż 24 miesiące. W 2015 najliczniejsze były właśnie osoby bezrobotne od 1 do 3 miesięcy oraz dłużej niż dwa lata.

Tabela 75. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według czasu pozostawania bez pracy w latach 2011-2015 (stan na 31 grudnia)

Czas pozostawania bez pracy	2011	2012	2013	2014	2015
poniżej 1 miesiąca	443	515	423	343	418
1-3	896	955	874	735	681
3-6	886	938	883	688	604
6-12	975	991	988	668	570
12-24	830	876	902	739	533
powyżej 24 miesięcy	455	653	763	814	657

Źródło: BDL GUS

Analizując staż pracy osób bezrobotnych można zauważyć, że we wszystkich analizowanych latach najczęściej było osób mających od roku do pięciu lat doświadczenia zawodowego. Pomiędzy rokiem 2011 a 2014 proporcjonalnie najbardziej zmniejszyła się liczba osób bez stażu pracy, zaś nieznacznie wzrosła (jako jedyna) tych z najdłuższym stażem (powyżej 30 lat).

Tabela 76. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według stażu pracy w latach 2011-2015 (stan na 31 grudnia)

Staż pracy	2011	2012	2013	2014
bez stażu pracy	839	878	811	587

Staż pracy	2011	2012	2013	2014
1 rok i mniej	692	769	765	656
1 - 5 lat	1020	1112	1048	870
5 - 10 lat	610	673	741	612
10 - 20 lat	742	812	786	692
20 - 30 lat	440	508	510	419
powyżej 30 lat	142	176	172	151

Źródło: BDL GUS

Dane o bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy wskazują na znaczenie problemu długotrwałego bezrobocia dla sytuacji na lokalnym rynku pracy. W latach 2011-2014 pod względem liczebności wyróżniała się również grupa bez wykształcenia średniego - omawiane powyżej dane o wykształceniu osób bezrobotnych wskazują, że nadal osoby te są dość licznie reprezentowane. Można zwrócić uwagę na spadek liczby bezrobotnych do 25 roku życia.

Tabela 77. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)

	2011	2012	2013	2014
do 25 roku życia	985	988	843	614
długotrwałe bezrobotni	2011	2257	2435	2245
powyżej 50 roku życia	826	984	1044	940
bez kwalifikacji zawodowych	1191	1279	1239	962
bez doświadczenia zawodowego	1124	1181	1102	834
bez wykształcenia średniego	1954	2129	2103	1710
niepełnosprawni	331	370	368	346

Źródło: BDL GUS

Dane najnowsze zostały zaprezentowane w osobnej tabeli ze względu na przeformułowanie kategorii statystycznych wynikające ze zmiany treści ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹². Wskazują one na dwa główne problemy, to jest bezrobocie ludzi młodych (do 30 roku życia) oraz bezrobocie długotrwałe.

Tabela 78. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 roku (stan na 31 grudnia)

	2015
do 30 roku życia	1050
do 25 roku życia	463
długotrwałe bezrobotni	1816
powyżej 50 roku życia	902
korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	19
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	698
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	4
niepełnosprawni	295

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

¹² Ustawa z dnia 14 marca 2014 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw.

Według przygotowanego zgodnie z nową metodologią¹³ „Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2015” największa nadwyżka kadr wystąpiła w zawodach: robotnicy budowy dróg, operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów, operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni, dyrektorzy generalni i zarządzający, pomoce domowe i sprzątaczkę oraz ogrodnicy. Zawodami maksymalnie deficytowymi byli natomiast specjaliści do spraw public relations oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani¹⁴.

Analiza danych odnoszących się do bezrobotnych w podziale na osiedla pozwala stwierdzić, że najwięcej osób dotkniętych tym problemem zamieszkuje Kochanowskiego, Wojska Polskiego oraz Barskie. Niemniej istotny od liczb bezwzględnych jest jednak odsetek osób bezrobotnych wśród mieszkańców danego osiedla będących w wieku produkcyjnym. Jest on najwyższy na osiedlach: Stare Miasto, Centrum oraz Kaduk.

Tabela 79. Bezrobotni w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	liczba	% bezrobotnych w Nowym Sączu	% mieszkańców Osiedla w wieku produkcyjnym
Barskie	257	7,4%	7,3%
Biegonice	50	1,4%	5,4%
Centrum	106	3,1%	10,1%
Chruślice	32	0,9%	7,3%
Dąbrówka	63	1,8%	5,3%
Falkowa	58	1,7%	6,4%
Gołąbkowice	157	4,5%	6,3%
Gorzków	144	4,2%	5,3%
Helena	169	4,9%	6,0%
Kaduk	164	4,7%	8,5%
Kilińskiego	24	0,7%	6,6%
Kochanowskiego	304	8,8%	7,7%
Millenium	150	4,3%	6,6%
Nawojowska	207	6,0%	8,1%
Piątkowa	56	1,6%	5,5%
Poręba Mała	113	3,3%	7,3%
Przetakówka	177	5,1%	7,0%
Przydworcowe	172	5,0%	8,1%
Stare Miasto	161	4,6%	11,6%
Szujskiego	186	5,4%	6,8%
Westerplatte	136	3,9%	6,7%
Wojska Polskiego	264	7,6%	5,8%
Wólki	108	3,1%	4,8%
Zabełcze	45	1,3%	5,9%
Zawada	160	4,6%	5,3%

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

13 Metodologia opracowania Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych została przygotowana w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.

14 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w mieście Nowy Sącz. Informacja sygnałna 2015 r.

Tabela 80. Bezrobotni według grup wieku w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	18-24	25-34	35-44	45-54	55 i więcej
Barskie	7,8%	28,4%	20,2%	27,6%	16,0%
Biegonice	10,0%	36,0%	24,0%	16,0%	14,0%
Centrum	14,2%	30,2%	21,7%	21,7%	12,3%
Chruślice	21,9%	15,6%	28,1%	21,9%	12,5%
Dąbrówka	9,5%	34,9%	25,4%	20,6%	9,5%
Falkowa	8,6%	34,5%	24,1%	17,2%	15,5%
Gołąbkowice	14,6%	30,6%	24,8%	18,5%	11,5%
Gorzków	15,3%	34,7%	9,7%	19,4%	20,8%
Helena	14,2%	29,6%	18,3%	17,8%	20,1%
Kaduk	15,2%	28,0%	26,2%	16,5%	14,0%
Kilińskiego	12,5%	25,0%	12,5%	29,2%	20,8%
Kochanowskiego	17,4%	29,3%	19,7%	17,8%	15,8%
Millenium	14,7%	35,3%	22,0%	20,0%	8,0%
Nawojowska	16,4%	27,5%	30,0%	16,9%	9,2%
Piątkowa	16,1%	32,1%	28,6%	16,1%	7,1%
Poręba Mała	15,0%	31,0%	19,5%	24,8%	9,7%
Przetakówka	12,4%	24,9%	24,9%	24,9%	13,0%
Przydworcowe	12,2%	27,3%	16,9%	21,5%	22,1%
Stare Miasto	14,9%	24,8%	16,8%	23,6%	19,9%
Szujskiego	12,4%	24,2%	24,2%	21,5%	17,7%
Westerplatte	10,3%	43,4%	22,8%	9,6%	14,0%
Wojska Polskiego	10,2%	36,4%	17,4%	17,0%	18,9%
Wólki	13,0%	25,9%	26,9%	12,0%	22,2%
Zabełcze	15,6%	20,0%	24,4%	26,7%	13,3%
Zawada	15,6%	30,0%	22,5%	18,8%	13,1%
Średnia dla miasta	13,5%	30,0%	21,7%	19,7%	15,3%
Odchylenie standardowe	3,1	5,7	4,8	4,5	4,4

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Jeśli chodzi o poziom wykształcenia bezrobotnych z poszczególnych osiedli to największe różnice zaobserwowano w odsetkach osób z wykształceniem wyższym. Były one najwyższe na osiedlach: Wólki, Gołąbkowice i Millenium. W analizach dotyczących rynku pracy najczęściej brane pod uwagę są osoby niewykwalfikowane, a więc z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym. Pierwsza z tych grup jest najsilniej obecna wśród pozostających bez pracy mieszkańców Centrum, Starego Miasta i Nawojowskiej, zaś druga - Centrum, Starego Miasta i Kaduka. Zjawisko braku wykształcenia wśród bezrobotnych można uznać za marginalne, proporcjonalnie najwięcej osób z kategorii *brak i niepełne* zamieszkuje osiedla: Kaduk, Kochanowskiego i Nawojowska.

Tabela 81. Bezrobotni w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	wyższe	policealne	średnie zawodowe	liceum zawodowe	liceum ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	brak i niepełne	podstawowe	gimnazjalne
Barskie	14,0%	7,4%	19,8%	1,6%	11,7%	28,4%	0,0%	12,5%	4,7%
Biegonice	12,0%	10,0%	16,0%	2,0%	16,0%	30,0%	0,0%	10,0%	4,0%
Centrum	13,2%	1,9%	13,2%	0,9%	5,7%	26,4%	0,9%	27,4%	10,4%
Chruślice	21,9%	3,1%	12,5%	0,0%	3,1%	37,5%	0,0%	18,8%	3,1%
Dąbrówka	27,0%	1,6%	23,8%	1,6%	12,7%	27,0%	0,0%	4,8%	1,6%
Falkowa	24,1%	10,3%	10,3%	1,7%	13,8%	27,6%	0,0%	12,1%	0,0%
Gołąbkowice	39,8%	14,4%	23,7%	2,5%	16,1%	26,3%	0,8%	7,6%	1,7%
Gorzków	18,9%	9,1%	21,7%	0,7%	18,2%	18,2%	0,0%	9,8%	4,2%
Helena	22,5%	3,6%	14,2%	0,6%	12,4%	31,4%	0,0%	10,7%	4,7%
Kaduk	15,9%	6,1%	16,5%	1,2%	12,8%	21,3%	3,7%	14,0%	8,5%
Kilińskiego	25,0%	0,0%	20,8%	4,2%	20,8%	20,8%	0,0%	8,3%	0,0%
Kochanowskiego	19,8%	7,6%	15,2%	1,0%	12,9%	23,1%	3,6%	12,9%	4,3%
Millenium	28,2%	8,7%	14,1%	1,3%	14,1%	28,9%	0,0%	2,7%	2,7%
Nawojowska	15,2%	7,1%	20,1%	1,1%	7,6%	29,9%	3,3%	22,3%	6,0%
Piątkowa	16,1%	3,6%	12,5%	0,0%	17,9%	41,1%	0,0%	7,1%	1,8%
Poręba Mała	13,3%	8,8%	19,5%	2,7%	10,6%	31,0%	0,0%	13,3%	0,9%
Przetakówka	18,2%	8,5%	21,6%	1,7%	11,4%	22,2%	1,1%	11,9%	4,0%
Przydworcowe	10,5%	7,0%	18,7%	2,3%	13,5%	31,0%	2,3%	9,4%	5,8%
Stare Miasto	9,9%	3,7%	17,4%	0,6%	8,7%	28,6%	1,2%	19,9%	9,9%
Szujskiego	14,5%	10,8%	19,9%	1,6%	11,3%	22,6%	1,1%	15,1%	3,2%
Westerplatte	19,3%	7,4%	19,3%	0,7%	11,1%	21,5%	1,5%	13,3%	6,7%
Wojska Polskiego	26,1%	6,5%	18,4%	0,8%	11,9%	27,2%	0,0%	8,4%	1,9%
Wólki	32,4%	6,5%	20,4%	2,8%	11,1%	16,7%	0,0%	7,4%	2,8%
Zabełcze	8,9%	4,4%	24,4%	4,4%	8,9%	33,3%	0,0%	13,3%	2,2%
Zawada	26,9%	7,5%	20,0%	1,9%	8,8%	26,3%	0,6%	8,1%	0,0%
Średnia dla miasta	19,09%	6,99%	17,90%	1,39%	11,64%	25,76%	1,10%	11,98%	4,16%
Odchylenie standardowe	7,5	3,2	3,8	1,1	3,8	5,5	1,2	5,4	2,8

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Również analiza wskaźnika udziału bezrobotnych z wykształceniem podstawowym wśród osób w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla wskazuje na szczególnie niekorzystną sytuację w obszarze Centrum i Starego Miasta, trzecie co do wartości wskaźnika było osiedle Nawojowska. Powyżej średniej dla miasta znalazły się również wartości wskaźnika dla osiedli: Barskie, Chruślice, Kaduk, Kochanowskiego, Poręba Mała, Szujskiego i Westerplatte.

Tabela 82. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

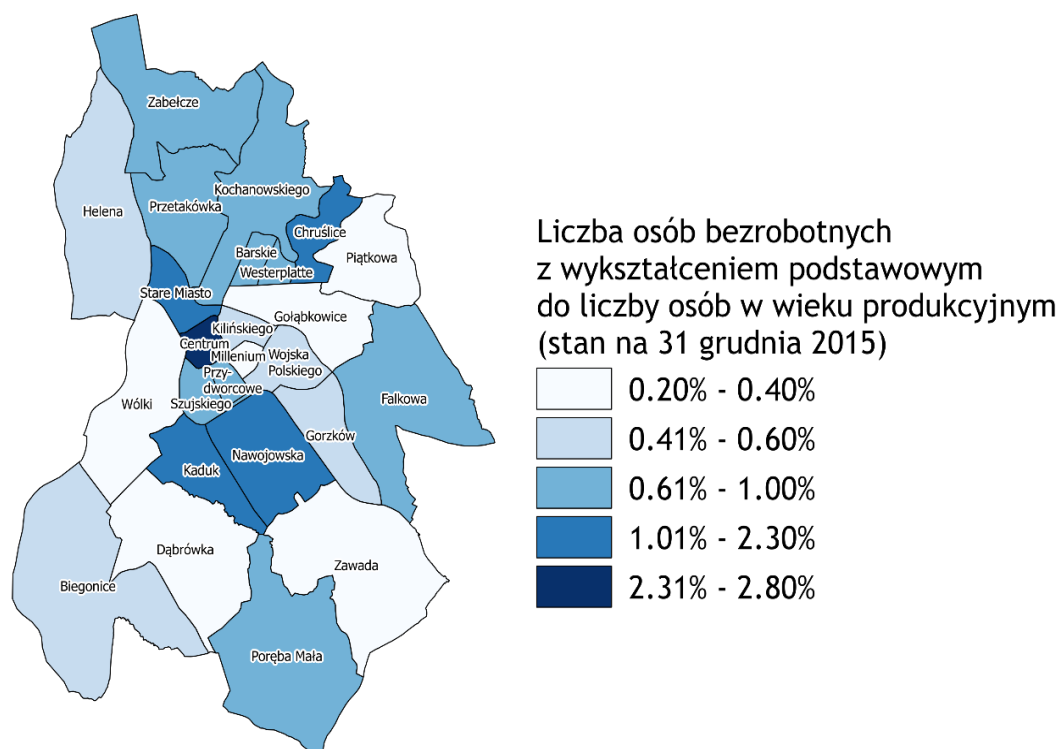
Osiedle	liczba
Barskie	0,9%
Biegonice	0,5%
Centrum	2,8%
Chruślice	1,4%
Dąbrówka	0,3%
Falkowa	0,8%
Gołąbkowice	0,4%
Gorzków	0,5%
Helena	0,6%
Kaduk	1,2%
Kilińskiego	0,6%
Kochanowskiego	1,0%
Millenium	0,2%
Nawojowska	1,6%
Piątkowa	0,4%
Poręba Mała	1,0%
Przetakówka	0,8%
Przydworcowe	0,8%
Stare Miasto	2,3%
Szujskiego	1,0%
Westerplatte	0,9%
Wojska Polskiego	0,5%
Wólki	0,4%
Zabelcze	0,8%
Zawada	0,4%
Średnia dla miasta	0,8%

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

Mapa 8. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31.12.2015)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Sądeckiego Urzędu Pracy

Zestawienie bezrobotnych według czasu trwania bezrobocia pokazuje, że sytuacja na poszczególnych osiedlach jest najbardziej zróżnicowana, jeśli chodzi o procent osób, które bez pracy pozostają od 3 do 6 miesięcy. Z punktu widzenia społecznych konsekwencji bezrobocia warto natomiast zwrócić uwagę na osoby pozostające bez pracy najdłużej (powyżej 24 miesięcy). Grupa ta stanowi największy odsetek bezrobotnych z osiedli: Biegonice, Kilińskiego i Stare Miasto.

Tabela 83. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	3 miesiące i mniej	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	12-24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy
Barskie	30,0%	17,9%	15,6%	16,3%	20,2%
Biegonice	28,0%	6,0%	24,0%	16,0%	26,0%
Centrum	34,0%	14,2%	20,8%	12,3%	18,9%
Chruślice	31,3%	18,8%	18,8%	15,6%	15,6%
Dąbrówka	33,3%	17,5%	15,9%	19,0%	14,3%
Falkowa	29,3%	20,7%	15,5%	15,5%	19,0%
Gołąbkowice	31,8%	24,2%	10,8%	12,7%	20,4%
Gorzków	32,6%	26,4%	11,1%	12,5%	17,4%
Helena	30,8%	17,8%	16,0%	13,0%	22,5%
Kaduk	32,3%	15,9%	17,7%	17,1%	17,1%
Kilińskiego	20,8%	29,2%	12,5%	12,5%	25,0%
Kochanowskiego	30,3%	18,8%	15,8%	15,1%	20,1%
Millenium	31,3%	20,7%	12,7%	15,3%	20,0%
Nawojowska	25,6%	16,4%	17,4%	18,8%	21,7%
Piątkowa	46,4%	12,5%	16,1%	16,1%	8,9%
Poręba Mała	35,4%	8,8%	23,9%	15,0%	16,8%

Osiedle	3 miesiące i mniej	3-6 miesięcy	6-12 miesięcy	12-24 miesięcy	powyżej 24 miesięcy
Przetakówka	29,9%	20,9%	18,1%	13,0%	18,1%
Przydworcowe	28,5%	15,1%	19,2%	14,5%	22,7%
Stare Miasto	31,7%	11,2%	16,1%	16,8%	24,2%
Szujskiego	30,6%	18,3%	15,6%	16,7%	18,8%
Westerplatte	39,0%	14,0%	24,3%	12,5%	10,3%
Wojska Polskiego	33,7%	18,6%	12,1%	16,7%	18,9%
Wólki	34,3%	13,9%	10,2%	22,2%	19,4%
Zabełcze	26,7%	20,0%	22,2%	17,8%	13,3%
Zawada	37,5%	17,5%	21,3%	11,3%	12,5%
Średnia dla miasta	31,8%	17,5%	16,5%	15,3%	18,9%
Odchylenie standardowe	4,7	5,0	4,1	2,5	4,2

Źródło: Sąddecki Urząd Pracy

Dodatkowo warto zwrócić uwagę na wartości wskaźnika udziału bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w grupie osób w wieku produkcyjnym. Jego największa wartość została stwierdzona wśród mieszkańców Starego Miasta, kolejne są Nawojowska i Centrum. Powyżej średniej dla miasta znalazły się również wartości wskaźnika dla osiedli: Barskie, Kaduk, Kilińskiego, Kochanowskiego, Przydworcowe i Szujskiego.

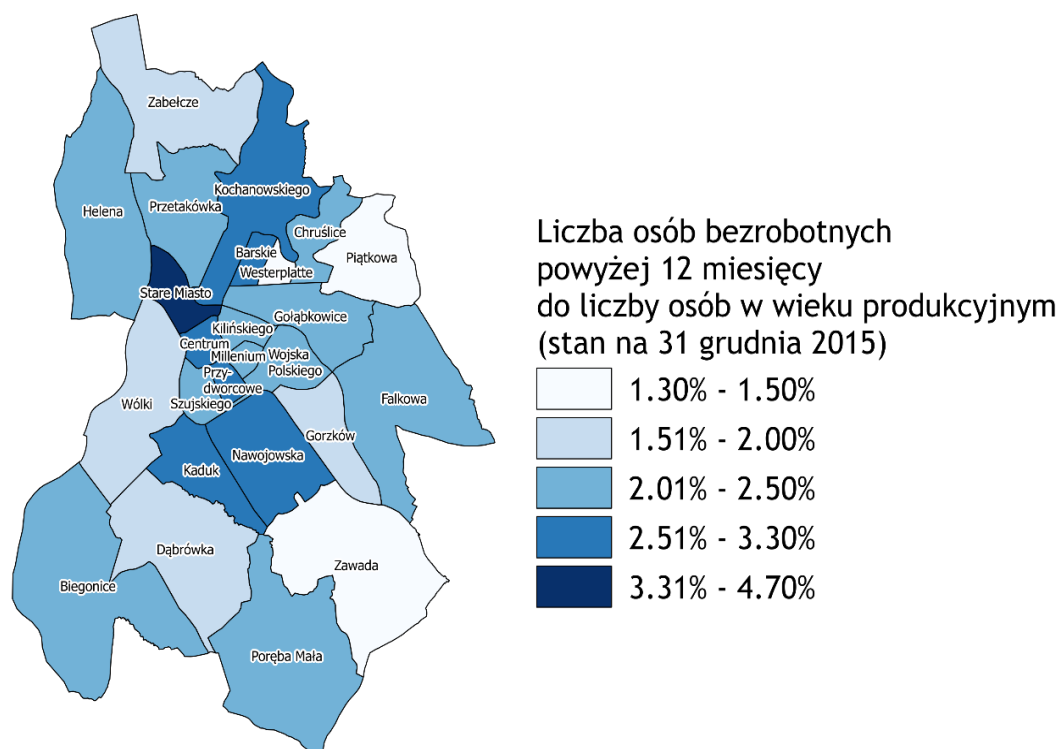
Tabela 84. Stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	Procent
Barskie	2,7%
Biegonice	2,3%
Centrum	3,2%
Chruślice	2,3%
Dąbrówka	1,8%
Falkowa	2,2%
Gołąbkowice	2,1%
Gorzków	1,6%
Helena	2,1%
Kaduk	2,9%
Kilińskiego	2,5%
Kochanowskiego	2,7%
Millenium	2,3%
Nawojowska	3,3%
Piątkowa	1,4%
Poręba Mała	2,3%
Przetakówka	2,2%
Przydworcowe	3,0%
Stare Miasto	4,7%
Szujskiego	2,4%
Westerplatte	1,5%
Wojska Polskiego	2,1%
Wólki	2,0%
Zabełcze	1,8%
Zawada	1,3%
Średnia dla miasta	2,3%

Źródło: Sąddecki Urząd Pracy

Mapa 9. Liczba osób bezrobotnych długotrwale (powyżej 12 miesięcy) do liczby osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Sądeckiego Urzędu Pracy

W zakresie stażu pracy bezrobotnych osiedla najsilniej różnicuje udział osób, które przepracowały pomiędzy 20 a 30 lat. Z punktu widzenia polityki rynku pracy warto natomiast zwrócić uwagę na osoby bez doświadczenia zawodowego. Ich największy udział stwierdzono na osiedlach Centrum, Stare Miasto i Kochanowskiego.

Tabela 85. Bezrobotni według stażu pracy podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku

Osiedle	bez stażu pracy	1 rok i mniej	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	20-30 lat	powyżej 30 lat
Barskie	13,6%	11,3%	25,7%	17,1%	17,5%	11,3%	3,5%
Biegonice	18,0%	8,0%	24,0%	18,0%	24,0%	6,0%	2,0%
Centrum	31,1%	8,5%	25,5%	15,1%	12,3%	6,6%	0,9%
Chruslice	25,0%	3,1%	28,1%	15,6%	18,8%	6,3%	3,1%
Dąbrówka	19,0%	6,3%	28,6%	19,0%	19,0%	6,3%	1,6%
Falkowa	15,5%	10,3%	13,8%	25,9%	12,1%	13,8%	8,6%
Gołąbkowice	21,7%	11,5%	21,7%	15,3%	14,0%	12,7%	3,2%
Gorzków	19,4%	5,6%	22,9%	14,6%	15,3%	11,8%	10,4%
Helena	20,1%	7,7%	22,5%	10,7%	17,8%	13,6%	7,7%
Kaduk	25,6%	8,5%	23,2%	13,4%	16,5%	8,5%	4,3%
Kilińskiego	16,7%	12,5%	12,5%	4,2%	25,0%	25,0%	4,2%
Kochanowskiego	26,6%	10,5%	22,0%	11,8%	14,8%	9,2%	4,9%
Millenium	23,3%	8,7%	22,0%	15,3%	20,7%	8,0%	2,0%
Nawojowska	25,1%	8,7%	24,6%	20,8%	14,0%	3,9%	2,9%
Piątkowa	21,4%	3,6%	19,6%	23,2%	23,2%	5,4%	3,6%
Poreba Mała	20,4%	8,8%	19,5%	17,7%	17,7%	15,0%	0,9%

Osiedle	bez stażu pracy	1 rok i mniej	1-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	20-30 lat	powyżej 30 lat
Przetakówka	22,6%	7,3%	17,5%	16,9%	18,6%	14,1%	2,8%
Przydworcowe	15,7%	15,7%	17,4%	15,1%	16,9%	14,5%	4,7%
Stare Miasto	26,1%	8,1%	23,6%	14,9%	16,1%	8,7%	2,5%
Szujskiego	22,6%	2,7%	22,6%	16,7%	19,4%	10,2%	5,9%
Westerplatte	25,0%	13,2%	23,5%	16,2%	11,8%	5,1%	5,1%
Wojska Polskiego	20,1%	5,7%	22,0%	14,4%	20,5%	14,8%	2,7%
Wólki	19,4%	10,2%	16,7%	22,2%	14,8%	11,1%	5,6%
Zabełcze	15,6%	8,9%	15,6%	13,3%	20,0%	26,7%	0,0%
Zawada	16,9%	8,1%	22,5%	13,8%	24,4%	9,4%	5,0%
Średnia dla miasta	21,5%	8,8%	22,0%	15,7%	17,3%	10,7%	4,1%
Odchylenie standardowe	4,2	3,0	4,0	4,2	3,7	5,5	2,4

Źródło: Sądecki Urząd Pracy

3.6 Kultura i rekreacja

3.6.1 Instytucje kultury

Kluczowymi instytucjami kultury w Nowym Sączu są:

- Miejski Ośrodek Kultury;
- Sądecka Biblioteka Publiczna (wraz z 7 filiami);
- Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ;
- Muzeum Okręgowe w Nowym Sączu;
- Pałac Młodzieży.

3.6.1.1 Sądecka Biblioteka Publiczna

Na terenie Nowego Sącza działa Sądecka Biblioteka Publiczna i jej siedem filii. Oznacza to, że na jedną placówkę biblioteczną w mieście przypada ponad 10 000 mieszkańców co jest wskaźnikiem wyraźnie wyższym niż średnia dla województwa i kraju.

Tabela 86. Biblioteki i filie - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	8290	8182	8112	8094
województwo małopolskie	747	744	731	724
Nowy Sącz	8	8	8	8

Źródło: BDL GUS

Historia sądeckiej biblioteki sięga końca XIX wieku, gdy rada miasta Nowego Sącza przyjęła podarowany przez Józefa Szujskiego księgozbiór. Obecnie biblioteka prowadzi szeroką działalność znacznie wykraczającą poza wypożyczanie książek. W Bibliotece mieszkańcy mogą skorzystać z komputerów i sieci internetowej (dostępne są komputery z dostępem do Internetu, działa również hotspot). Stanowi to nie tylko wzbogacenie oferty, ale także cenny instrument niwelujący wykluczenie cyfrowe (dotykające szczególnie uboższe grupy społeczne). W bibliotece odbywają się także wystawy, spotkania autorskie i inne wydarzenia o charakterze kulturalnym.

Warto odnotować, że nowosądecka biblioteka odgrywa także rolę w obszarze promocji zatrudnienia. Można w niej bowiem co tydzień skorzystać z bezpłatnych usług doradców zawodowych z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Nowym Sączu.

Tabela 87. ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	3989,9	4072,4	4102,7	4100,4
województwo małopolskie	4178,3	4240,3	4308,4	4385,8
Nowy Sącz	10 540,6	10 516,1	10 492,0	10 481,6

Źródło: BDL GUS

Warto podkreślić, że biblioteki organizują wiele dodatkowych aktywności zarówno dla dzieci, jak i osób dorosłych. Atrakcyjna oferta spędzania czasu wolnego ma duże znaczenie z punktu widzenia przyciągania nowych czytelników. Poza wystawami czy spotkaniami autorskimi są to także organizowane kulturalne wydarzenia cykliczne, jak również zajęcia dla dzieci i młodzieży (np. lekcje angielskiego).

W okresach wolnych od zajęć szkolnych biblioteka organizuje również atrakcje kierowane do najmłodszych w ramach akcji "Bezpieczne wakacje" i "Bezpieczne ferie".

Liczba czytelników w stosunku do liczby mieszkańców jest zdecydowanie wyższa niż średnia dla województwa i kraju, podobnie jak liczba wypożyczonych pozycji.

Tabela 88. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	167,9	167,9	167,1	163,8
województwo małopolskie	198,2	198,8	199,6	194,9
Nowy Sącz	262,4	253,8	254,7	256,8

Źródło: BDL GUS

Tabela 89. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	18,6	18,8	18,5	18,3
województwo małopolskie	16,2	16,1	15,6	15,6
Nowy Sącz	17,1	17,0	16,8	16,2

Źródło: BDL GUS

Poza główną placówką najwięcej czytelników ma filia na os. Millenium (1557 osób). Największy przyrost czytelników odnotowała natomiast placówka na os. Wojska Polskiego.

Tabela 90. Czytelnicy poszczególnych placówek w latach

Oddziały	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100)
Sądecka Biblioteka Publiczna (placówka główna)	15 969	15 062	14 738	14 549	13 791	86,4
Filia Os. Biegonice	242	212	226	227	233	96,3
Filia Os. Gołąbkowice	1068	1029	1083	1048	1075	100,7

Oddziały	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100)
Filia Os. Kochanowskiego	1077	1124	1148	1288	1452	134,8
Filia Os. Millenium	1390	1410	1480	1515	1557	112,0
Filia Os. Wojska Polskiego	509	564	556	647	1262	247,9
Filia Os. Wólki	703	780	949	896	723	102,8
Filia Os. Przydworcowe	1176	1204	1214	1366	1476	125,5

Źródło: Sądecka Biblioteka Publiczna im. Józefa Szujskiego

Warto zauważyć, że tylko jeden obiekt biblioteczny jest przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych - co więcej to przystosowanie obejmuje jedynie wjazd do budynku.

Tabela 91 .Obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku (biblioteki i filie łącznie) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	2453	2588	2701	2926
województwo małopolskie	191	193	193	223
Nowy Sącz	1	1	1	1

Źródło: BDL GUS

Tabela 92. Obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku (biblioteki i filie łącznie) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	1323	1408	1500	1637
województwo małopolskie	85	85	93	105
Nowy Sącz	0	0	0	0

Źródło: BDL GUS

Żaden z obiektów nie jest także dostosowany do potrzeb osób niewidomych i niedowidzących. Jednocześnie należy zauważyć, że Biblioteka posiada w swoich zasobach książki z serii „Duże Litery”. Pozycje te wydawane są w dużym formacie i drukowane bardzo czytelną czcionką, aby umożliwić korzystanie z literatury osobom niedowidzącym, nieposługującym się alfabetem Braille’a.

3.6.1.2 Miejski Ośrodek Kultury

Miejski Ośrodek Kultury w Nowym Sączu działa od 1976 roku. Instytucja ta zajmuje się tworzeniem, upowszechnianiem i ochroną dóbr kultury. Organizuje koncerty, spektakle teatralne, przedstawienia kabaretowe, festiwale, przeglądy, konkursy, warsztaty plastyczne, wystawy i inne imprezy artystyczne. Dodatkową działalnością Ośrodka jest także udostępnianie sal i pomieszczeń na potrzeby wydarzeń organizowanych przez inne podmioty, np. spektakli czy wystaw.

Przy Miejskim Ośrodku Kultury działają również 23 zespoły i grupy zainteresowań,

Warto także zauważyć, że MOK organizuje lub współorganizuje wiele cyklicznych wydarzeń, które na stałe zagościły na nowosądeckim kalendarzu wydarzeń kulturalnych i społecznych: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Nowosądecki Przegląd Przedstawień Bożonarodzeniowych, Ogólnopolski Konkurs Recytatorski, Sądecka Wiosna Artystyczna, Małopolski Przegląd Teatrów Dzieci i Młodzieży "Bajdurek", Pali się fajka nocy (cykliczne spotkania z poezją), Jesienny Festiwal Teatralny, Koncert u Prezydenta Nowego Sącza, Scena Autorska "Selawi",

SĄDECKIE KONFRONTACJE ARTYSTYCZNYCH TALENTÓW, Konkurs Piosenki Dziecięcej "Tralalalaliada", SKAT (Sądeckie Konfrontacje Artystycznych Talentów), CZYM CHATA BOGATA, Młodzieżowe Poniedziałki Teatralne.

W stałych zajęciach i warsztatach (odbywających się średnio dwa razy w tygodniu) w 2015 roku uczestniczyło 318 osób. Najwięcej, bo aż 26 było mieszkańcami osiedla Gorzków. Najmniejsza liczba uczestników zamieszkuje na osiedlu Gołąbkowice.

Tabela 93. Liczba uczestników stałych zajęć organizowanych w 2015 roku przez MOK zamieszkujących poszczególne osiedla

Nazwa osiedla	Liczba odwiedzających
Barskie	22
Biegonice	8
Centrum	11
Chruście	16
Dąbrówka	8
Falkowa	8
Gołąbkowice	5
Gorzków	26
Helena	10
Kaduk	6
Kilińskiego	15
Kochanowskiego	14
Millenium	17
Nawojowska	11
Piątkowa	18
Poręba Mała	8
Przetakówka	15
Przydworcowe	14
Stare Miasto	7
Szujskiego	8
Westerplatte	13
Wojska Polskiego	11
Wólki	18
Zabętcze	12
Zawada	17
Średnia dla miasta	13,23

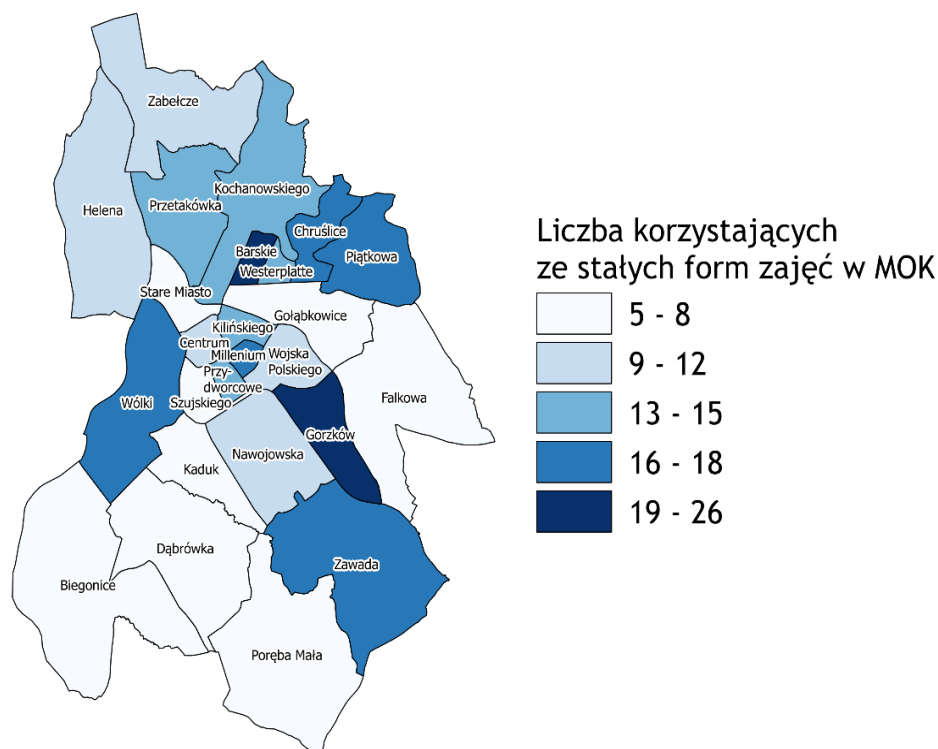
Źródło: Miejski Ośrodek Kultury

Prócz wskazanego osiedla poniżej średniej plasują się także osiedla: Kaduk, Stare Miasto, Biegonice, Dąbrówka, Falkowa, Poręba Mała, Szujskiego, Helena, Centrum, Nawojowska, Wojska Polskiego, Zabętcze, Westerplatte.

Mapa 10. Liczba korzystających ze stałych form zajęć w MOK w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Miejskiego Ośrodka Kultury w Nowym Sączu

3.6.1.3 Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu, działające od 1998 r., jest samorządową instytucją kultury województwa małopolskiego. Jest to instytucja będąca kontynuatorką Wojewódzkiego Ośrodka Kultury powołanego w 1975 r. w ówczesnym województwie nowosądeckim.

W Centrum Kultury Sokół realizowane są programy edukacyjne związane z promocją kultury i sztuki, a także realizowane są projekty pozwalające na zetknięcie się z różnymi formami działalności artystycznej:

- Międzynarodowy Festiwal i Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari, Małopolska - Karpaty OFFer;
- Międzynarodowy Multimedialny Festiwal Sztuki;
- Budowa Małopolskiej Galerii Sztuki NA BURSZTYNOWYM SZLAKU;
- Sztuka współczesna narodów dawnej monarchii austro-węgierskiej;
- Europejski Festiwal Pasteli - VI Międzynarodowe Biennale Pasteli;

- Karpacka Mapa Przygody - wspólna promocja atrakcyjności turystycznej, przyrodniczej i kulturowej małopolsko-preszowskiego pogranicza;
- Małopolskie instytucje kultury w sieci współpracy OPERA EUROPA.

3.6.1.4 Pałac Młodzieży

Pałac Młodzieży to publiczna placówka oświatowo-wychowawcza powstała w 2007 roku na bazie istniejącego wcześniej Młodzieżowego Domu Kultury. Pałac Młodzieży prowadzi zajęcia dla dzieci i młodzieży z zakresu tańca, muzyki, folkloru, plastyki, informatyki, nauki języków, kultury żywego słowa.

W placówce działa 139 kół umożliwiających rozwijanie różnorodnych zainteresowań z obszaru m.in. tańca, muzyki, folkloru, czy lalkarstwa. W 2002 roku działalność Pałacu poszerzyła się o nowo powstałą Galerię im. Stanisława Szafrana. Od tego czasu galeria zorganizowała kilkadziesiąt ekspozycji indywidualnych i kilkaset wystaw zbiorowych. Galerie cyklicznie organizuje także konkursy:

- Wojewódzki Przegląd Plastyczny Placówek Wychowania Pozaszkolnego;
- Ogólnopolski Przegląd Plastyczny „Aniot”;
- Wojewódzki Wiosenny Przegląd Plastyczny "Ogród Piękna, Dobra i Radości".

3.6.2 Muzea i galerie

W Nowym Sączu działają dwie placówki muzealne:

- Muzeum Okręgowe z oddziałem i filiami:
 - Skansen regionalny - Sądecki Park Etnograficzny (Oddział Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu),
 - Galeria Marii Ritter i Stare Wnętrze Mieszczańskie (Filia Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu),
 - Muzeum Pienińskie im. J. Szalaya w Szlachtowej (Oddział Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu),
 - Muzeum Nikifora w Krynicy-Zdroju (Filia Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu);
- Sądecki Park Etnograficzny z filiami:
 - Miasteczko Galicyjskie (Filia Sądeckiego Parku Etnograficznego),
 - Muzeum Lachów Sądeckich im. Z. i St. Chrzastowskich w Podegrodziu (Filia Sądeckiego Parku Etnograficznego).

Podobnie jak historia biblioteki, również początki muzealnictwa w Nowy Sączu sięgają końca XIX wieku, kiedy zaczęto gromadzić pamiątki przeszłości. Obecnie placówki prowadzą działalność wykraczającą poza typowe funkcje wystawiennicze. Organizują konkursy (np. „Pejzaż sądecki - piękno naszych wsi i miast”), prowadzą działalność edukacyjną z wykorzystaniem posiadanych zbiorów, udostępniają także swoje wnętrza na potrzeby wydarzeń takich jako koncerty czy szkolenia.

Tabela 94. Muzea łącznie z oddziałami - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	777	768	822	844
województwo małopolskie	112	108	119	116
Nowy Sącz	4	4	2	2

Źródło: BDL GUS

W 2014 roku muzeum i oddział odwiedziło łącznie 143 481 osób, a więc widocznie mniej niż w roku wcześniejszym. Mimo tego jednorocznego spadku na przestrzeni 4 lat objętych analizą widoczny jest wzrost liczby odwiedzających, zaś dynamika tego wzrostu jest wyższa niż analogiczny wskaźnik wyliczony dla całego województwa małopolskiego.

Tabela 95. Zwiedzający muzea i oddziały - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	2 4917 921	2 6709 490	2 9043 812	3 0609 390
województwo małopolskie	8 220 785	7 547 645	7 676 139	8 038 158
Nowy Sącz	122 917	129 272	143 625	143 481

Źródło: BDL GUS

3.6.3 Baza sportowo-rekreacyjna

Nowy Sącz posiada bazę sportowo-rekreacyjną umożliwiającą całoroczne uprawianie sportów.

Tabela 96. Nowosądecka baza sportowa w roku 2015 wraz z charakterystyką

lp.	infrastruktura sportowa	dyscyplina	adres	osiedle
1	Pływalnia MOSiR	pływanie	ul. Nadbrzeżna 34	Gołąbkowice
2	Hala Sportowa	koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna, wspinaczka, inne	ul. Nadbrzeżna 34	Gołąbkowice
3	Stadion piłkarski	piłka nożna	ul. Kilińskiego 47	Kilińskiego
4	Hala Sportowa	koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna, wspinaczka, inne	ul. Na rurach 16	Przetakówka
5	Hala Sportowa, Boiska Piłkarskie	koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna, wspinaczka, inne	ul. Sportowa 12	Zawada
6	Hala Sportowa	koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, piłka nożna, wspinaczka, inne	ul. Grybowska 4	Rynek
7	Stadion piłkarski	piłka nożna	ul. Lwowska	Piątkowa
8	Korty tenisowe/lodowisko sztuczne	lato tenis/tyżniarstwo rekreacyjne zima	ul. Nadbrzeżna 34	Gołąbkowice

Źródło: na podstawie danych Urzędu Miasta Nowego Sącza

3.7 Aktywność społeczna

3.7.1 Organizacje pozarządowe

W Nowym Sączu funkcjonuje 5,08 organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców co jest wartością wyraźnie wyższą niż analogiczny wskaźnik dla województwa i kraju. Należy także zauważyć, że wskaźnik ten systematycznie rośnie.

Tabela 97. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców

	2011	2012	2013	2014
Polska	2,84	3,00	3,15	3,31
województwo małopolskie	2,81	2,95	3,11	3,25
Nowy Sącz	4,46	4,64	4,80	5,08

Źródło: BDL GUS

3.7.2 Frekwencja w wyborach

Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w roku 2014 była w Nowym Sączu nieco wyższa niż w średnia w województwie i kraju.

Tabela 98. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. w % - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	sejmiki woje- wództw	rady powiatów	rady gmin i rady miasta	wójtowie, burmistrzowie i prezydenci - I tura wyborów	wójtowie, burmistrzowie i prezydenci - II tura wyborów
Polska	47,21	50,21	45,54	47,34	39,97
województwo małopolskie	48,45	50,87	47,42	48,51	38,67
Nowy Sącz	49,83	nie dotyczy	49,95	49,95	46,44

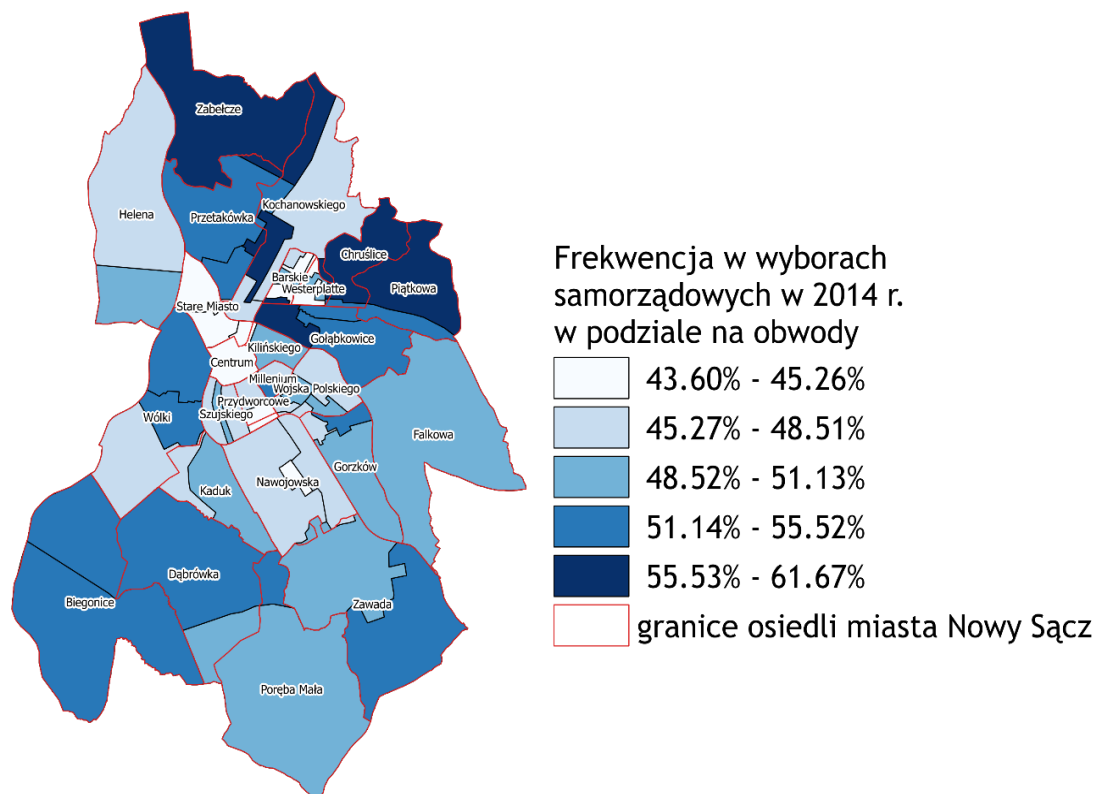
Źródło: BDL GUS

Okręgi wyborcze nie pokrywają się z granicami poszczególnych osiedli. Na poniższej mapie zaprezentowano poziom frekwencji w poszczególnych okręgach, a jednocześnie wskazano, w których osiedlach się one znajdują. Zwraca uwagę duże zróżnicowanie poziomu frekwencji na terenie poszczególnych osiedli. Najwyższą frekwencję odnotowano na osiedlach: Zabełcze, Chruslice i Piątkowa (dla poszczególnych osiedli przyjęto uśrednione wartości procentowe). W większości obwodów wyborczych na wskazanych osiedlach frekwencja wyniosła od 55,53 do 61,67%.

Mapa 11. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. w podziale na obwody

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

3.7.3 Przestępstwa i wykroczenia

Liczba przestępstw popełnianych na terenie Nowego Sącza systematycznie spada, co odpowiada tendencji na poziomie województwa i kraju. W roku 2012 liczba ujawnionych przestępstw (zakończonych postępowaniem przygotowawczym) wynosiła w Nowym Sączu 7322, a w roku 2014 już tylko 4195. Należy także podkreślić, iż równocześnie wzrosła wykrywalność - z 73% w roku 2012 do 80% w roku 2014.

Tabela 99. Przestępstwa (ogółem) stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

rok	Liczba	Wykrywalność (%)	Liczba	Wykrywalność (%)	Liczba	Wykrywalność (%)
	2012	2012	2013	2013	2014	2014
Polska	1 119 803	b.d.	1 063 487	b.d.	885 139	b.d.
województwo małopolskie	96 920	68	86 548	63,6	73 139	65
Nowy Sącz	7322	73	5158	79,5	4195	80

Źródło: BDL GUS

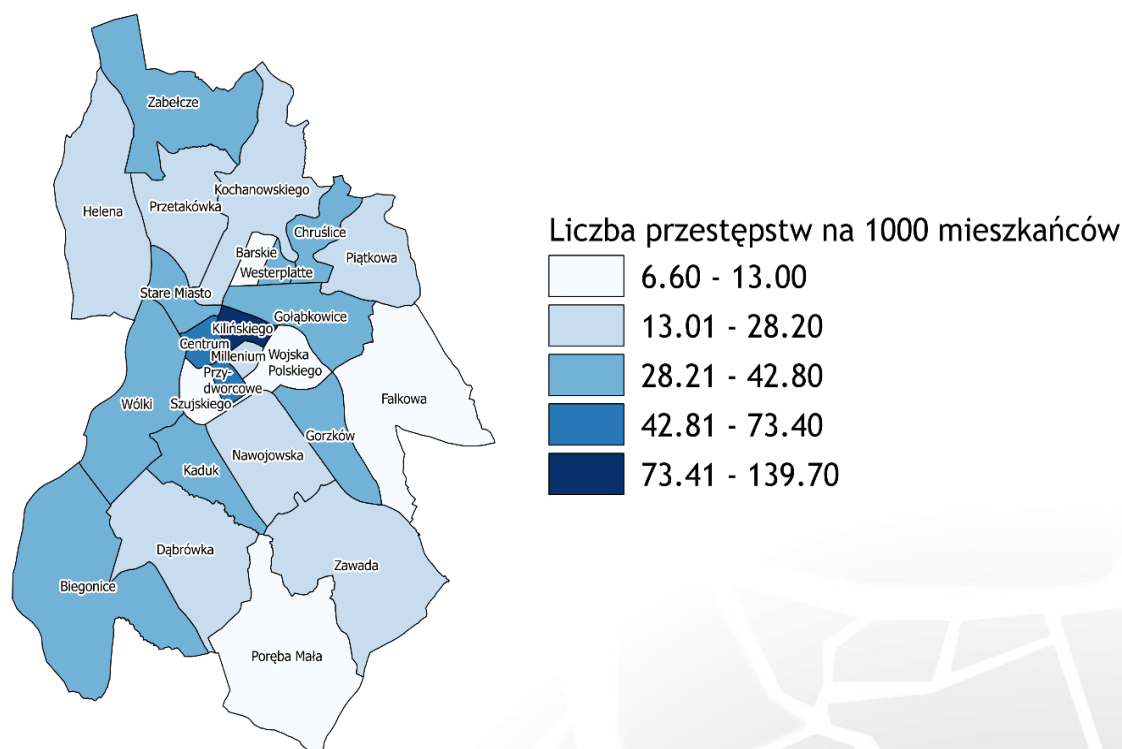
Z drugiej strony można zauważyć, iż wartość wskaźnika liczby przestępstw na 1000 mieszkańców w Nowym Sączu była w 2014 znacznie większa niż średnia krajowa i wojewódzka. Bardzo widoczny przyrost wartości tego wskaźnika zaobserwowano między rokiem 2012 a 2013.

Tabela 100. Przestępstwa (ogółem) stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 mieszkańców - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2012	2013	2014
Polska	32,17	27,62	22,72
województwo małopolskie	28,93	25,78	21,74
Nowy Sącz	24,95	61,41	50,02

Źródło: BDL GUS

Do zdecydowanie największej liczby przestępstw (na 1000 mieszkańców) dochodzi na terenie osiedla Kilińskiego.

Mapa 12. Liczba przestępstw (bez Niebieskich Kart) w przeliczeniu na 1000 osób (stan na 31.12.2015 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu (stan na 31.12.2015) w odniesieniu do liczby mieszkańców według danych Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Nowego Sącza (stan na 31.12.2015)

Średnia liczba przestępstw na terenie miasta na 1000 mieszkańców wyniosła w 2015 roku 27,4. Należy jednak zwrócić uwagę na te osiedla gdzie liczba tych czynów przekraczała średnią wartość. Szczególnie niebezpieczne są osiedla: Przetakówka, Zabelcze, Gorzków, Wólki, Westerplatte, Kaduk, Stare Miasto, Chruślice, Biegonice, Gołąbkowice, Przydworcowe, Centrum, Kilińskiego.

Istotne koszty generuje także konieczność remontów i odtworzenia małej architektury i zieleni miejskiej na skutek aktów wandalizmu. Prace o najwyższej wartości były konieczne na terenie osiedli: Stare Miasto, Barskie, Gołąbkowice i Kilińskiego.

Tabela 101. Analiza kosztów remontów i odtworzenia małej architektury i zieleni miejskiej wynikających ze zniszczeń na skutek aktów wandalizmu (na dzień 31 grudnia 2015)

osiedle	nakłady na remonty terenów zielonych wynikające ze skutków aktów wandalizmu w latach 2011-2015 łącznie
Barskie	9065,92 zł
Biegonice	- zł
Centrum	80,00 zł
Chruślice	- zł
Dąbrówka	- zł
Falkowa	- zł
Gołąbkowice	5460,00 zł
Gorzków	1696,00 zł
Helena	315,92 zł
Kaduk	- zł
Kilińskiego	4551,00 zł
Kochanowskiego	- zł
Millenium	- zł
Nawojowska	- zł
Piątkowa	- zł
Poręba Mała	- zł
Przetakówka	- zł
Przydworcowe	1101,50 zł
Stare Miasto	28 777,82 zł
Szujskiego	- zł
Westerplatte	- zł
Wojska Polskiego	516,60 zł
Wólki	1572,77 zł
Zabełcze	- zł
Zawada	- zł
średnia dla miasta	2125,50 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta w Nowym Sączu, Wydział Gospodarki Komunalnej

Mimo wielu kampanii edukacyjnych, wzrastającej świadomości i społecznego potępienia dla niebezpiecznych zachowań na drodze w okresie między 2011 a 2015 rokiem nie można zaobserwować spadku liczby wypadków drogowych. W roku 2015 nastąpił gwałtowny wzrost liczby takich zdarzeń, nawet jednak porównując wcześniejsze 4 lata zwraca uwagę fakt, że utrzymuje się ona na zbliżonym poziomie wahającym się od 157 do 161 zdarzeń rocznie. W 2015 roku orzeczono 141 środków karnych w postaci zakazu prowadzenia pojazdów (dla porównania w roku 2011 było to 271 zakazów).

Tabela 102. Liczba wypadków drogowych na terenie Nowego Sącza

	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba wypadków drogowych	161	157	160	155	183
Liczba zabitych w wypadkach	3	1	6	6	2
Liczba rannych w wypadkach drogowych	221	197	191	193	215

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

Istotnym wskaźnikiem informującym o natężeniu problemów związanych z demoralizacją nieletnich jest także liczba rodzin i dzieci objętych nadzorem kuratora sądowego. Kurator obejmuje swoim nadzorem i opieką tych małoletnich, którzy są zagrożeni lub już zdradzają symptomy demoralizacji. Do najważniejszych zadań kuratora należą:

- sprawowanie nadzoru,

- sporządzanie wywiadów środowiskowych we wszystkich sprawach i stadiach postępowania,
- wykonywanie szczególnych czynności zleczanych przez sąd,
- prowadzenie kontroli: sytuacji społeczno-prawnej małoletnich oraz osób dorosłych, będących pod opieką lub kuratelą i przebiegu wykonania środków wychowawczych i pracy kuratorów społecznych przez kuratorów zawodowych.

W czerwcu 2016 roku takim nadzorem w Nowym Sączu było objętych 402 małoletnich z 227 rodzin, w których opiekunom ograniczono prawa rodzicielskie.

Tabela 103. Liczba dzieci i rodzin objętych opieką kuratorów (dane na dzień 10.06.2016 r.)

Osiedle	Ilość rodzin - ograniczenie władzy rodzicielskiej przez nadzór kuratora	Liczba dzieci	Ilość rodzin – wsparcie wychowawcze w wykonywaniu władzy rodzicielskiej w postaci nadzoru kuratora	Liczba dzieci	Liczba nieletnich - nadzór kuratora	Liczba nieletnich-zobowiązanie do określonego zachowania
Barskie	14	18	1	1	5	1
Biegonice	2	2	1	3	1	2
Centrum	14	25	2	2	1	1
Chruślice	1	1	-	-	1	-
Dąbrówka	-	-	-	-	-	-
Falkowa	1	1	-	-	1	-
Gołąbkowice	11	21	4	5	2	-
Gorzków	6	14	3	3	1	-
Helena	10	15	1	2	4	2
Kaduk	24	57	3	4	8	7
Kilińskiego	1	1	-	-	-	-
Kochanowskiego	17	34	5	7	9	2
Millenium	18	34	1	2	-	-
Nawojowska	23	36	-	-	8	3
Piątkowa	4	7	1	3	-	-
Poręba Mała	3	4	1	1	7	1
Przetakówka	6	8	2	3	2	-
Przydworcowe	15	26	-	-	1	1
Stare Miasto	12	20	1	4	3	-
Szujskiego	13	22	5	5	4	1
Westerplatte	11	20	-	-	3	1
Wojska Polskiego	11	18	2	8	1	1
Wólki	5	11	2	2	-	-
Zabełcze	-	-	-	-	-	-
Zawada	5	7	-	-	3	-

Źródło: Sąd Rejonowy w Nowym Sączu

3.8 Przemoc w rodzinie

Na terenie Nowego Sącza pomoc ofiarom przemocy w rodzinie świadczy Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Placówka dysponuje wykwalifikowaną kadrą interwentów dyżurujących, w skład której wchodzi: psycholog, specjalista terapii uzależnień, pedagog, pedagog ulicy, pracownik socjalny, kurator zawodowy, prawnik i mediator.

W ośrodku ofiary przemocy mogą znaleźć opiekę psychologiczną. Działa przy nim także grupa wsparcia skierowana do kobiet będących ofiarami przemocy. Pozwala ona na zrozumienie własnej sytuacji kryzysowej, daje możliwość rozwoju osobistego i wzmacnia motywację do działań dla własnego dobra.

Ośrodek prowadzi także hostele: dla ofiar i sprawców przemocy domowej. Miejsca te zapewniają schronienie oraz pomoc specjalistyczną dla osób znajdujących się w sytuacji kryzysu związanego z zagrożeniem zdrowia i życia. W hostelach można także uzyskać pomoc psychologiczną będącą nierzadko pierwszym krokiem w procesie terapeutycznym zarówno ofiar, jak i sprawców.

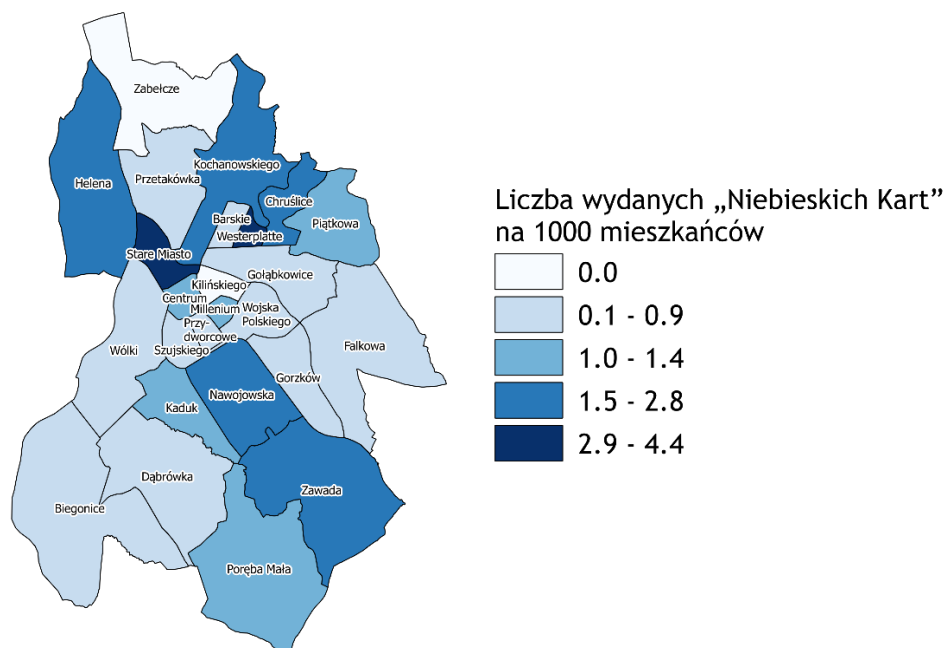
Ważnym instrumentem w walce z problemem przemocy domowej jest wprowadzona pod koniec lat 90. XX wieku procedura Niebieskiej Karty. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie. Co więc kluczowe pozwala na monitorowanie rodziny, w której nie konieczne doszło (lub nie ujawniono) przestępstwa, ale istnieje duże ryzyko, że do takiej sytuacji dojdzie (lub dochodzi, ale ofiara nie chce złożyć zawiadomienia).

W Nowym Sączu w 2015 roku wydano 108 Niebieskich Kart. Najwięcej kart (zarówno biorąc pod uwagę liczbę bezwzględną, jak też wskaźnik na 1000 mieszkańców) wydano na osiedlu Westerplatte.

Tabela 104. Liczba wydanych Niebieskich Kart w 2015 roku (stan na 31.12.2015 r.)

Osiedle	Niebieskie Karty	Niebieskie Karty na 1000 osób
Barskie	4	0,7
Biegonice	1	0,7
Centrum	2	1,2
Chruślice	1	1,5
Dąbrówka	1	0,5
Falkowa	1	0,7
Gołąbkowice	3	0,7
Gorzków	3	0,8
Helena	7	1,6
Kaduk	4	1,3
Kilińskiego	0	0,0
Kochanowskiego	11	1,7
Millenium	6	1,4
Nawojowska	8	1,9
Piątkowa	2	1,2
Poręba Mała	3	1,2
Przetakówka	3	0,7
Przydworcowe	3	0,9
Stare Miasto	9	4,1
Szujskiego	2	0,4
Westerplatte	15	4,4
Wojska Polskiego	4	0,6
Wólki	2	0,6
Zabęcze	0	0,0
Zawada	13	2,8
Średnia dla miasta	4,32	1,3

Źródło: Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu

Mapa 13. Niebieskie Karty w przeliczeniu na 1000 osób (stan na 31.12.2015 r.)

Źródło: Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu

Średnia liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców w Nowym Sączu wynosi 1,30. Należy jednak zwrócić szczególną uwagę na te osiedla gdzie wartość ta jest wyższa od średniej. Są to osiedla: Millenium, Chruślice, Helena, Kochanowskiego, Nawojowska, Zawada, Stare Miasto, Westerplatte.

3.9 Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy można stwierdzić, że nasilenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej szczególnie jest widoczne na osiedlach: Stare Miasto, Centrum oraz Kilińskiego. Na terenie osiedla Stare Miasto odnotowano najwyższą kwotę wydatków związanych z usuwaniem skutków wandalizmu. Osiedle to cechuje się także najwyższym wskaźnikiem osób długotrwale bezrobotnych oraz jednym z najwyższych wskaźników osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Osiedle Centrum cechuje się najwyższym poziomem wskaźnika kwot przyznanych świadczeń społecznych oraz osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym. Osiedle Kilińskiego cechuje się natomiast najwyższym wskaźnikiem dotyczącym przestępstw oraz liczby osób i rodzin objętych wsparciem ze strony pomocy społecznej. Oprócz wyżej wymienionych dzielnic natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej widoczne jest także na osiedlu Nawojowska, gdzie występuje największa liczba uczniów, którzy nie uzyskali promocji do następnej klasy, a także na osiedlu Przydworcowe.

4 Sfera gospodarcza

4.1 Liczba i struktura podmiotów gospodarczych

W roku 2014 Nowym Sączu było zarejestrowanych było 9556 podmiotów gospodarczych co oznacza, że średnia liczba podmiotów na 1000 mieszkańców na terenie miasta jest wyższa niż w skali całego województwa i kraju.

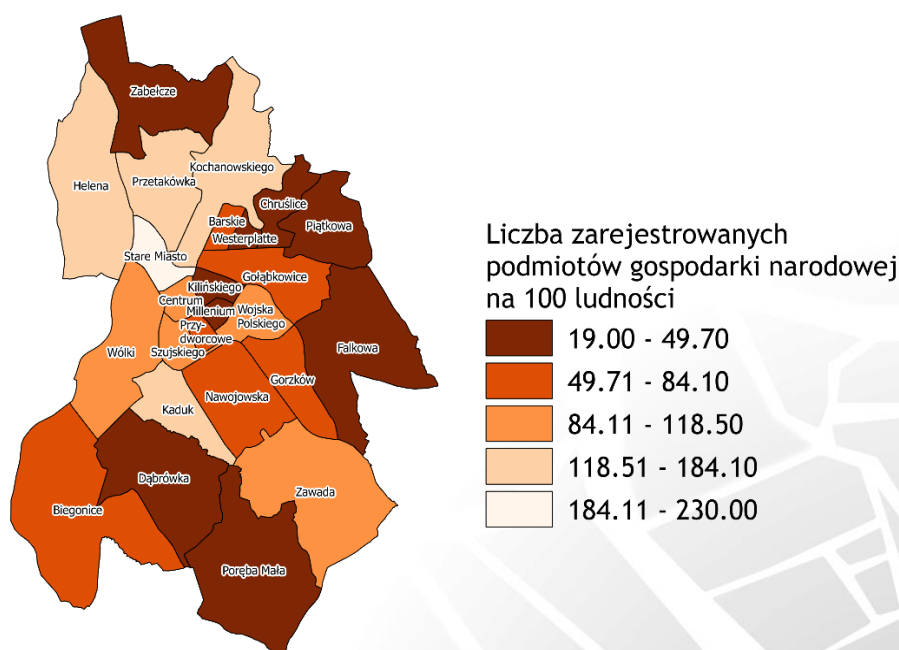
Tabela 105. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 ludności - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	100	103	106	107
województwo małopolskie	99	102	104	106
Nowy Sącz	110	112	113	114

Źródło: BDL GUS

Najwięcej podmiotów w stosunku do liczby ludności było zarejestrowanych na terenie osiedla Stare Miasto.

Mapa 14. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 ludności (stan na 31.12.2015 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza

W stosunku do liczby ludności średnia liczba zarejestrowanych podmiotów w Nowym Sączu wynosi 94. Jednak, jak zostało to zilustrowane na powyższej mapie, ich liczba jest znacząco różna na poszczególnych osiedlach. Poniżej średniej znajdują się osiedla: Falkowa, Chruślice, Millennium, Poręba Mała, Piątkowa, Westerplatte, Kilińskiego, Zabelcze, Dąbrówka, Biegonice, Gołąbkowice, Barskie, Gorzków, Nawojowska, Przydworcowe.

Niemal wszystkie instytucje znajdują się w domenie sektora prywatnego. Firmy będące własnością instytucji publicznych (np. miasta) stanowią w Nowym Sączu jedynie 2% (214 firm) działających podmiotów.

Tabela 106. Podmioty według własności (w roku 2015) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	sektor publiczny	sektor prywatny
Polska	3%	97%
województwo małopolskie	2%	98%
Nowy Sącz	2%	98%

Źródło: BDL GUS

Zdecydowana większość firm ma formę działalności prowadzonych przez osoby fizyczne, są to więc indywidualne działalności gospodarcze lub spółki cywilne. Podmioty te stanowią ponad 70% ogółu przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Nowego Sącza.

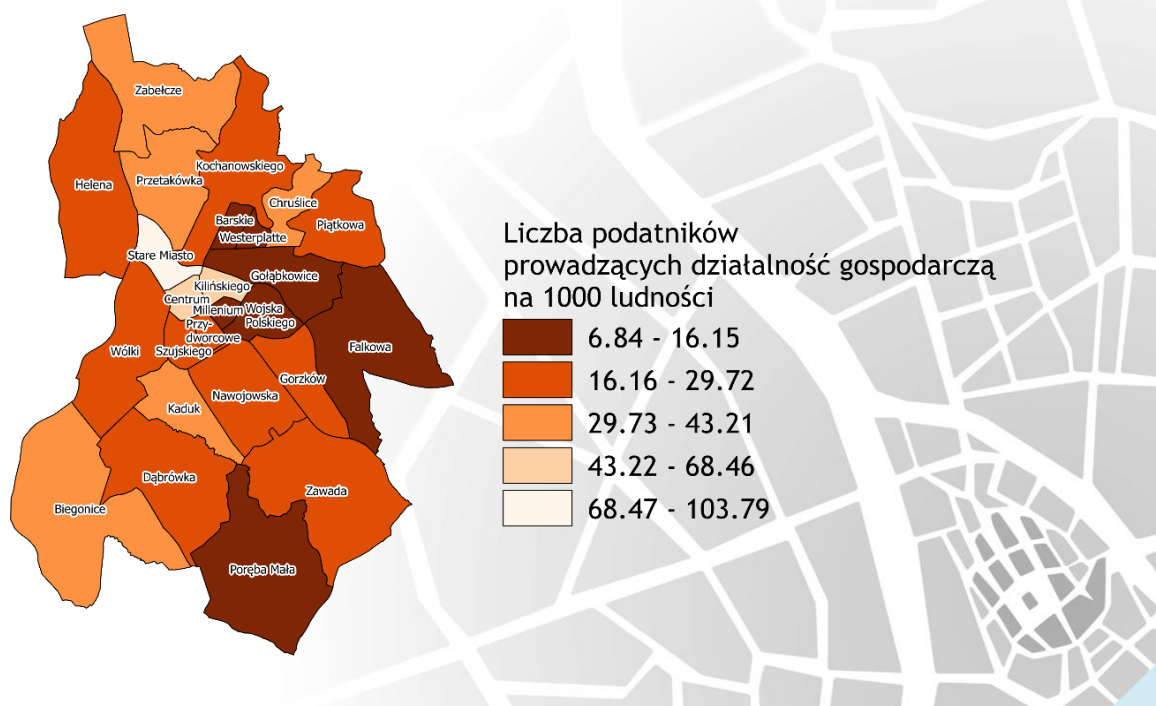
Tabela 107. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	2011	2012	2013	2014
Polska	75	76	77	77
województwo małopolskie	75	77	78	78
Nowy Sącz	82	82	82	81

Źródło: BDL GUS

Podobnie jak w przypadku ogółu podmiotów gospodarczych także w odniesieniu wyłącznie do działalności gospodarczych prowadzonych przez osoby fizyczne największa ich liczba w stosunku do liczby ludności jest zarejestrowana na terenie osiedla Stare Miasto.

Mapa 15. Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 ludności w 2015 roku (stan na 31.12.2015 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Przedsiębiorczości i Funduszy Zewnętrznych Urzędu Miasta Nowego Sącza

Średnia liczba podatników prowadzących działalności gospodarcze na 1000 ludności wynosi w Nowym Sączu 25,4. Oczywiście jednak wartość ta jest zróżnicowana na terenie poszczególnych osiedli. Poniżej średniej znajdują się osiedla: Millenium, Westerplatte, Barskie, Poręba Mała, Falkowa, Gołąbkowice, Wojska Polskiego, Piątkowa, Nawojowska, Gorzków, Zawada, Szujskiego, Przydworcowe, Kochanowskiego.

Struktura lokalnego krajobrazu gospodarczego pod względem liczby przedsiębiorstw różnej wielkości jest bardzo zbliżona do tej obserwowanej w skali województwa i kraju. Zdecydowanie dominują małe firmy zatrudniające do 9 osób.

Tabela 108. Wielkość przedsiębiorstw (w roku 2015) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju

	0 - 9	10 - 49	50 - 249	250 - 999	1000 i więcej
Polska	95,68%	3,52%	0,70%	0,09%	0,02%
województwo małopolskie	95,63%	3,62%	0,65%	0,08%	0,02%
Nowy Sącz	94,71%	3,97%	1,19%	0,10%	0,03%

Źródło: BDL GUS

4.2 Dochody ludności

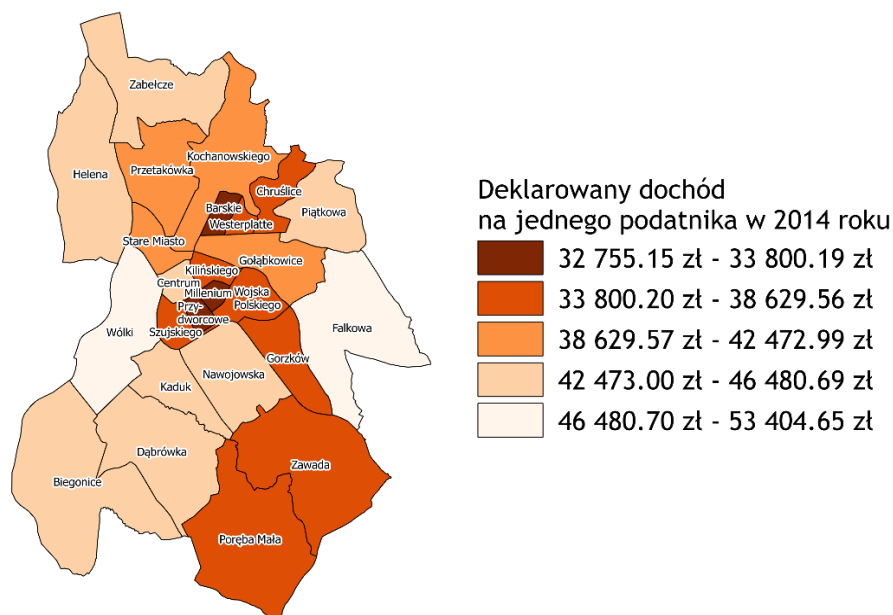
W 2014 roku na terenie Nowego Sącza całkowity dochód z tytułu PIT-36L, CIT-8, PIT-36, PIT-37, PIT-38, PIT-39, PIT-40, PIT-40A wyniósł 1 718 416 363,00 zł. Największa kwota zadeklarowanego dochodu była najwyższa na osiedlu Barskie i wyniosła 128 662 248,00 zł.

Na osiedlu Wólki odnotowano najwyższy dochód w przeliczeniu na jednego podatnika. Na wskazanym terenie wyniósł on ponad 53 404 zł. Drugim obszarem, którego mieszkańcy osiągnęli w 2014 roku największe dochody jest osiedle Falkowa (deklarowany dochód na jednego podatnika: 49 303 zł).

Mapa 16. Deklarowany dochód na jednego podatnika w 2014 roku (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Skarbowego w Nowym Sączu

Średni dochód na jednego podatnika na terenie całego miasta wyniósł 40 035 zł. Poniżej tej średniej znaleźli się podatnicy zamieszkujący osiedla: Barskie, Przydworcowe, Millenium, Westerplatte, Szujskiego, Kilińskiego, Poręba Mała, Wojska Polskiego, Gorzków, Zawada, Chruślice.

4.3 Instytucje otoczenia biznesu

Na terenie Nowego Sącza funkcjonuje szereg instytucji wspierających rozwój biznesu i funkcjonowanie firm¹⁵:

- Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości;
- Centrum Informacyjne Fundusze Europejskie w Małopolsce (FEM);
- Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości;
- Kongregacja Kupiecka Zrzeszenie Handlu i Usług;
- Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.;
- Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości;
- MMC Brainville;

¹⁵ Źródło: <http://www.nowysacz.pl/otoczenie-biznesu>.

- Nowosądecka Izba Turystyczna;
- Regionalny Ośrodek EFS;
- Sądecka Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.;
- Sądecka Izba Gospodarcza;
- Stowarzyszenie na rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych STOPIL;
- Sądecki Ośrodek Poradnictwa Prawnego i Obywatelskiego;
- Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych „Klub Sądecki”;
- Nowosądecki Inkubator Przedsiębiorczości.

4.4 Podsumowanie

Mimo, że Nowy Sącz charakteryzuje wyższa liczba podmiotów na 1000 mieszkańców niż średnia w skali całego województwa i kraju to zwraca uwagę znaczące zróżnicowanie rozwoju gospodarczego poszczególnych osiedli. Ze Starym Miastem gdzie jest zarejestrowanych bardzo wiele firm, czy osiedlem Wólki gdzie zanotowano najwyższy średni dochód na podatnika w 2014 roku, kontrastują inne tereny miasta. Ta nieproporcjonalność rozwoju i duże dysproporcje w jakości życia mieszkańców są widoczne także na poziomie poszczególnych osiedli. Zwraca m.in. uwagę fakt, że mimo, iż na terenie Starego Miasta funkcjonuje bardzo wiele firm, to jest to jednocześnie obszar dotknięty innymi poważnymi problemami w sferze technicznej czy społecznej.

Zdecydowana większość przedsiębiorstw w mieście ma formę działalności prowadzonych przez osoby fizyczne, są to więc indywidualne działalności gospodarcze lub spółki cywilne. Podmioty te stanowią ponad 70% ogółu przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Nowego Sącza. Biorąc pod uwagę zatem ich liczbę, a także deklarowane dochody podatników można wyznaczyć obszary, w których sfera gospodarcza jest rozwinięta w zadowalającym stopniu, a także te, które charakteryzują się znacznie mniejszą liczbą inicjatyw gospodarczych i dobrobytu ekonomicznego ludności.

Za obszary najbardziej wycofane w sferze gospodarczej, co ma wyraz w liczbie podmiotów gospodarki narodowej, liczbie osób prowadzących działalności gospodarcze, a także dochodach mieszkańców (zarówno w odniesieniu do liczby osób, które wykazały dochody jak i wysokości tychże), należy uznać osiedla: Millenium, Barskie, Poręba Mała, Westerplatte i Falkowa.

5 Sfera środowiskowa

Analizując sferę środowiskową wzięto pod uwagę następujące czynniki: stan powietrza, rozwiązania w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

5.1 Stan powietrza

Stacja monitoringu powietrza zlokalizowana jest przy ul. Nadbrzeżnej. Jest to obszar położony w sąsiedztwie terenów nadrzecznych, gdzie dominuje zabudowa jednorodzinna. Można więc przypuszczać, że poziom zanieczyszczenia w obszarach mocniej zurbanizowanych może być wyższy niż wynika to z monitoringu. Jak widać w poniższej tabeli, dopuszczalne normy przekraczane są od stycznia do marca oraz od sierpnia do grudnia.

Tabela 109. Poziom zanieczyszczenia powietrza w Nowym Sączu na dzień 31 grudnia 2015

Miesiąc	SO ₂	NO ₂	NO _x	NO	C ₆ H ₆	PM10
	Dwutlenek siarki ³⁾	Dwutlenek azotu	Tlenki azotu	Tlenek azotu	Benzen ³⁾	Pył zawieszony PM10
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Styczeń	14,3	29	59	20	-	59
Luty	15,5	41	88	31	-	86
Marzec	11,1	27	55	18	-	61
Kwiecień	5,6	14	24	6	-	34
Maj	4,7	15	21	4	1,9	22
Czerwiec	3,8	14	19	3	1,6	23
Lipiec	3,4	17	22	3	1,5	20
Sierpień	3,9	29	40	7	2	29
Wrzesień	3,8	23	37	9	1,8	22
Październik	9,5	31	74	28	4,1	48
Listopad	11,7	35	94	38	5	61
Grudzień	11,7	39	130	60	7	81
	8,2	26	56		- ¹⁾	45
wartość średnia	(poz. dop.: 20 µg/m ³)	(poz. dop.: 40 µg/m ³)	(poz. dop.: 30 µg/m ³)	19	(poz. dop.: 5 µg/m ³)	(poz. dop.: 40 µg/m ³)
minimum	3,4	14	19	3	- ¹⁾	20
maksimum	15,5	41	130	60	- ¹⁾	86

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Ochrony Środowiska

Szczególnie duże natężenie średnioroczne pyłu PM10, zaobserwować można na osiedlach: Centrum, Gorzków, Kilińskiego, Millenium, Nawojowska, Przydworcowe, Stare Miasto, Szujskiego, Wojska Polskiego oraz Wólki.

Tabela 110. Średnioroczne stężenie pyłu PM10, stan na dzień 30 września 2013 r.

osiedle	stężenia średnioroczne			ocena
	40,1-60	30,1-40	20,1-30	
Barskie	29,41	70,59	0,00	zła
Biegonice	0,00	1,55	98,45	przeciętna
Centrum	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Chruślice	0,00	52,95	47,05	przeciętna
Dąbrówka	0,00	71,66	28,34	zła
Falkowa	4,08	49,96	45,96	przeciętna
Gołąbkowice	39,34	60,66	0,00	zła
Gorzków	73,23	26,77	0,00	zła
Helena	54,29	18,25	27,46	zła
Kaduk	63,12	36,88	0,00	zła
Kilińskiego	100,00	0,00	0,00	bardzo zła

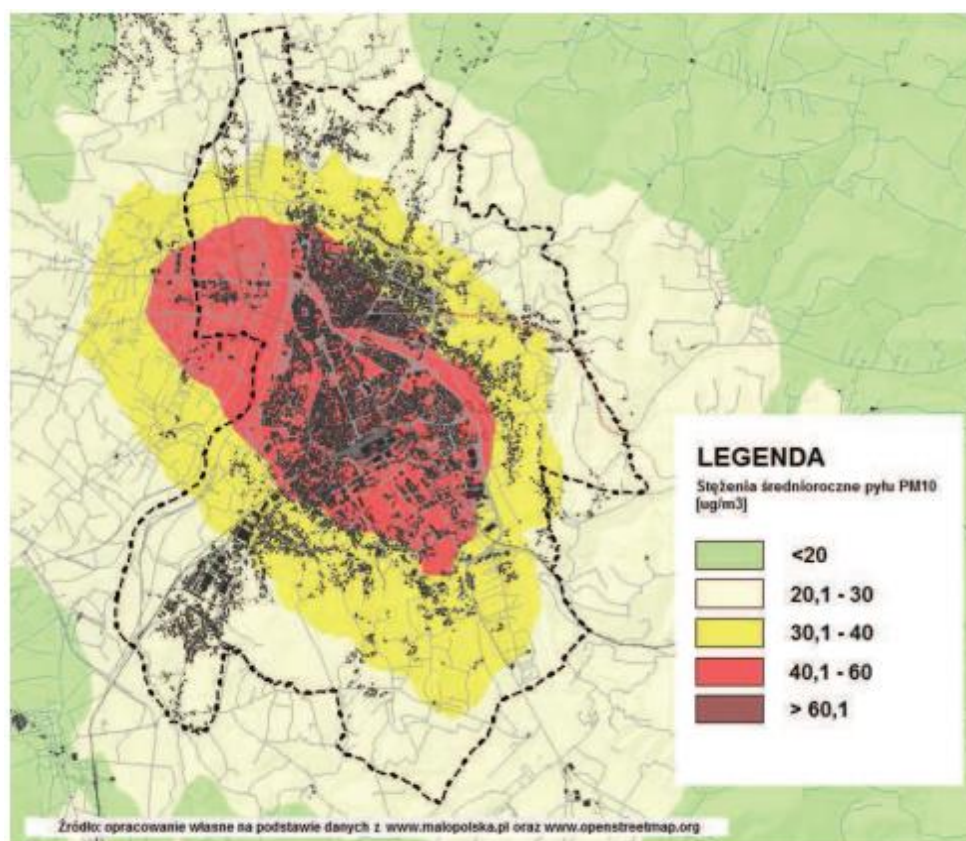

osiedle	stężenia średnioroczne			ocena
Kochanowskiego	13,57	51,87	34,57	zła
Millenium	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Nawojowska	95,03	4,97	0,00	zła
Piątkowa	0,00	25,01	74,99	przeciętna
Poręba Mała	0,00	39,21	60,79	przeciętna
Przetakówka	42,90	56,01	1,10	zła
Przydworcowe	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Stare Miasto	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Szujskiego	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Westerplatte	6,57	93,43	0,00	zła
Wojska Polskiego	100,00	0,00	0,00	bardzo zła
Wólki	59,11	40,89	0,00	zła
Zabełcze	0,00	13,87	86,13	przeciętna
Zawada	9,18	66,77	0,24	zła

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Miasta Nowego Sącza, stanowiącego załącznik nr 1 do Uchwały Nr XV/149/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 września 2015 r. (na podstawie danych zawartych na www.malopolska.pl oraz www.openstreetmap.org (stan na 30.09.2013))

Mapa 17. Obszar przekroczeń średniorocznego stężenia pyłu PM10 na terenie Nowego Sącza

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Miasta Nowego Sącza, stanowiący załącznik nr 1 do Uchwały Nr XV/149/2015 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 15 września 2015 r., str. 41.

5.2 Rozwiązania w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska

Nowy Sącz, jak i inne jednostki samorządowe województwa małopolskiego, zobowiązany jest do realizacji celów Programu Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego na lata 2007-2014, którego założenia zostały włączone w Program Strategiczny Ochrona Środowiska.

Badania z 2014 roku wskazują na redukcję emisji pyłu PM10 w mieście Nowy Sącz o 3,4 MG, co jest drugim najlepszym wynikiem w województwie małopolskim (po Krakowie)¹⁶.

Nowy Sącz uplasował się również na drugiej pozycji pod względem likwidacji urządzeń grzewczych na paliwo stałe. W 2014 roku zlikwidowano 100 kotłów na paliwo stałe, które zastąpiono innymi źródłami ciepła: 95 gazowymi, 1 elektrycznym i 4 kotłami węglowymi¹⁷.

Zgodnie z założeniami *Programu Ochrony Powietrza dla województwa małopolskiego*, miasto Nowy Sącz zrealizowało budowę obwodnicy przekierowując ruch tranzytowy z centrum miasta na obrzeża drogą krajową nr 28. Ograniczono dzięki temu ilość generowanych spalin, hałasu i drgań, a także przyczyniono się do upłynnienia ruchu¹⁸. Ponadto, realizowane jest zadanie utrzymywanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez utrzymanie czystości, remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg¹⁹.

Na potrzeby identyfikacji osiedli znajdujących się w stanie kryzysowym dla sfery środowiskowej zbadano liczbę wymienionych kotłów węglowych na 1000 mieszkańców w ramach programu KAWKA. Wskaźnik obliczony został na podstawie

wzoru
$$W_{GWnM} = \frac{a_n * 1000}{b_n}$$
 (a_n - liczba wymienionych kotłów węglowych ogółem na danym osiedlu, b_n - liczba ludności danego osiedla).

Najwięcej kotłów na tysiąc mieszkańców zostało wymienionych na osiedlach: Chruślice (31,02), Stare Miasto (14,44) oraz Biegonice (10,79). Działań w tym zakresie nie podjęto natomiast wcale na osiedlach: Gołąbkowice, Kaduk oraz Kilińskiego.

Liczba wymienionych kotłów węglowych na poszczególnych osiedlach, a także stopień zanieczyszczenia powietrza w mieście wskazują na konieczność dalszego wdrażania dobrych praktyk w tym zakresie. Szczególnie jednak należy brać pod uwagę osiedla centralne o zwiększonej intensywności zabudowy i dużej gęstości zaludnienia jakimi są m.in. Stare Miasto i Centrum czy Millenium.

Tabela 111. Zestawienie wymiany kotłów węglowych w ramach programu KAWKA na dzień 16 kwietnia 2016 r.

Osiedle	liczba wymienionych kotłów węglowych	liczba wymienionych kotłów na 1000 mieszkańców
Barskie	9	1,50
Biegonice	16	10,79
Centrum	2	1,16

16 Podsumowanie realizacji Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego w 2014 roku, str. 3.

17 Podsumowanie realizacji Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego w 2014 roku, str. 7.

18 Ibidem, str. 13.

19 Ibidem, str. 13-14.

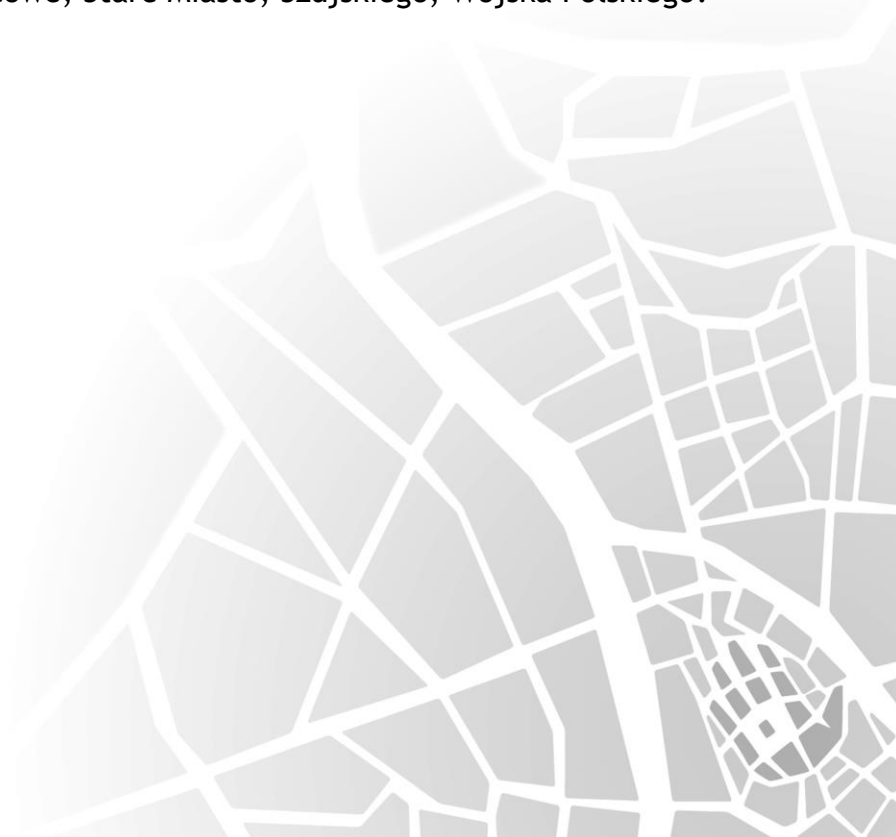

Chruślice	21	31,02
Dąbrówka	9	4,77
Falkowa	6	4,28
Gołąbkowice	0	0
Gorzków	5	1,32
Helena	3	0,68
Kaduk	0	0
Kilińskiego	0	0
Kochanowskiego	10	1,58
Millenium	4	0,92
Nawojowska	11	2,62
Piątkowa	3	1,74
Poręba Mała	2	0,82
Przetakówka	4	0,94
Przydworcowe	14	4,01
Stare Miasto	32	14,44
Szujskiego	8	1,76
Westerplatte	2	0,59
Wojska Polskiego	6	0,89
Wólki	6	1,71
Zabełcze	5	4,26
Zawada	13	2,79
Łącznie	191	2,32

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Ochrony Środowiska

5.3 Podsumowanie

Ze względu na okresowe przekraczanie norm zanieczyszczenia powietrza, za obszar kryzysowy w sferze środowiskowej należy uznać obszar całego miasta. Szczególnie jednak należy brać pod uwagę osiedla centralne, o zwiększonej intensywności zabudowy i koncentracji usług miejskich które są wykorzystywane nie tylko przez mieszkańców, ale także użytkowników zewnętrznych. Są to Centrum, Kilińskiego, Millenium, Przydworcowe, Stare Miasto, Szujskiego, Wojska Polskiego.

6 Sfera przestrzenno-funkcjonalna

6.1 Planowanie przestrzenne

Głównym dokumentem planistycznym dla miasta Nowy Sącz jest *Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego* (uchwała nr XIV/133/2011 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 6 września 2011 r.), które jak wynika z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. jest dokumentem bazowym dla sporządzanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP).

W roku 2015 powierzchnia pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wyniosła 26,27 km² co stanowiło 45,62% powierzchni miasta. Jest to wynik powyżej średniej krajowej, która dla roku 2014 wynosiła 29,2%, jednak poniżej średniej dla województwa (66,3%).

Tabela 112. Pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2015

	2015
Powierzchnia pokrycia MPZP w km ²	26,27
Procent powierzchni miasta	45,62%

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza

Wskaźnikiem dla polityki przestrzennej miasta Nowy Sącz jest procent pokrycia poszczególnych osiedli miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Wskaźnik obliczony został według wzoru: $W_{MPZP} = \frac{a_n}{b} \times 100\%$ (a_n - powierzchnia MPZP dla danego osiedla, b - powierzchnia osiedla). Za obszary problemowe uznane zostały osiedla, których procent pokrycia MPZP jest niższy od średniej dla Miasta. Do osiedli tych zaliczamy: Nawojowska (44,95), Piątkowa (41,36), Westerplatte (40,66), Gołąbkowice (37,22), Wojska Polskiego (27,84), Gorzków (22,11), Kaduk (22,09), Przetakówka (19,69), Zawada (19,15), Przydworcowe (10,35), Barskie (1,57), Millenium (1,54), Wólki (0,45) oraz Helena (0,05).

Tabela 113. Wskaźnik procentowego pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2015

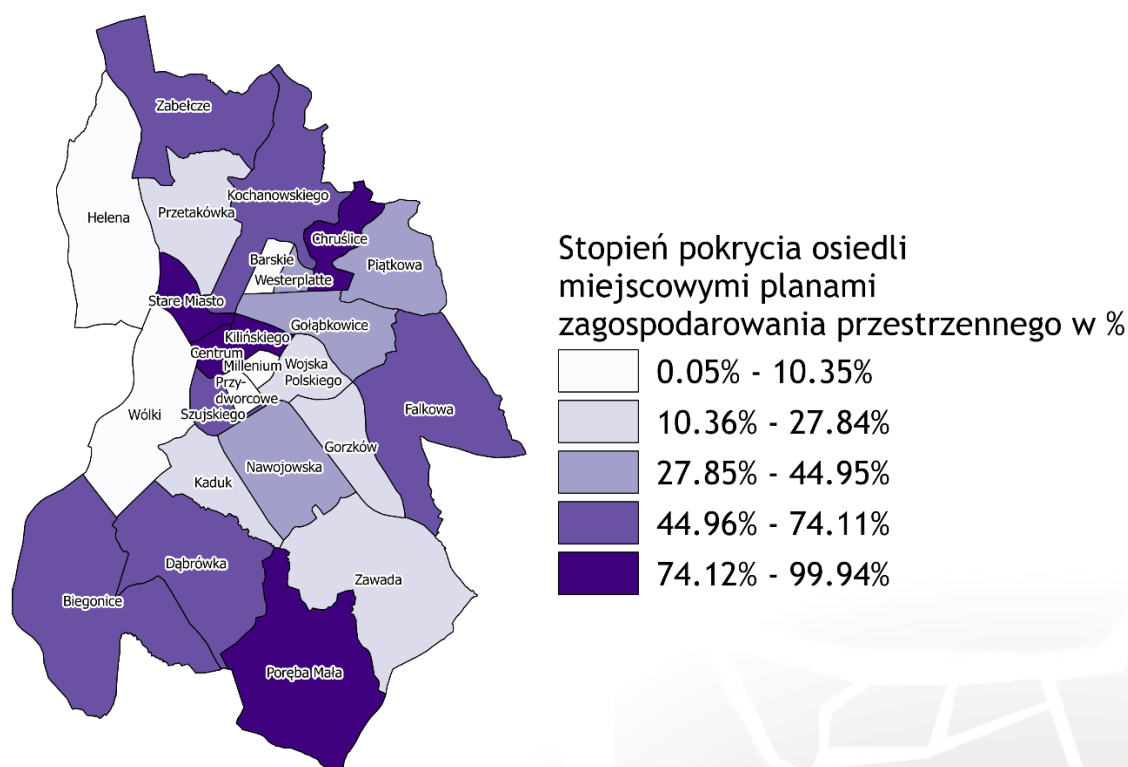
Osiedle	powierzchnia MPZP [km ²]	procent pokrycia
Barskie	0,005989	1,57
Biegonice	3,505399	56,38
Centrum	0,376623	87,42
Chruślice	1,026929	99,11
Dąbrówka	2,611567	64,39
Falkowa	2,497234	54,09
Gołąbkowice	0,741138	37,22
Gorzków	0,343676	22,11
Helena	0,002236	0,05
Kaduk	0,346553	22,09
Kilińskiego	0,457221	99,94
Kochanowskiego	2,406055	69,79
Millenium	0,003768	1,54
Nawojowska	1,174122	44,95
Piątkowa	0,861143	41,36
Poręba Mała	4,334593	84,69
Przetakówka	0,486505	19,69
Przydworcowe	0,031526	10,35
Stare Miasto	0,770666	94,59

Szujskiego	0,450599	74,11
Westerplatte	0,109835	40,46
Wojska Polskiego	0,275805	27,84
Wólki	0,014275	0,45
Zabelcze	2,472751	68,48
Zawada	0,966654	19,15
łącznie	26,272862	45,62

Źródło: Wydział Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza

Mapa 18. Stopień pokrycia osiedli miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w %, na dzień 31 grudnia 2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza

6.2 Pozwolenia na budowę

Ruch budowlany w Nowym Sączu jest nasilony na osiedlach: Poręba Mała, Zawada, Stare Miasto oraz Nawojowska, o czym świadczy ilość wydanych pozwoleń na budowę. Ruch generowany jest przede wszystkim przez nowe inwestycje mieszkaniowe. Pod względem pozwoleń na budowę, za stan kryzysowy uznaje się sytuację, kiedy na danym osiedlu procent wydanych decyzji jest poniżej średniej dla miasta (4,00). Do osiedli tych zaliczone zostały: Barskie, Centrum, Chruślice, Falkowa, Gorzków, Kilińskiego, Millenium, Piątkowa, Przydworcowe, Szujskiego, Westerplatte, Wólki oraz Zabelcze.

$$W_{PB} = \frac{a_n}{b} \times 100\%$$

(a_n - pozwolenia na budowę wydane dla danego osiedla, b - suma wydanych pozwoleń na budowę).

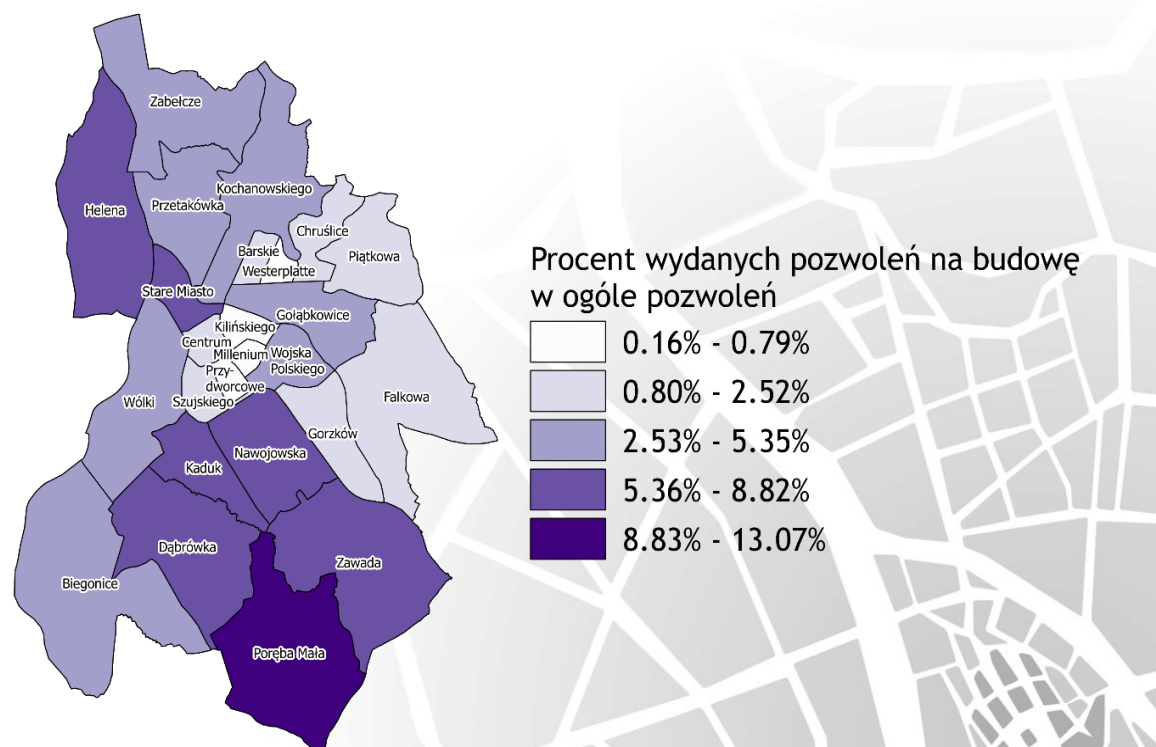

Tabela 114. Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę w Nowym Sączu na dzień 31 grudnia 2015

Osiedle	procent wydanych pozwoleń na budowę
Barskie	1,42
Biegonice	4,25
Centrum	1,42
Chruślice	1,26
Dąbrówka	5,83
Falkowa	1,42
Gołąbkowice	5,35
Gorzków	2,52
Helena	6,77
Kaduk	5,98
Kilińskiego	0,79
Kochanowskiego	4,72
Millenium	0,47
Nawojowska	7,24
Piątkowa	2,36
Poręba Mała	13,07
Przetakówka	4,09
Przydworcowe	0,63
Stare Miasto	7,40
Szujskiego	2,05
Westerplatte	0,16
Wojska Polskiego	4,41
Wólki	3,78
Zabełcze	3,78
Zawada	8,82
średnia	4,00

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Architektury i Budownictwa

Mapa 19. Procent wydanych pozwoleń na budowę w 2015 roku w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Architektury i Budownictwa Urzędu Miasta Nowego Sącza

6.3 Budynki i budowle

6.3.1 Budynki mieszkalne

Liczba budynków mieszkalnych w mieście Nowy Sącz od roku 2011 stale rośnie, co jest zgodne z tendencją na poziomie województwa. Warto jednak zauważyć, że wzrost ten nie odpowiada kierunkowi zmian liczby mieszkańców, która spada.

Tabela 115. Liczba budynków mieszkalnych Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

Rok	2011	2012	2013	2014
Polska	6 006 608	6 063 721	6 123 726	6 182 136
województwo małopolskie	611 195	617 155	623 685	630 469
Nowy Sącz	11 272	11 340	11 418	11 521

Źródło: BDL GUS

6.4 Infrastruktura techniczna

6.4.1 Sieć ciepła

Jak wynika z danych w poniższej tabeli, w latach 2011-2014 łączna długość sieci ciepłej w Nowym Sączu zwiększyła się o 1,26 km. Można również zwrócić uwagę na zwiększający się udział sieci wykonanych z rur preizolowanych. Są one odporniejsze na uszkodzenia mechaniczne i zabezpieczone przed utratą ciepła w procesie przesyłu. Zastosowanie ich skraca także czas realizacji inwestycji i pozwala na obniżenie kosztów (dzięki niższym kosztom prac ziemnych). Polityka Miasta w zakresie sieci zakłada wykorzystanie najlepszych dostępnych technologii.

Tabela 116. Dane dotyczące sieci ciepłej Nowego Sącza na lata 2011-2014

Rok	2011	2012	2013	2014
Całkowita długość sieci ciepłej	47,43 km	48,35 km	48,59 km	48,69 km
Udział wykonania sieci sposobem tradycyjnym	45,5%	42,1%	41,6%	40,3%
Udział wykonania sieci z rur preizolowanych	54,5%	57,9%	58,4%	59,7%

Źródło: Raporty z realizacji Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020 za lata 2011, 2012, 2013, 2014

6.5 Infrastruktura drogowa

Pierwszym wskaźnikiem określającym poziom infrastruktury drogowej dla poszczególnych osiedli jest gęstość sieci drogowej, obliczona według wzoru

$W_{GSD} = \frac{a_n}{b_n}$ (a_n - długość dróg na danym osiedlu w km, b_n - powierzchnia danego osiedla). Osiedlem o najwyższym zagęszczeniu sieci drogowej jest Westerplatte (21,47). Osiedlami gdzie gęstość sieci jest niższa od średniej dla miasta (7,17) i na których występuje stan kryzysowy są: Helena i Kochanowskiego (7,09), Wólki (6,56), Chruślice (5,33), Dąbrówka (5,16), Piątkowa (4,98), Poręba Mała (3,79), Biegonice (3,58), Zabełcze (3,46) oraz Falkowa (2,91).

Tabela 117. Analiza infrastruktury drogowej na dzień 31 grudnia 2015

Osiedle	długość dróg [km]	gęstość sieci drogowej [km/km ²]	długość dróg na 1000 mieszkańców
Barskie	6,82	17,84	1,14
Biegonice	22,26	3,58	15,01
Centrum	6,71	15,58	3,88

Osiedle	długość dróg [km]	gęstość sieci drogowej [km/km ²]	długość dróg na 1000 mieszkańców
Chruślice	5,53	5,33	8,16
Dąbrówka	20,94	5,16	11,10
Falkowa	13,43	2,91	9,58
Gołąbkowice	17,20	8,64	4,03
Gorzków	22,96	14,77	6,07
Helena	31,61	7,09	7,12
Kaduk	18,31	11,67	6,04
Kilińskiego	7,93	17,33	12,45
Kochanowskiego	24,44	7,09	3,86
Millenium	4,71	19,25	1,08
Nawojowska	30,87	11,82	7,35
Piątkowa	10,36	4,98	5,99
Poręba Mała	19,38	3,79	7,98
Przetakówka	24,02	9,72	5,64
Przydworcowe	6,43	21,11	1,84
Stare Miasto	14,39	17,66	6,49
Szujskiego	9,01	14,82	1,98
Westerplatte	5,83	21,47	1,73
Wojska Polskiego	17,41	17,58	2,59
Wólki	20,96	6,56	5,99
Zabęcze	12,48	3,46	10,63
Zawada	38,68	7,66	8,31
średnia	-	7,17	5,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze strony OpenStreetMap (<http://www.openstreetmap.org/>)

Drugi wskaźnikiem w zakresie infrastruktury drogowej jest długość dróg na 1000

mieszkańców, obliczona według wzoru $W_{DnM} = \frac{a_n * 1000}{b_n}$ (a_n - długość dróg danego osiedla, b_n - liczba mieszkańców danego osiedla). Jako obszary kryzysowe zostały wskazane osiedla osiągające wynik poniżej średniej miejskiej (5,01 km). Są to: Gołąbkowice (4,03), Centrum (3,88), Kochanowskiego (3,86), Wojska Polskiego (2,59), Szujskiego (1,98), Przydworcowe (1,84), Westerplatte (1,73), Barskie (1,14) oraz Millenium (1,08).

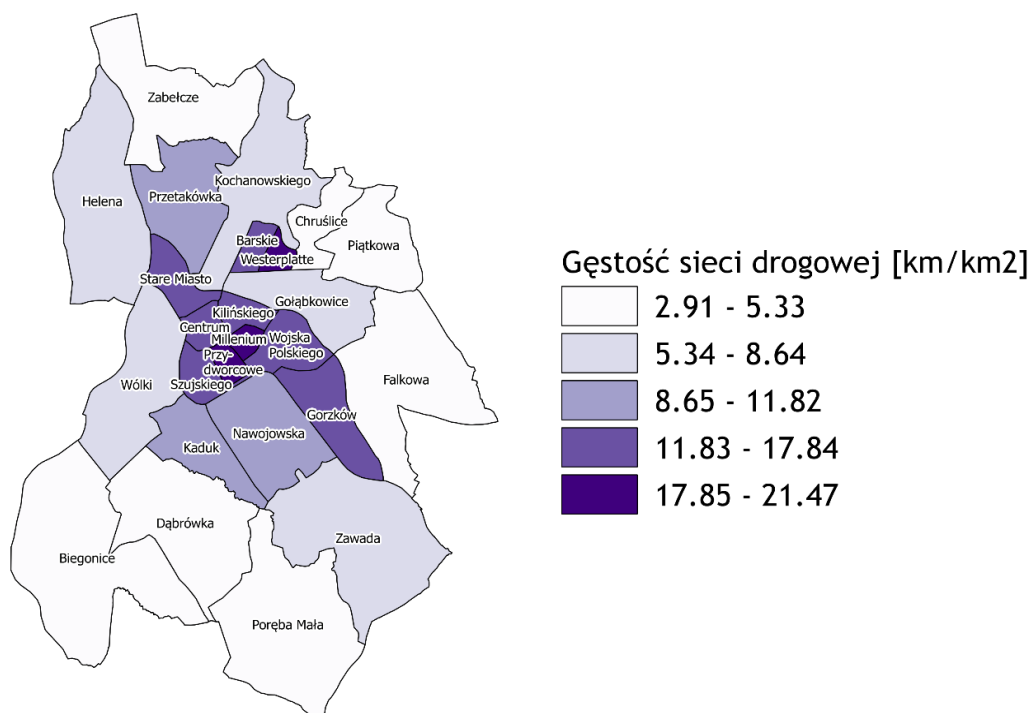

Miasto Nowy Sącz

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz
tel: [+48 18] 44 86 500, fax: [+48 18] 44 37 863
urzed@nowysacz.pl | www.nowysacz.pl

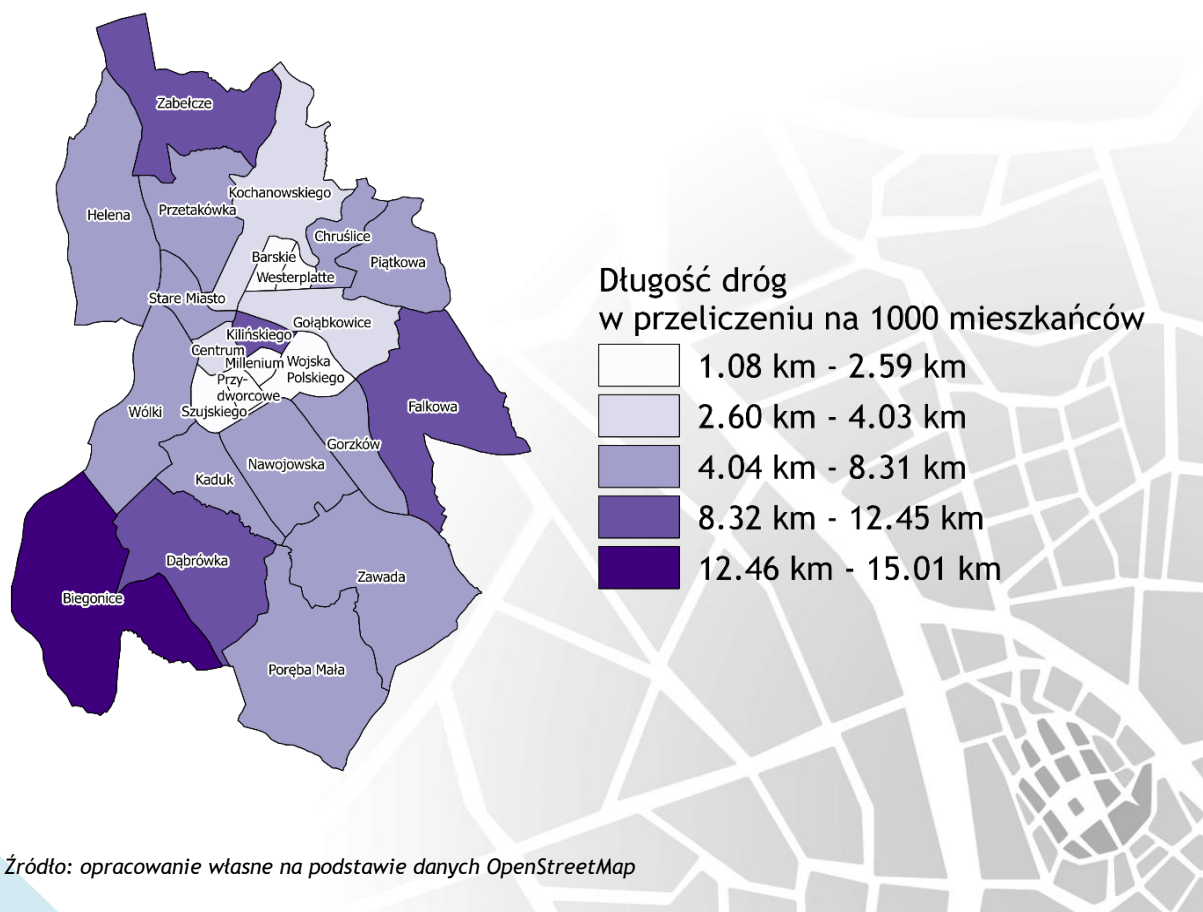

Mapa 20. Gęstość sieci drogowej w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap

Mapa 21. Długość dróg w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap

6.6 Służba zdrowia

Według danych z kwietnia 2016 roku w mieście Nowy Sącz znajduje się 55 placówek opieki zdrowotnej²⁰. Do oceny służby zdrowia wykorzystano wskaźnik liczby placówek opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców, który obliczono według wzoru:

$$W_{poz} = \frac{a_n * 1000}{b_n} \quad (a_n - \text{liczba placówek opieki zdrowotnej danego osiedla, } b_n - \text{liczba mieszkańców danego osiedla}).$$

Osiedlami uznanymi za kryzysowe są te, gdzie nie działa ani jedna placówka. Taka sytuacja zachodzi na osiedlach: Biegonice, Chruślice, Falkowa, Gołąbkowice, Kilińskiego, Millenium, Piątkowa, Poręba Mała, Przetakówka, Westerplatte, Wólki, Zabełcze.

Szczególną koncentrację analizowanych usług można natomiast zaobserwować w dzielnicach centralnych, gdzie na 1000 mieszkańców przypada więcej niż jedna placówka - Centrum (5,20), Stare Miasto (4,06), Przydworcowe (2,0) oraz Szujskiego (1,32).

Tabela 118. Analiza placówek opieki zdrowotnej Nowego Sącza stan na dzień 16 kwietnia 2016 r.

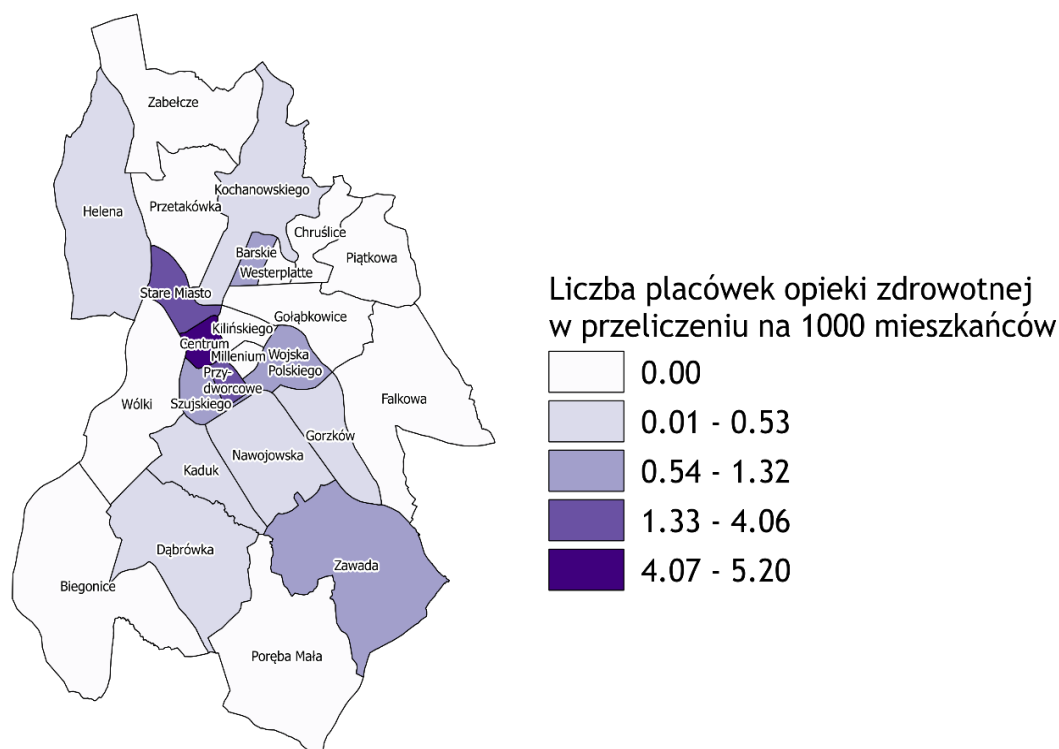
Osiedle	Liczba placówek opieki zdrowotnej	Liczba placówek opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców
Barskie	5	0,84
Biegonice	0	-
Centrum	9	5,20
Chruślice	0	-
Dąbrówka	1	0,53
Falkowa	0	-
Gołąbkowice	0	-
Gorzków	2	0,53
Helena	2	0,45
Kaduk	1	0,33
Kilińskiego	0	-
Kochanowskiego	3	0,47
Millenium	0	-
Nawojowska	2	0,48
Piątkowa	0	-
Poręba Mała	0	-
Przetakówka	0	-
Przydworcowe	7	2,0
Stare Miasto	9	4,06
Szujskiego	6	1,32
Westerplatte	0	-
Wojska Polskiego	5	0,74
Wólki	0	-
Zabełcze	0	-
Zawada	3	0,64
średnia	-	0,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego opublikowanych na stronie internetowej miasta Nowego Sącza [<http://www.nowysacz.pl/placowki> dostęp na 16.04.2016]

20 Z wyłączeniem usług opieki zdrowotnej w szkołach.

Mapa 22. Liczba placówek opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 r. (stan na 16.04.2016 r.)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego opublikowanych na stronie internetowej miasta Nowego Sącza [<http://www.nowysacz.pl/placowki> dostęp na 16.04.2016]

6.7 Komunikacja publiczna

Komunikację publiczną na terenie Nowego Sącza zapewnia Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. Na dzień 30 marca 2016 roku w mieście realizowane były połączenia 34 linii autobusów dziennych oraz 2 nocnych.

W latach 2011-2014 następował stopniowy spadek liczby pasażerów korzystających z usług Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego. Rozwiązania komunikacyjne są adekwatne do potrzeb rangi Nowego Sącza, który jest miastem na prawach powiatu i zapewnia ogólnodostępną komunikację miejską. Zmniejszająca się liczba pasażerów wynikać może więc z malejącej liczby ludności.

Tabela 119. Liczba pasażerów przewiezionych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w latach 2011-2014

2011	2012	2013	2014
12 937	12 668	12 429	12 143

Źródło: Raporty z realizacji Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020 za lata 2011, 2012, 2013, 2014

Osiedlem przez które przechodzi najwięcej dziennych linii autobusowych jest Stare Miasto (32), następnie Centrum (31) i Przydworcowe (30). Jednak wartość wskaźnika liczby linii dziennych przechodzących przez dane osiedle na 1000

mieszkańców jest najwyższa dla Centrum (17,91). Osiedlami, na których wartości wskaźnika są najniższe są: Poręba Mała (0,82), Helena (0,68), Wojska Polskiego (0,59), Wólki (0,57) i Szujskiego (0,44).

Tabela 120. Analiza połączeń komunikacji publicznej na dzień 31 grudnia 2015

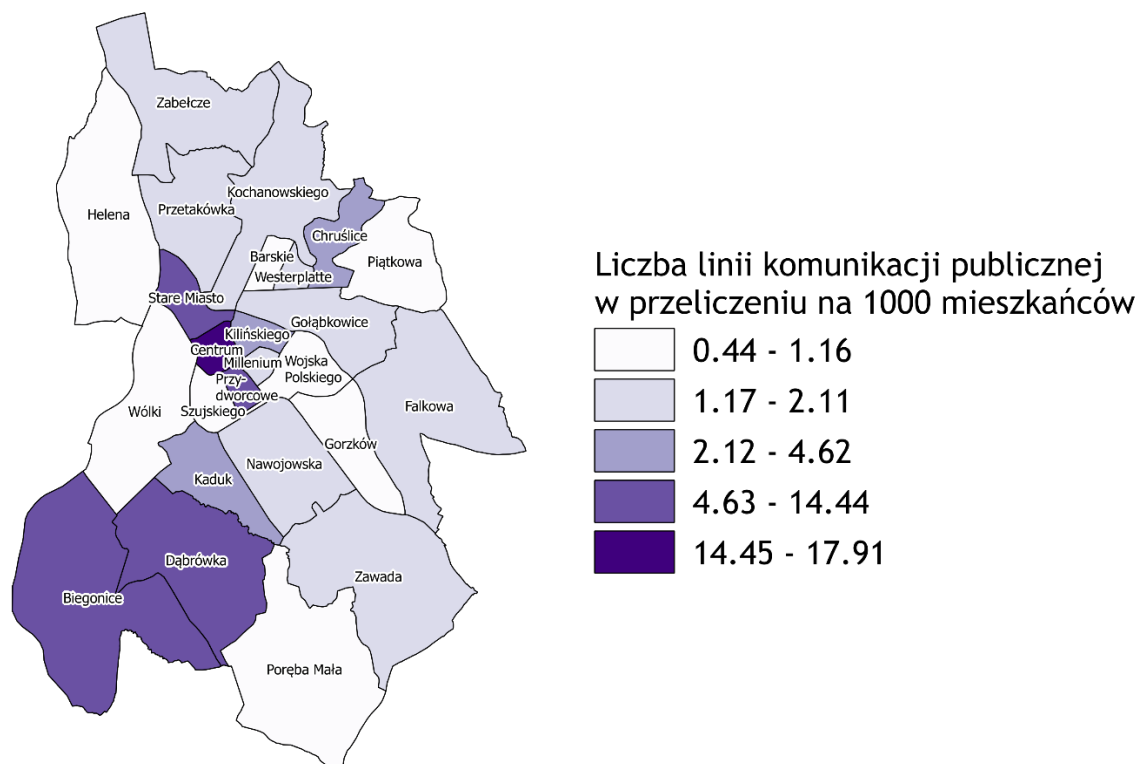
Osiedle	liczba mieszkańców	liczba linii dziennych przechodzących przez dane osiedle	liczba linii na 1000 mieszkańców
Barskie	5987	6	1,00
Biegonice	1483	11	7,42
Centrum	1731	31	17,91
Chruślice	677	2	2,95
Dąbrówka	1887	12	6,36
Falkowa	1402	2	1,43
Gołąbkowice	4273	9	2,11
Gorzków	3784	4	1,06
Helena	4442	3	0,68
Kaduk	3030	14	4,62
Kilińskiego	637	2	3,14
Kochanowskiego	6325	10	1,58
Millenium	4356	8	1,84
Nawojowska	4198	8	1,91
Piątkowa	1729	2	1,16
Poręba Mała	2429	2	0,82
Przetakówka	4261	6	1,41
Przydworcowe	3492	30	8,59
Stare Miasto	2216	32	14,44
Szujskiego	4550	2	0,44
Westerplatte	3378	5	1,48
Wojska Polskiego	6728	4	0,59
Wólki	3500	2	0,57
Zabętcze	1174	2	1,70
Zawada	4655	7	1,50
średnia	-	-	2,62

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Nowego Sącza

Mapa 23. Liczba dziennych linii komunikacji miejskiej przejeżdżających przez osiedla na 1000 mieszkańców (stan na 06.04.2016 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjne Nowego Sącza

Kolejnym wskaźnikiem, który posłużył do diagnozy stanu poszczególnych osiedli jest wskaźnik kosztów remontów infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców. Wskaźnik

został obliczony na podstawie wzoru:
$$W_{WnM} = \frac{a_n \cdot 1000}{b_n}$$
 (a_n - Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu w 2015 roku (zł) na danym osiedlu, b_n - liczba mieszkańców danego osiedla). Za wartość wyznaczającą początek strefy kryzysowej uznano średnią dla Miasta (275,57). Wartości równe lub wyższe osiągnął wskaźnik dla osiedli: Nawojowska (289,42), Przydworcowe (330,47), Przetakówka (359,31), Millenium (380,17), Barskie (418,49), Westerplatte (496,15), Helena (517,11), Gorzków (676,80), Gołąbkowice (806,69), Centrum (1125,36), Poręba Mała (1194,73) oraz Biegonice (1550,24).

Strat spowodowanych zniszczeniem infrastruktury nie odnotowano na terenie osiedli: Chruślice, Dąbrówka, Falkowa, Kaduk, Kilińskiego, Kochanowskiego, Piątkowa, Stare Miasto, Szujskiego, Wojska Polskiego, Wólki, Zabełcze, Zawada.

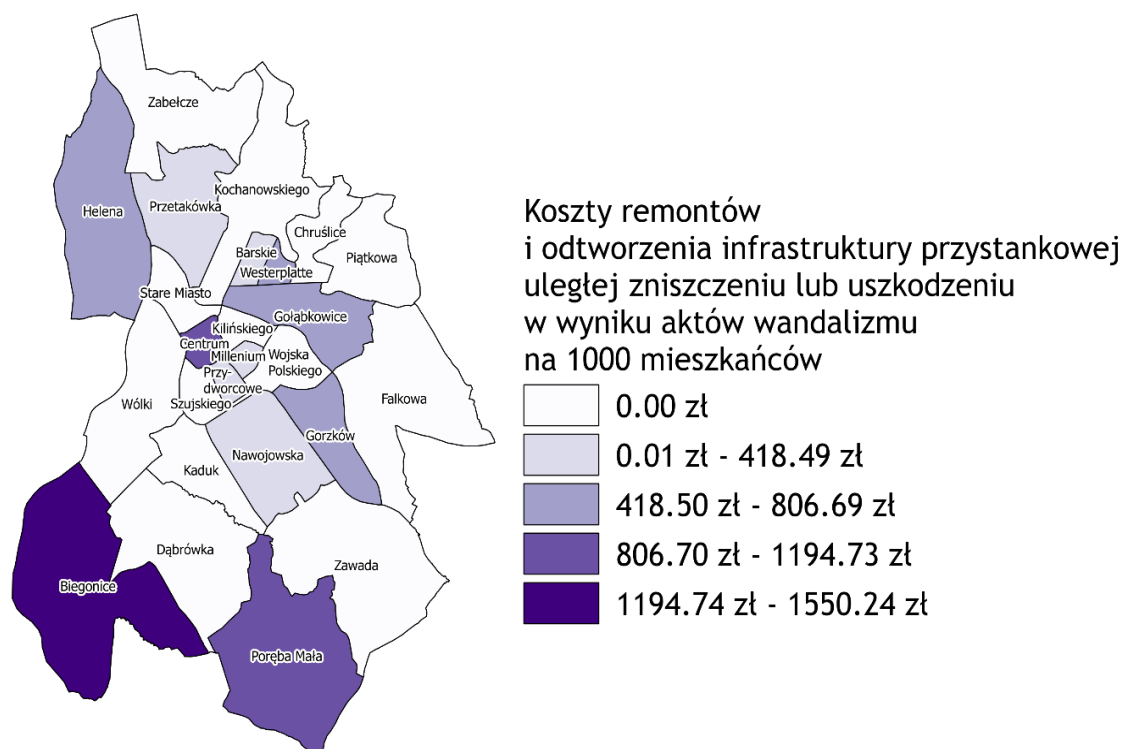
Tabela 121. Analiza kosztów remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej na dzień 31 grudnia 2015

Osiedle	liczba mieszkańców	Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu w 2015 roku (zł)	Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców (zł)
Barskie	5987	2505,5	418,49
Biegonice	1483	2299	1550,24
Centrum	1731	1948	1125,36
Chruślice	677	0,00	0,00
Dąbrówka	1887	0,00	0,00
Falkowa	1402	0,00	0,00
Gołąbkowice	4273	3447	806,69
Gorzków	3784	2561	676,80
Helena	4442	2297	517,11
Kaduk	3030	0,00	0,00
Kilińskiego	637	0,00	0,00
Kochanowskiego	6325	0,00	0,00
Millenium	4356	1656	380,17
Nawojowska	4198	1215	289,42
Piątkowa	1729	0,00	0,00
Poręba Mała	2429	2902	1194,73
Przetakówka	4261	1531	359,31
Przydworcowe	3492	1154	330,47
Stare Miasto	2216	0,00	0,00
Szujskiego	4550	0,00	0,00
Westerplatte	3378	1676	496,15
Wojska Polskiego	6728	0,00	0,00
Wólki	3500	0,00	0,00
Zabętcze	1174	0,00	0,00
Zawada	4655	0,00	0,00
średnia	-	-	275,57

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta w Nowym Sączu, Wydział Gospodarki Komunalnej

Mapa 24. Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2015 r.)

Źródło: opracowanie na podstawie danych Miejskiego Zarządu Dróg w Nowym Sączu

Miasto obsługiwane jest również przez komunikację kolejową. Stacje znajdują się w dzielnicach: Centrum, Biegonice i Millenium.

6.8 Podsumowanie

Do obszarów najbardziej kryzysowych pod względem zjawisk ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej zaliczyć można osiedla: Millenium, Westerplatte, Helena, Poręba Mała i Wólki.

7 Sfera techniczna

Sfera techniczna według ustawy o rewitalizacji jest jedną z uzupełniających sferę społeczną, a zaliczyć do niej możemy stan obiektów budowlanych i ich stan techniczno-technologiczny.

Do zdiagnozowania stanu kryzysowego w tej sferze posłużono się powierzchnią pustostanów w zasobie komunalnym.

7.1 Zasoby mieszkaniowe

Na przestrzeni lat 2011-2014 liczba mieszkań na 1000 mieszkańców Nowego Sącza systematycznie wzrastała. Można też zwrócić uwagę, że chociaż przez cały czas była niższa od średniej krajowej, to jednocześnie przewyższała średnią wojewódzką.

Tabela 122. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkań na lata 2011-2014

	mieszkania na 1000 mieszkańców			
	2011	2012	2013	2014
Polska	352,6	356,1	359,9	363,4
województwo małopolskie	325,1	328,7	332,4	336,1
Nowy Sącz	342,0	346,3	350,3	353,3

Źródło: BDL GUS

Zarówno wartość średniej powierzchni użytkowej mieszkania ogółem przez cały analizowany okres pozostawała bardzo zbliżona do średniej krajowej i nieco niższa od wojewódzkiej. Z kolei wartość wskaźnika średniej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę była w latach 2011-2014 bliska wartościom dla województwa małopolskiego, a co za tym idzie nieco niższa od średniej krajowej. Obie wartości zwiększyły się nieznacznie.

Tabela 123. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkań Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

	średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania				średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Polska	72,6	72,8	73,1	73,4	25,6	25,9	26,3	26,7
województwo małopolskie	76,6	77,0	77,3	77,6	24,9	25,3	25,7	26,1
Nowy Sącz	72,6	72,8	73,0	73,4	24,8	25,2	25,6	25,9

Źródło: BDL GUS

Na koniec roku 2014 miasto dysponowało 36 lokalami mieszkalnymi i pomieszczeniami tymczasowymi przeznaczonymi do najmu, co pokrywało 24,49% zapotrzebowania. Wynik ten stanowi poprawę w stosunku do roku poprzedniego, kiedy to liczba lokali wynosiła 23 (14,29% zapotrzebowania). Można również zauważyć, że liczba osób oczekujących na najem lokalu z zasobu Miasta w latach 2011-2014 spadła (z 227 do 147), co świadczy o skutecznej polityce lokalowej.

Tabela 124. Dostępność lokali w zasobie miasta Nowego Sącza na lata 2011-2014

Rok	2011	2012	2013	2014
Liczba osób oczekujących na najem lokalu z mieszkaniowego zasobu Miasta	227	170	161	147
na czas nieokreślony	66	44	45	38
na lokal socjalny	161	126	116	108

Rok	2011	2012	2013	2014
z konieczności realizacji wyroku sądowego o eksmisję z prawem do lokalu socjalnego	91	56	50	50
liczba mieszkań/lokalii w zasobach miasta pod najem	-	-	23	36
Procent pokrycia zapotrzebowania	-	-	14,29	24,49

Źródło: Raporty z realizacji Strategii Rozwoju Nowego Sącza 2020 za lata 2011, 2012, 2013 i 2014

Na przestrzeni lat 2011-2015 zwiększyła się zarówno liczba, jak i powierzchnia pustostanów w zasobie komunalnym. Według najnowszych danych osiedlami o największej liczbie pustostanów są Stare Miasto i Przetakówka. W drugim z nich odnotowano największy wzrost liczby pustostanów.

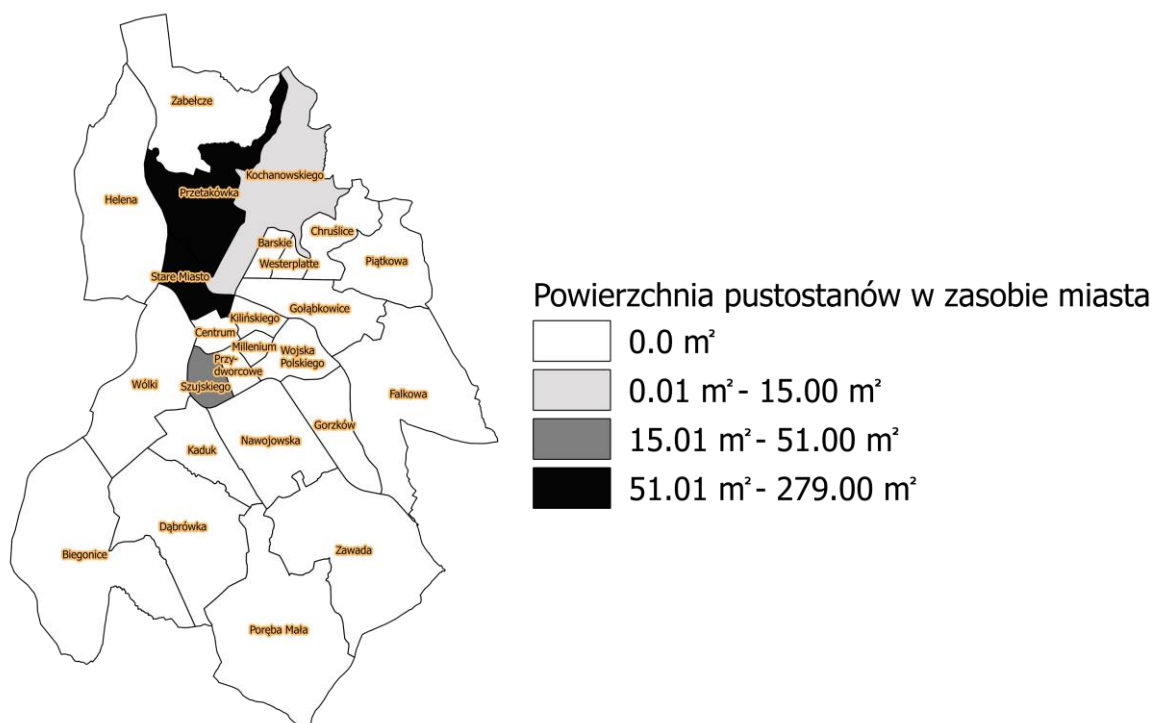
Tabela 125. Liczba i powierzchnia pustostanów w zasobie komunalnym w latach 2011 i 2015

	Liczba pustostanów	Powierzchnia pustostanów	Liczba pustostanów	Powierzchnia pustostanów
Osiedle	2011		2015	
Barskie	0	0	0	0
Biegonice	0	0	0	0
Centrum	0	0	0	0
Chruślice	0	0	0	0
Dąbrówka	1	25,3	0	0
Falkowa	0	0	0	0
Gołąbkowice	0	0	0	0
Gorzków	0	0	0	0
Helena	0	0	0	0
Kaduk	0	0	0	0
Kilińskiego	0	0	0	0
Kochanowskiego	0	0	1	15,43
Millenium	0	0	0	0
Nawojowska	0	0	0	0
Piątkowa	0	0	0	0
Poręba Mała	0	0	0	0
Przetakówka	1	27,85	8	279,01
Przydworcowe	0	0	0	0
Stare Miasto	3	114,06	7	278,09
Szujskiego	0	0	1	51,20
Westerplatte	0	0	0	0
Wojska Polskiego	0	0	0	0
Wólki	0	0	0	0
Zabełcze	0	0	0	0
Zawada	0	0	0	0
Łącznie	5	167,21	17	623,73

Źródło: Urząd Miasta Nowego Sącza, Wydział Gospodarki Komunalnej

Mapa 25. Powierzchnia pustostanów w zasobie miasta w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Nowego Sącza

Ważnym wskaźnikiem jakości zasobów mieszkaniowych jest ich wyposażenie w instalacje techniczno-sanitarne. Wszystkie dostępne dane w tym zakresie pokazują, że sytuacja w Nowym Sączu na tle województwa i kraju jest korzystna. W analizowanym okresie odnotowywano tylko nieznaczne, pozytywne zmiany.

Tabela 126. Wyposażenie mieszkań Nowego Sącza w wodociąg i łazienkę w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

	% mieszkań wyposażonych w wodociąg				% mieszkań wyposażonych w łazienkę			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Polska	96,59%	96,62%	96,67%	96,70%	90,80%	90,90%	90,99%	91,08%
województwo małopolskie	96,58%	96,63%	96,67%	96,72%	92,56%	92,66%	92,76%	92,86%
Nowy Sącz	98,99%	99,01%	99,02%	99,03%	97,60%	97,63%	97,65%	97,69%

Źródło: BDL GUS

Tabela 127. Wyposażenie mieszkań Nowego Sącza w centralne ogrzewanie i gaz sieciowy w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju

	% mieszkań wyposażonych w centralne ogrzewanie				% mieszkań wyposażonych w gaz sieciowy			
	2011	2012	2013	2014	2011	2012	2013	2014
Polska	81,01%	81,21%	81,43%	81,62%	56,29%	56,17%	56,06%	55,77%
województwo małopolskie	80,55%	80,82%	81,09%	81,35%	65,49%	65,17%	64,86%	64,56%
Nowy Sącz	90,00%	90,11%	90,21%	90,31%	88,18%	88,08%	88,11%	88,08%

Źródło: BDL GUS

7.2 Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonej analizy w sferze technicznej za osiedla najbardziej problemowe uznać można Stare Miasto, Przetakówkę, Szujskiego i Kochanowskiego, gdyż osiągnęły najwyższe negatywne wartości wskaźnika pustostanów.

8 Wyniki badania ankietowego

8.1 Metodologia

Badanie ankietowe w ramach prac nad „Opracowaniem Programu Rewitalizacji Miasta Nowego Sącza na lata 2016-2022” miało miejsce w dniach od 21 do 25 marca. Badanie zostało przeprowadzone w formie wywiadów kwestionariuszowych PAPI. Jest to tradycyjna forma zbierania danych poprzez bezpośrednią rozmowę. Ankieterzy przeprowadza wywiad w oparciu o kwestionariusz, na którym zapisuje odpowiedzi. Technika ta pozwala na zmniejszenie ryzyka braków odpowiedzi oraz błędów.

8.2 Próba

Dobór próby do badania miał charakter reprezentatywny przedmiotowo (kwotowy) pod względem płci i wieku. Oznacza to, że rekrutacja do badania była ukierunkowana na to, aby odsetek osób z poszczególnych grup wyznaczonych przez te dwie cechy odpowiadał ich proporcjom w populacji wszystkich mieszkańców Nowego Sącza (według danych BDL GUS).

Tabela 128. Respondenci według płci i wieku

Wiek	Kobieta		Mężczyzna		Łącznie	
	Liczba	%	Liczba	%	Liczba	%
poniżej 25 lat	72	18,8%	70	18,3%	142	37,1%
25-44 lata	62	16,2%	55	14,4%	117	30,5%
45-64 lata	41	10,7%	28	7,3%	69	18,0%
65 i więcej	29	7,6%	26	6,8%	55	14,4%
łącznie	204	53,3%	179	46,7%	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Wśród mieszkańców Nowego Sącza, którzy wzięli udział w badaniu przeważały osoby wykształcone. Prawie trzy czwarte Respondentów ma wykształcenie co najmniej średnie. Można również zwrócić uwagę na dość znaczną reprezentację absolwentów zasadniczych szkół zawodowych.

Tabela 129. Respondenci według wykształcenia

Wykształcenie	Liczba	%
podstawowe lub gimnazjalne	7	1,8%
zasadnicze zawodowe	92	24,0%
średnie	175	45,7%
wyższe	108	28,2%
inne	1	0,3%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Jednym z głównych założeń badania było zwrócenie się do mieszkańców wszystkich osiedli Nowego Sącza. Dlatego też wyznaczone zostały minimalne liczby Respondentów z poszczególnych osiedli (odpowiadające rzeczywistej liczbie ich mieszkańców). Ze względu na zbliżone rozmiary poszczególnych osiedli, wartości te (oraz wynikające z nich liczby faktycznie przeprowadzonych wywiadów na każdym z osiedli) były do siebie bardzo zbliżone.

Tabela 130. Respondenci według miejsca zamieszkania

Osiedle	Liczba	%
Barskie	21	5,5%
Biegonice	12	3,1%
Centrum	6	1,6%
Chruślice	7	1,8%
Dąbrówka	3	0,8%
Falkowa	6	1,6%
Gołąbkowice	16	4,2%
Gorzków	19	5%
Helena	18	4,7%
Kaduk	18	4,7%
Kilińskiego	13	3,4%
Kochanowskiego	21	5,5%
Millenium	25	6,5%
Nawojowska	19	5%
Piątkowa	14	3,7%
Poręba Mała	11	2,9%
Przetakówka	16	4,2%
Przydworcowe	15	3,9%
Stare Miasto	13	3,4%
Szujskiego	18	4,7%
Westerplatte	15	3,9%
Wojska Polskiego	27	7%
Wólki	22	5,7%
Zabełcze	10	2,6%
Zawada	18	4,7%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Inną ważną cechą próby, na której przeprowadzono badanie jest długi czas zamieszkiwania w Nowym Sączu. Ponad połowa Respondentów urodziła się w mieście. Co więcej wśród przyjezdnych przeważają osoby, które przeprowadziły się do Nowego Sącza ponad 15 lat temu.

Tabela 131. Respondenci według czasu zamieszkania w Nowym Sączu

Odpowiedź	Liczba	%
od urodzenia	261	68,1%
powyżej 15 lat	74	19,3%
9-15 lat	18	4,7%
5-8 lat	15	3,9%
poniżej 5 lat	15	3,9%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

8.3 Wyniki badania

Pierwsze pytanie ankiety dotyczyło tego jak Respondenci oceniają Nowy Sącz jako miejsce życia. Można zwrócić uwagę na dość znaczącą ambiwalencję ich opinii. Przejawia się ona przede wszystkim znaczącym (przekraczającym połowę) odsetkiem odpowiedzi *średnio*. Ponadto można zwrócić uwagę na zbliżoną liczbę wyborów pozytywnych (*bardzo dobrze* i *dobrze*) oraz negatywnych (*bardzo źle* i *źle*), przy czym te pierwsze były jednak nieco liczniejsze.

Tabela 132. Oceny Nowego Sącza jako miejsca życia

Odpowiedź	Liczba	%
bardzo dobrze	12	3,1%

Odpowiedź	Liczba	%
dobrze	88	23%
średnio	213	55,6%
źle	65	17,0%
bardzo źle	5	1,3%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Kolejne pytanie dotyczyło rodzaju problemów, które mają największe znaczenie z punktu widzenia życia miasta. Rozkład odpowiedzi dość jednoznacznie wskazuje na priorytetowy charakter problemów społecznych. Na drugim miejscu pod względem częstości odpowiedzi znalazły się problemy w sferze środowiskowej.

Tabela 133. Główne problemy Nowego Sącza

Odpowiedź	Liczba	%
problemy w sferze społecznej	183	47,8%
problemy w sferze gospodarczej	29	7,6%
problemy w sferze środowiskowej	89	23,2%
problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	69	18,0%
problemy w sferze technicznej	13	3,4%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Następne pytanie miało charakter precyzujący i dotyczyło właśnie problemów społecznych. Dane pokazują, że Respondenci za najważniejszy uznają problem bezrobocia. Powyżej dziesięciu procent odpowiedzi dotyczyło również *wandalizmu* oraz *braku aktywności mieszkańców*.

Tabela 134. Główne problemy społeczne Nowego Sącza (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
bezrobocie	318	37,5%
ubóstwo	79	9,3%
przestępczość	79	9,3%
niski poziom wykształcenia mieszkańców	9	1,1%
brak aktywności mieszkańców	94	11,1%
niski poziom zaufania w społeczeństwie	30	3,5%
bezdomy	14	1,7%
uzależnienia	83	9,8%
przemoc w rodzinie	16	1,9%
wykluczenie społeczne	17	2,0%
wandalizm	104	12,3%
inne	4	0,5%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Osoby biorące udział w badaniu zostały poproszone o określenie, na których osiedlach najczęściej występują problemy w poszczególnych sferach. Analiza wartości odchylenia standardowego wskazuje, że największe zróżnicowanie występuje w zakresie problemów społecznych. Najczęściej dostrzegane były one na osiedlach: Barskie, Wojska Polskiego i Centrum. Najmniej różniły się od siebie liczby wskazań poszczególnych osiedli w kontekście problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej (najczęściej wskazywane: Helena, Wólki i Barskie).

Tabela 135. Terytorialny rozkład poszczególnych typów problemów

	problemy w sferze społecznej	problemy w sferze gospodarczej	problemy w sferze środowiskowej	problemy w sferze przestrzenno- funkcjonalnej	problemy w sferze technicznej
Barskie	20,0%	8,0%	8,1%	6,7%	0,9%
Biegonice	1,9%	0,9%	11,8%	4,7%	0,9%
Centrum	8,7%	5,4%	6,6%	2,0%	13,9%
Chruślice	0,5%	8,9%	1,8%	3,9%	0,9%
Dąbrówka	0,2%	0,0%	1,1%	1,6%	0,0%
Falkowa	0,7%	8,9%	3,7%	3,5%	4,6%
Gołąbkowice	3,3%	7,1%	2,2%	3,5%	2,8%
Gorzków	4,0%	2,7%	4,0%	2,8%	2,8%
Helena	0,7%	5,4%	6,3%	11,4%	5,6%
Kaduk	6,1%	2,7%	4,0%	4,3%	1,9%
Kilińskiego	2,1%	0,9%	1,5%	4,3%	4,6%
Kochanowskiego	4,5%	4,5%	5,5%	2,4%	2,8%
Millenium	6,1%	4,5%	4,0%	1,6%	1,9%
Nawojowska	7,5%	4,5%	4,8%	3,9%	0,9%
Piątkowa	0,7%	1,8%	2,6%	2,4%	1,9%
Poręba Mała	0,9%	6,3%	1,5%	2,4%	1,9%
Przetakówka	0,9%	1,8%	2,9%	2,0%	1,9%
Przydworcowe	8,0%	1,8%	4,4%	3,1%	6,5%
Stare Miasto	3,3%	3,6%	4,0%	3,9%	10,2%
Szujskiego	2,3%	0,9%	1,8%	5,1%	5,6%
Westerplatte	3,1%	0,9%	2,6%	3,5%	6,5%
Wojska Polskiego	9,9%	6,3%	4,8%	6,3%	13,9%
Wólki	2,3%	3,6%	3,7%	8,3%	0,0%
Zabełcze	0,9%	3,6%	4,8%	0,8%	1,9%
Zawada	1,4%	5,4%	1,5%	5,5%	5,6%
łącznie	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
odchylenie standardowe	4,3	2,6	2,4	2,3	3,8

Źródło: badanie PAPI, n=383

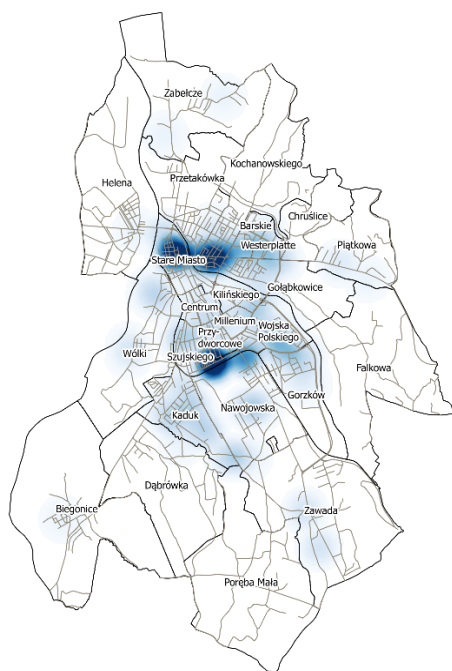
W ramach uszczegółowienia Respondenci zostali poproszeni o wskazanie konkretnych lokalizacji w których dany rodzaj problemów występuje ze szczególnie dużym natężeniem.

Najwięcej wskazań lokalizacji, gdzie ze szczególnym natężeniem występują problemy w sferze społecznej dotyczyło Starego Miasta oraz graniczącego z nim fragmentu osiedla Kochanowskiego a także obszaru pomiędzy osiedlami Szujskiego, Przydworcowe i Nawojowska. Problemy w sferze gospodarczej lokalizowane były na osiedlu Stare Miasto oraz w zachodniej części osiedla Gołąbkowice. Z odpowiedzi Respondentów wynika, że problemy w sferze środowiskowej występują w wielu częściach miasta. Wskazywane były lokalizacje usytuowane na osiedlach: Dąbrówka, Szujskiego, Kilińskiego i Barskie a także na pograniczu osiedli Stare Miasto i Przetakówka, Przetakówka i Stare Miasto oraz Centrum, Millenium i Przydworcowe. Rozproszenie wskazań można zauważyć również jeśli chodzi o problemy o charakterze przestrzenno-funkcjonalnym. Wskazywane były lokalizacje na osiedlach: Biegonice, Nawojowska, Gorzków, Wojska Polskiego, Przydworcowe, Wólki i Helena. Z kolei wskazani w sferze technicznej były silnie skoncentrowane w rejonie Starego Miasta.

Poniższe mapy prezentują przestrzenny rozkład wskazań w poszczególnych sferach.

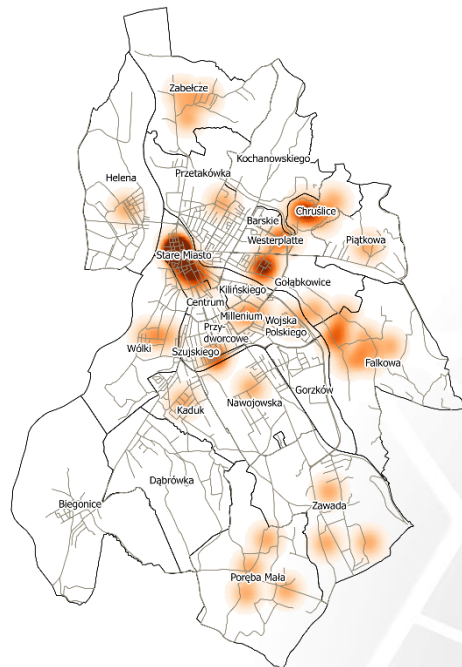

Mapa 26. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze społecznej

Źródło: badanie PAPI, n=383

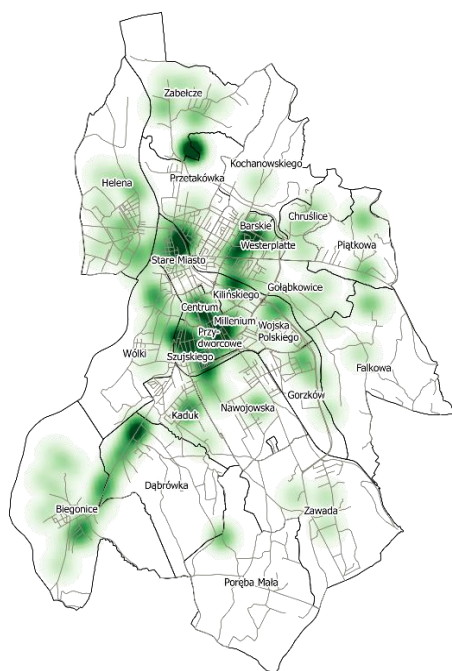
Mapa 27. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze gospodarczej

Źródło: badanie PAPI, n=383

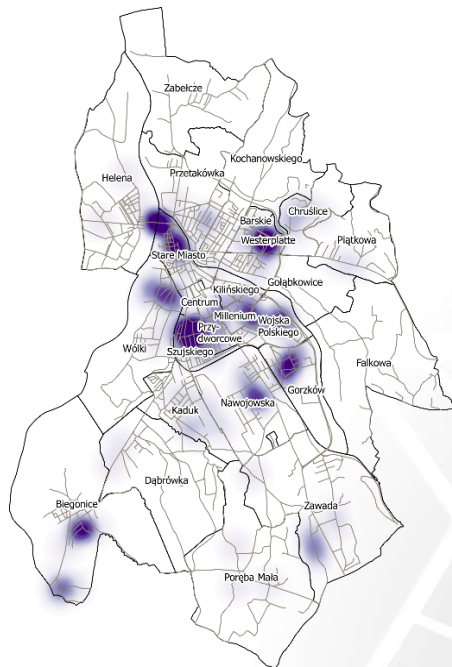

Mapa 28. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze środowiskowej

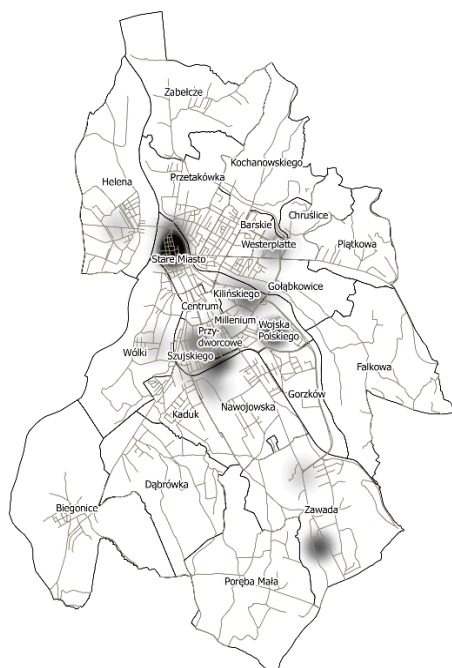

Źródło: badanie PAPI, n=383

Mapa 29. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Źródło: badanie PAPI, n=383

Mapa 30. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze technicznej

Źródło: badanie PAPI, n=383

Patrząc łącznie na odpowiedzi odnoszące się do wszystkich typów problemów można zauważyć stosunkowo równomierny rozkład odpowiedzi. Wyraźnie częściej od pozostałych wskazywane było osiedle Barskie. Kolejne w hierarchii były osiedla Centrum i Wojska Polskiego.

Tabela 136. Łączna liczba wskazań osiedli

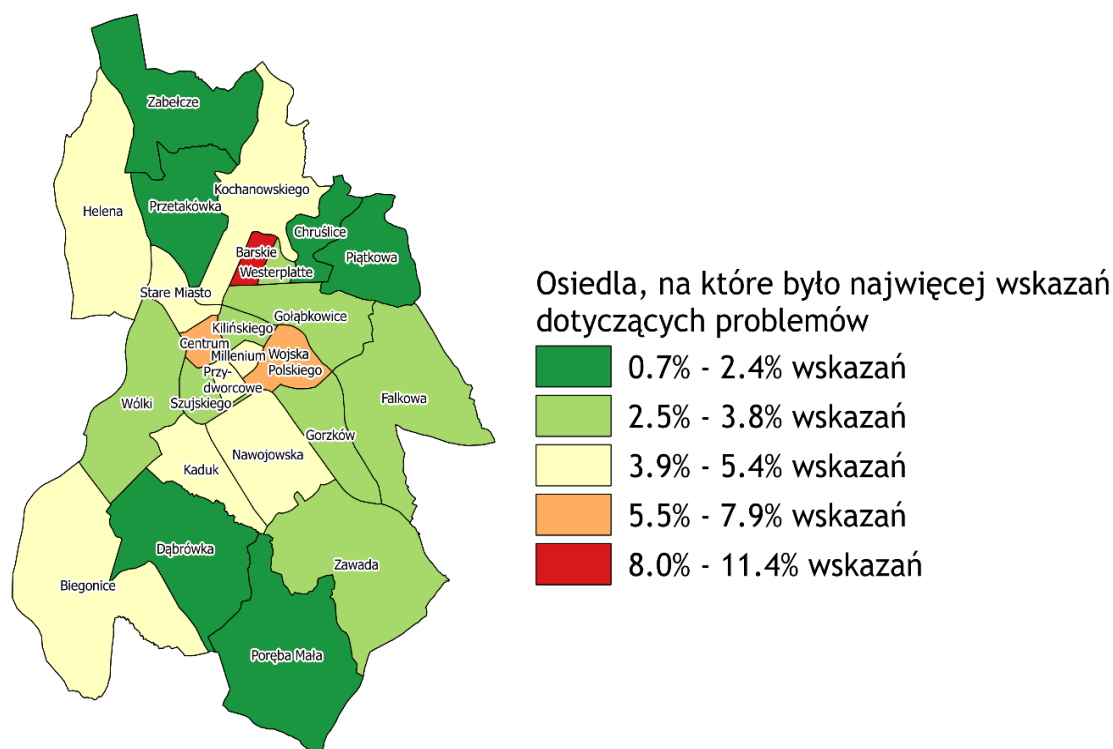
Osiedle	Liczba	%
Barskie	134	11,4%
Biegonice	54	4,6%
Centrum	81	6,9%
Chruslice	28	2,4%
Dąbrówka	8	0,7%
Falkowa	37	3,2%
Gołąbkowice	40	3,4%
Gorzków	41	3,5%
Helena	61	5,2%
Kaduk	53	4,5%
Kilińskiego	30	2,6%
Kochanowskiego	48	4,1%
Millenium	48	4,1%
Nawojowska	61	5,2%
Piątkowa	20	1,7%
Poręba Mała	23	2,0%
Przetakówka	21	1,8%
Przydworcowe	63	5,4%
Stare Miasto	50	4,3%
Szujskiego	35	3,0%
Westerplatte	37	3,2%
Wojska Polskiego	93	7,9%
Wólki	45	3,8%
Zabełcze	25	2,1%
Zawada	36	3,1%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Mapa 31. Łączny odsetek wskazań problemów

Źródło: badanie PAPI, n=383

Jeśli chodzi o grupy, które według Respondentów powinny być odbiorcami działań rewitalizacyjnych, trzema najczęściej wskazywanymi odpowiedziami były: **młodzież, seniorzy oraz rodziny z małymi dziećmi.**

Tabela 137. Grupy, które zdaniem Respondentów powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych w ich miejscu zamieszkania (pytanie wielokrotnego wyboru)

odpowiedź	liczba wskazań	%
rodziny z małymi dziećmi	179	18,6%
dzieci	112	11,6%
młodzież	216	22,4%
seniorzy	188	19,5%
osoby niepełnosprawne	63	6,5%
osoby bezrobotne	141	14,6%
osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym	28	2,9%
osoby zagrożone patologiami (alkoholizm, narkomania, przestępczość, itp.)	35	3,6%
inne	1	0,1%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Mieszkańcy zostali również zapytani o to, na ile bezpiecznie czują się w Nowym Sączu. Ocena była dokonywana na skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza najniższe, a 10 najwyższe poczucie bezpieczeństwa. Można zauważyć asymetryczny rozkład ocen z dominacją tych sytuujących się w górnej połowie skali (a więc bliżej najwyższego poczucia bezpieczeństwa). Na umiarkowanie korzystną sytuację w tym zakresie wskazuje również średnia ocen.

Tabela 138. Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
0	0	0,0%
1	0	0,0%
2	5	1,3%
3	54	14,1%
4	54	14,1%
5	59	15,4%
6	31	8,1%
7	69	18,0%
8	78	20,4%
9	27	7,0%
10	6	1,6%
łącznie	383	100,0%
średnia		5,95

Źródło: badanie PAPI, n=383

W kolejnym pytaniu mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie osiedli na których czują się mniej bezpiecznie. Pomimo znaczącego rozproszenia odpowiedzi (związanego zapewne m.in. z faktem, iż Respondenci niekoniecznie znają dokładnie całe miasto), można wskazać na częstsze wskazywanie niektórych osiedli. Jest to przede wszystkim Barskie, zaś w dalszej kolejności Centrum i Przydworcowe.

Tabela 139. Osiedla, gdzie Respondenci czują się najmniej bezpiecznie (pytanie wielokrotnego wyboru)

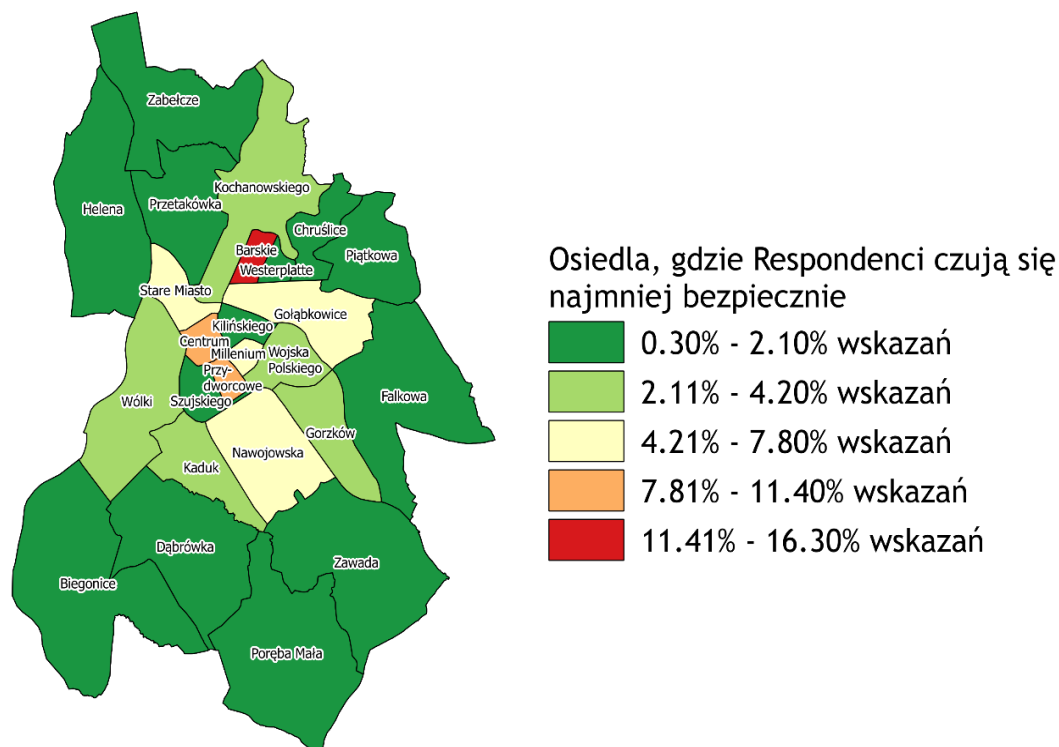
odpowiedź	liczba	%
Barskie	100	16,3%
Biegonice	10	1,6%
Centrum	70	11,4%
Chruślice	6	1,0%
Dąbrówka	4	0,7%
Falkowa	11	1,8%
Gołąbkowice	45	7,3%
Gorzków	26	4,2%
Helena	13	2,1%
Kaduk	16	2,6%
Kilińskiego	10	1,6%
Kochanowskiego	18	2,9%
Millenium	44	7,2%
Nawojowska	36	5,9%
Piątkowa	7	1,1%
Poręba Mała	2	0,3%
Przetakówka	10	1,6%
Przydworcowe	64	10,4%
Stare Miasto	48	7,8%
Szujskiego	9	1,5%
Westerplatte	10	1,6%
Wojska Polskiego	25	4,1%
Wólki	23	3,7%
Zabełcze	3	0,5%
Zawada	5	0,8%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Mapa 32. Osiedla gdzie Respondenci czują się najmniej bezpiecznie

Źródło: badanie PAPI, n=383

Respondenci byli zdania, że mieszkańcy Nowego Sącza są narażeni przede wszystkim na *pobicie* lub *napaść z kradzieżą*. Na trzecim miejscu znalazły się *choroby spowodowane zanieczyszczeniem środowiska*. Taki rozkład odpowiedzi sugeruje, że głównym źródłem braku poczucia bezpieczeństwa jest obawa przed byciem ofiarą przestępstwa przeciw życiu i zdrowiu lub mieniu. Jednocześnie Respondenci dostrzegają również zagrożenia o charakterze środowiskowym.

Tabela 140. Zagrożenia, na która narażeni są mieszkańcy Nowego Sącza (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
pobicie	184	21,2%
napaść z kradzieżą	161	18,5%
kradzież kieszonkowa	145	16,7%
kradzież samochodu	17	2,0%
włamanie	93	10,7%
przemoc seksualna	13	1,5%
wypadek drogowy	80	9,2%
oszustwo (źle wykonana usługa, wyłudzenie, sprzedaż uszkodzonego/podrobionego towaru)	23	2,6%
choroby spowodowane zanieczyszczeniem środowiska	147	16,9%
klęski żywiołowe	6	0,7%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Osoby biorące udział w badaniu zostały następnie poproszone o wskazanie działań, które mogłyby poprawić sytuację w zakresie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców miasta. Można zauważyć, że ich odpowiedzi są spójne w opiniach wyrażonych we

wcześniejszym pytaniu. Jako najważniejsze wybrane zostały: *zwiększenie liczby patroli policji, zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska oraz zwiększenie zasięgu monitoringu miejskiego.*

Tabela 141. Działania, które mogłyby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Nowego Sącza (pytanie wielokrotnego wyboru)

Odpowiedź	Liczba wskazań	%
zwiększenie liczby patroli policji	259	28,0%
zwiększenie liczby patroli straży miejskiej	35	3,8%
zwiększenie zasięgu monitoringu miejskiego	165	17,8%
działania edukacyjno-informacyjne o charakterze prewencyjnym	14	1,5%
poprawa oświetlenia miejsc szczególnie niebezpiecznych	138	14,9%
poprawa stanu infrastruktury drogowej	101	10,9%
poprawa stanu zabezpieczeń przeciwpowodziowych	16	1,7%
zmniejszenie zanieczyszczenia środowiska	196	21,2%
inne	2	0,2%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Kolejna część ankiety dotyczyła organizacji pozarządowych i aktywności społecznej mieszkańców Nowego Sącza. Odpowiedzi na pytanie czy Respondenci obecnie przynależą do jakiejś organizacji pozarządowej wskazują na ich niewielkie zaangażowanie w działalność trzeciego sektora. W jakiegokolwiek organizacji pozarządowej działa nieco ponad jedna dziesiąta Respondentów, zaś przynależność do więcej niż jednego NGO zadeklarowało tylko pół procenta.

Tabela 142. Przynależność Respondentów do organizacji pozarządowych

Odpowiedź	Liczba	%
brak	340	88,8%
jedna	38	9,9%
dwie lub więcej	2	0,5%
zamiar przystąpienia (aktualnie żadna)	3	0,8%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Główną formą udziału Respondentów w życiu społecznym jest udział w wyborach, deklarowany przez prawie cztery piąte z nich. Druga w kolejności pod względem częstości wyborów (jednak z o wiele niższym wynikiem) była odpowiedź *wolontariat (w tym np. rada rodziców, chór, itp.).*

Tabela 143. Aktywność społeczna Respondentów

odpowiedź	liczba	%
wolontariat (w tym np. rada rodziców, chór, itp.)	53	11,8%
nieformalna inicjatywa sąsiedzka	12	2,7%
konsultacje społeczne	8	1,8%
przygotowanie wniosku do budżetu obywatelskiego	4	0,9%
głosowanie w wyborach parlamentarnych, prezydenckich lub samorządowych	353	78,6%
manifestacja lub wiec	14	3,1%
inne	5	1,1%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Z drugiej strony można zauważyć, że osoby biorące udział w badaniu są pozytywnie nastawione do organizacji pozarządowych, o czym świadczą odpowiedzi na pytania o potencjał NGO w zakresie rozwiązywania problemów społecznych Nowego Sącza. Niemalże połowa osób wybrała odpowiedź *raczej tak*, a co więcej odpowiedzi

negatywne (*raczej nie* i *zdecydowanie nie*) zostały wskazane przez mniej niż jedną dziesiątą Respondentów.

Tabela 144. Opinie na temat możliwości przyczynienia się organizacji pozarządowych do rozwiązywania problemów społecznych Nowego Sącza

Odpowiedź	Liczba	%
zdecydowanie tak	90	23,5%
raczej tak	191	49,9%
nie wiem/ nie mam zdania	81	21,1%
raczej nie	20	5,2%
zdecydowanie nie	1	0,3%
łącznie	383	100,0%

Źródło: badanie PAPI, n=383

Osoby biorące udział w badaniu zostały również zapytane o to, jakie znają organizacje pozarządowe działające w Nowym Sączu. Do najliczniej wymienianych należały: Caritas (115 osób, 30,0%), Sursum Corda (90, 23,5%), Polski Czerwony Krzyż (47,12,3%), Sądeckie Hospicjum (32, 8,7%) i Fundacja Pomocy Osobom z Autyzmem „MADA” (29, 7,6%).

9 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie miasta Nowego Sącza

Mając na uwadze wyniki przeprowadzonej diagnozy, ze szczególnym uwzględnieniem osiedli, w których zaobserwowano natężenie zjawisk kryzysowych w poszczególnych sferach można wyodrębnić obszary zdegradowane miasta Nowego Sącza, którymi zgodnie z definicją są obszary gminy znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, na których współwystępuje jedno z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

W sferze społecznej obszarami cechującymi się największym natężeniem zjawisk kryzysowych zidentyfikowano osiedla:

- Stare Miasto;
- Centrum;
- Kilińskiego;
- Nowojowska;
- Przydworcowe.

W sferze gospodarczej obszarami takimi są osiedla:

- Barskie;
- Falkowa;
- Millenium;
- Poręba Mała;
- Westerplatte.

Natomiast jako najbardziej kryzysowe obszary w sferze środowiskowej można wskazać osiedla:

- Stare Miasto;
- Kilińskiego;
- Centrum;
- Przydworcowe;

- Szujskiego;
- Millenium;
- Wojska Polskiego.

W odniesieniu do sfery przestrzenno-funkcjonalnej wskazanymi obszarami o natężeniu zjawisk negatywnych są osiedla:

- Westerplatte;
- Helena;
- Millenium;
- Poręba Mała;
- Wólki.

W sferze technicznej negatywne zjawiska kumulują się w osiedlach:

- Przetakówka;
- Stare Miasto;
- Kochanowskiego;
- Szujskiego.

Przeprowadzone analizy wykazały, że za obszar zdegradowany na terenie miasta Nowego Sącza należy uznać następujące osiedla:

- Stare Miasto, gdzie zachodzi szczególnie silne natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej, a także w sferach: środowiskowej, oraz technicznej;
- Centrum, na terenie którego obserwuje się szczególnie silne natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz w sferze środowiskowej. Zdaniem mieszkańców osiedle to także cechuje się natężeniem zjawisk kryzysowych, szczególnie w sferze technicznej, a także społecznej i środowiskowej, co potwierdzają wskaźniki ilościowe;
- Kilińskiego, gdzie obserwuje się silne natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz środowiskowej;
- Przydworcowe, gdzie można zaobserwować natężenie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz środowiskowej.

Wymienione wyżej cztery osiedla łącznie obejmują 9,8 % powierzchni miasta i są zamieszkane przez 3,5 % ogółu mieszkańców Nowego Sącza. W związku z tym obszar zdegradowany Nowego Sącza w pełni pokrywa się z obszarem do

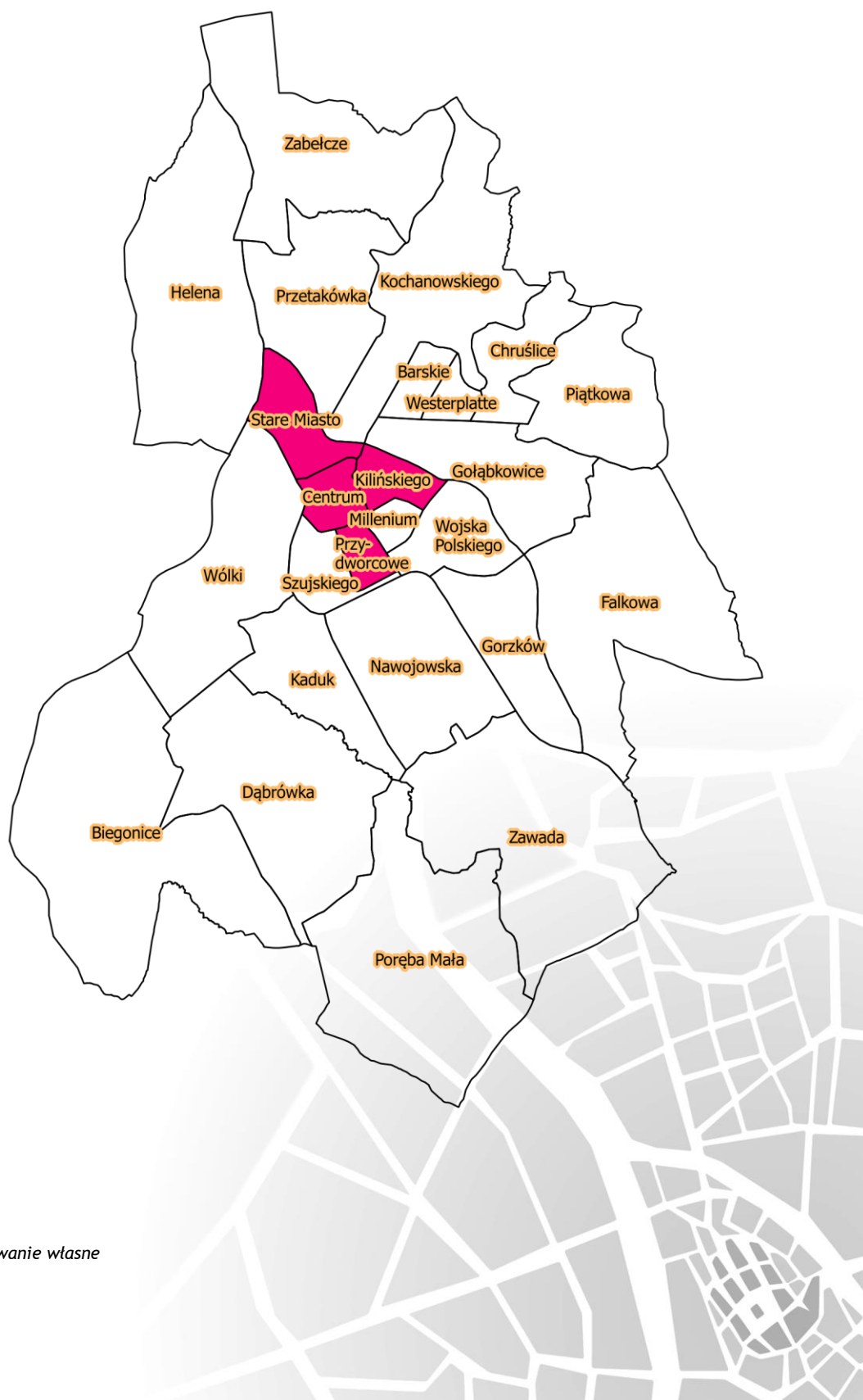

rewitalizacji. Wybór takich obszarów jest także zgodny z zasadą koncentracji programu rewitalizacji, w szczególności koncentracji terytorialnej, gdyż wszystkie te osiedla zlokalizowane są w centralnej części miasta, co pozwoli na skupienie działań rewitalizacyjnych właśnie na tym terenie. Zbyt duże rozproszenie projektów mogłoby zmniejszyć stopień ich oddziaływania i osłabić osiągnane rezultaty. Natomiast koncentracja działań może przynieść trwale i realne zmiany w wyznaczonym obszarze.

Mapa 33. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na tle miasta podzielonego na osiedla

Źródło: opracowanie własne

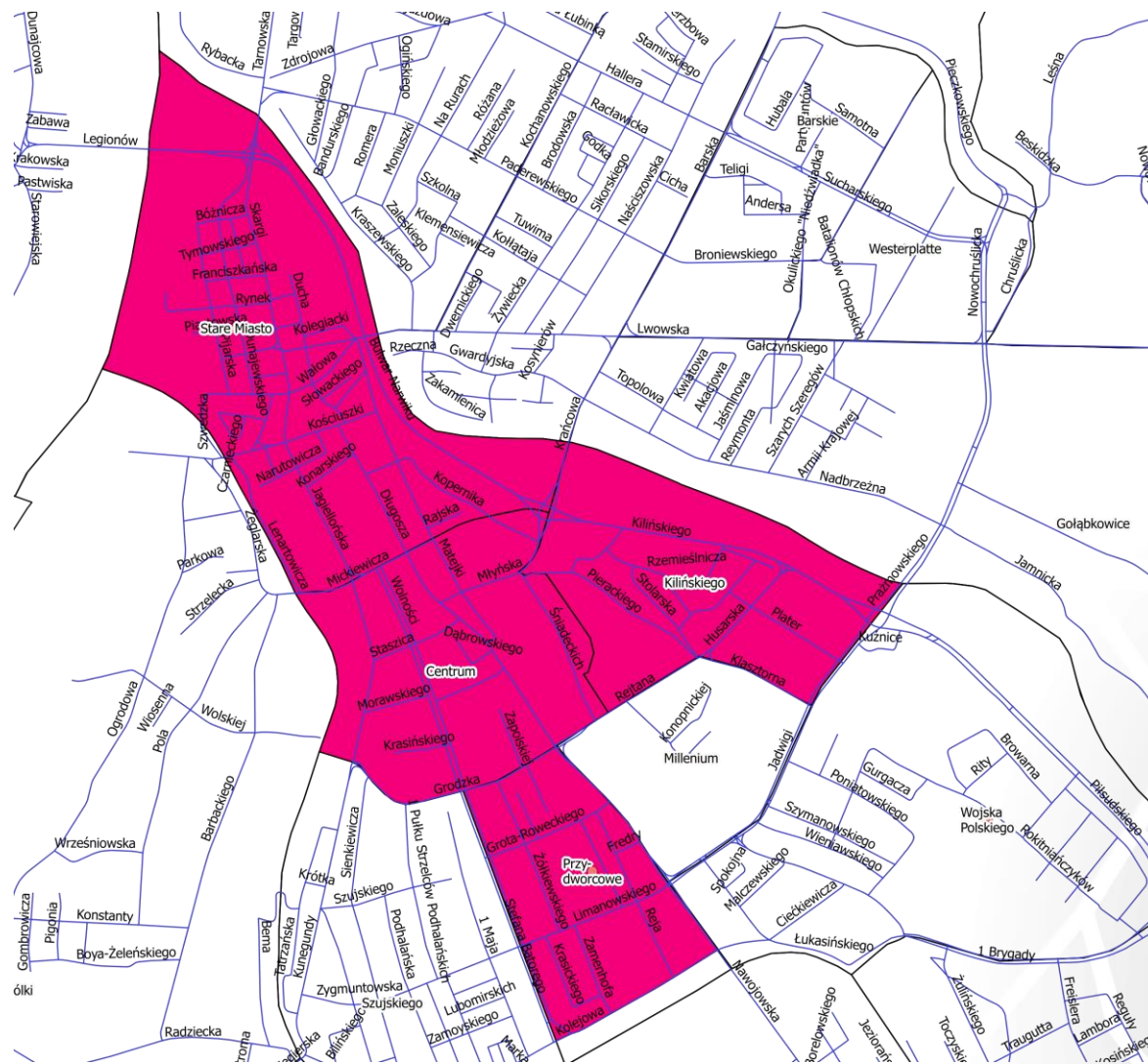

Miasto Nowy Sącz

Rynek 1, 33-300 Nowy Sącz
tel: [+48 18] 44 86 500, fax: [+48 18] 44 37 863
urząd@nowysacz.pl | www.nowysacz.pl

Mapa 34. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z siatką ulic

Źródło: opracowanie własne

10 Charakterystyka wybranych osiedli - obszarów do rewitalizacji

10.1 Stare Miasto

Osiedle Stare Miasto charakteryzuje się znaczącymi dysproporcjami w rozwoju gospodarczym. Zwraca uwagę fakt, że na jego terenie jest zarejestrowana największa liczba firm i najwięcej podatników prowadzi działalności gospodarcze (aż 103,8 działalności na 1000 osób, przy średniej dla miasta na poziomie 25,4). Odnotowano tam także nieco wyższy od średniej deklarowany dochód na jednego podatnika. Jednocześnie osiedle charakteryzuje się także dużym udziałem ubogiej ludności, co ma odzwierciedlenie w liczbie osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 osób oraz z liczby rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 osób. To na terenie osiedla Stare Miasto (obok osiedla Centrum) przyznano największą wysokość świadczeń społecznych w stosunku do liczby ludności. Na terenie tego osiedla odnotowywany jest także najwyższy odsetek osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób posiadających ten status.

Brak perspektyw i woli angażowania się w życie społeczne ma swoje odzwierciedlenie także w bardzo niskiej frekwencji jaką odnotowano w okręgach wyborczych leżących na terenie osiedla. Podczas wyborów samorządowych w roku 2014 frekwencja na terenie osiedla nie przekroczyła 45,26%.

Należy zwrócić także uwagę, że na terenie osiedla odnotowywana jest wyższa od średniej dla miasta liczba przestępstw (39,3 na 1000 mieszkańców w roku 2015). Za zdecydowanie niepokojący należy także uznać fakt, że na terenie osiedla wydawana jest największa liczba Niebieskich Kart w mieście, co świadczy o realnym, często spotykanym problemie przemocy w rodzinie. W roku 2015 wydano 4,06 Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców osiedla (przy średniej dla miasta 1,3). Biorąc jednak pod uwagę fakt, że znacząca liczba przypadków przemocy pozostaje ukryta należy przyjąć, że realna skala problemu jest zdecydowanie większa.

Stare Miasto wypada także niekorzystnie biorąc pod uwagę wskaźniki odnoszące się do edukacji (liczba uczniów, którzy nie uzyskali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015) oraz do aktywności kulturalnej (liczba osób korzystających ze stałych form zajęć w Miejskim Ośrodku Kultury).

Dominującą funkcją osiedla Stare Miasto jest funkcja usługowo-administracyjna. Mieszkańcy zwracają uwagę na istotność osiedla ze względu na lokalizację ważnych dla miasta obiektów [Ratusz, budynki administracyjne, muzeum] oraz Starówkę stanowiącą wizytówkę miasta. Z punktu widzenia środowiskowego, widocznym problemem osiedla Stare Miasto jest wzmożony ruch samochodów (gęsta sieć drogowa) powodujący duży hałas komunikacyjny oraz zanieczyszczenie powietrza spowodowane m.in. brakiem podpięcia do sieci ciepłowniczej (bardzo zła ocena w zakresie stężenia pyłu zawieszonego PM10). Warto jednak zwrócić uwagę, że w ramach programu KAWKA na osiedlu Stare Miasto wymienionych zostało 14,44 kotłów węglowych na 1000 mieszkańców (druga wartość w mieście). Osiedle jest prawie w całości pokryte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (94,59%). Do atutów osiedla można także zaliczyć dostępność do placówek opieki

zdrowotnej 4,1 placówek na 1000 mieszkańców (druga, najwyższa wartość w mieście). Osiedle jest także dobrze skomunikowane o czym świadczy wysoka wartość wskaźnika liczby linii dziennych komunikacji miejskiej przechodzących przez osiedle na 1000 mieszkańców (14,44 - druga wartość w mieście). Problemem zidentyfikowanym w sferze technicznej jest występowanie pustostanów w zasobie komunalnym na terenie osiedla (51,2 m²).

10.2 Centrum

Osiedle Centrum podobnie jak Stare Miasto charakteryzuje się dużą dysproporcją rozwoju gospodarczego. Podobnie jak na terenie Starego Miasta również na osiedlu Centrum wiele osób prowadzi działalności gospodarcze (68,5 na 1000 mieszkańców przy średniej dla miasta 25,4). Również znacząco wyższy jest przeciętny dochód deklarowany przez jednego podatnika (45 546,76 zł przy średniej dla miasta 40 035 zł).

Jednocześnie osiedle charakteryzuje się dużym udziałem ubogiej ludności w ogóle mieszkańców. To na terenie osiedla Centrum (obok osiedla Stare Miasto) przyznano największą wysokość świadczeń społecznych w stosunku do liczby ludności. Znacznie średnią dla miasta przekraczają wskaźniki odnoszące się także do liczby osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 osób oraz do liczby rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 osób. Negatywnym prognostykiem jest także fakt, że to na terenie osiedla Centrum jest stosunkowo najwyższy odsetek osób bezrobotnych mających wykształcenie podstawowe, czyli takich, którym szczególnie trudno znaleźć stałe zatrudnienie. W tym kontekście należy zwrócić szczególną uwagę na problematykę pracy społecznej z osobami wykluczonymi. Brak perspektyw i woli angażowania się w życie społeczne ma swoje odzwierciedlenie także w bardzo niskiej frekwencji jaką odnotowano w okręgach wyborczych leżących na terenie osiedla. Podczas wyborów samorządowych w roku 2014 frekwencja na terenie osiedla nie przekroczyła 45,26%.

Należy zwrócić także uwagę, że na terenie osiedla odnotowywana jest znacząco wyższa od średniej dla miasta liczba przestępstw (73,4 na 1000 mieszkańców w roku 2015).

Negatywne wartości przyjmują także wskaźniki odnoszące się do sfery edukacji (liczba uczniów, którzy nie uzyskali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015) oraz do aktywności kulturalnej (liczba osób korzystających ze stałych form zajęć w Miejskim Ośrodku Kultury).

Dominująca funkcja osiedla Centrum to handlowo-usługowa oraz mieszkaniowa. Za najważniejszy atut osiedla pod względem funkcjonalno-przestrzennym należy uznać jego dogodne położenie skutkujące bardzo dobrym skomunikowaniem zewnętrznym i wewnętrznym (dworce PKP i PKS) oraz dość gęstą siecią drogową. Przez osiedle przebiega najwięcej w całym mieście dziennych linii komunikacji miejskiej (aż 31). Ze względu na położenie i charakter osiedla niekorzystnie kształtują się koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przestankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców - 1125,36 zł (druga najwyższa wartość w mieście). Na osiedlu zidentyfikowano bardzo dobrą dostępność do placówek opieki zdrowotnej (5,2 placówki na 1000 mieszkańców - największa wartość w mieście) oraz obecność licznych ośrodków

handlowo-usługowych i szkół. Analizując sytuację w sferze technicznej warto zwrócić uwagę na zły stan techniczny jezdni i chodników. Problemem zidentyfikowanym na osiedlu jest mała liczba wymienionych kotłów węglowych na terenie osiedla (tylko 2). Można także zwrócić uwagę na zanieczyszczenie powietrza - sytuacja w zakresie stężenia pyłu zawieszonego PM10 została określona jako bardzo zła.

Osiedle jest pokryte w prawie 90% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (87,42%). Zdiagnozowano także na podstawie wydanych pozwoleń na budowę małą aktywność inwestycyjną (1,42% wszystkich wydanych pozwoleń w roku 2015).

10.3 Kilińskiego

Na osiedlu Kilińskiego są zauważane bardzo poważne problemy społeczne. Ma to swój wyraz m.in. w fakcie, że to na wskazanym osiedlu największy jest udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (214 osób na 1000 ludności) oraz liczby rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 osób (91). Przekłada się to także na wysokość przyznanych świadczeń.

Zdecydowanie niepokojący jest także fakt, że to na terenie osiedla Kilińskiego odnotowywana jest największa liczba przestępstw w stosunku do liczby mieszkańców (aż 139,7 na 1000 osób w roku 2015 przy średniej dla miasta na poziomie 27,4).

Osiedle zamieszkuje także duża liczba osób w wieku nieprodukcyjnym. Niekorzystna sytuacja występuje w zakresie zjawiska bezrobocia (wskaźnik dot. liczby osób długotrwale bezrobotnych przyjmuje wartość powyżej średniej dla miasta). Podczas wyborów samorządowych w roku 2014 frekwencja na terenie osiedla nie przekroczyła 48,00%.

Osiedle Kilińskiego jest jedną z części miasta w przypadku której sytuacja w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM10 została oceniona jako bardzo zła.

Dominująca funkcja osiedla Kilińskiego to funkcja mieszkaniowa. Za najważniejszy atut osiedla pod względem funkcjonalno-przestrzennym należy uznać jego dogodne położenie. Widocznym problemem obszaru osiedla jest brak infrastruktury rekreacyjnej tj. placów zabaw, skwerów oraz niewykorzystanie dostępnych zasobów terenowych pod tym kątem (teren przy ul. Emilii Plater). W sferze technicznej problemem jest brak chodnika przy ul. Stolarskiej na której od powstania szpitala znacznie zwiększył się ruch samochodów. Osiedle jest w całości pokryte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego (99,94%), a ze względu na jego strukturę, występuje tam niska aktywność związana z tworzeniem nowych obiektów zdiagnozowana na podstawie wydanych pozwoleń na budowę (0,79% wszystkich wydanych w roku 2015). Osiedle pokryte jest gęstą siecią drogową, jednak przebiegają przez nie tylko 2 dzienne linie komunikacji miejskiej. Ważnym problemem osiedla jest brak placówek opieki zdrowotnej.

10.4 Przydworcowe

Dominująca funkcja osiedla Przydworcowego to funkcja mieszkaniowa. Pod kątem funkcjonalno-przestrzennym osiedle należy ocenić za zadbane. Występuje natomiast problem braku miejsc parkingowych, skutkujący zajmowaniem chodników przez samochody. Do najważniejszych obiektów na terenie osiedla

należy hotel Orbis oraz Zespół Szkół Elektryczno-Mechanicznych. W ramach programu KAWKA wymieniono 14 kotłów węglowych, co w skali całego miasta można uznać za średnią wartość. Z drugiej strony jednak ocena jakości powietrza atmosferycznego w kontekście stężeń pyłu zawieszonego PM10 przypisana do osiedla jest bardzo zła.

Osiedle ma niski wskaźnik pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego - 10,35% oraz niską aktywność budowlaną - 0,63% wydanych pozwoleń na budowę w stosunku do wszystkich wydanych w mieście w roku 2015. Na osiedlu zdiagnozowano dobrą sytuację pod kątem dostępności placówek opieki zdrowotnej - 7 placówek, jednak ze względu na dużą liczbę mieszkańców osiedla, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wartość ta spada do 2. Ze względu na lokalizację, przez osiedle przebiega 30 dziennych linii komunikacji miejskiej (więcej jedynie na osiedlu Stare Miasto i Centrum) oraz daje jedną z najwyższych wartości na 1000 mieszkańców.

Ciekawą informacją jest fakt, że filia Biblioteki Miejskiej na os. Przydworcowym odnotowała trzeci największy przyrost liczby czytelników (za filiami na osiedlach: Wojska Polskiego i Kochanowskiego). Między rokiem 2011, a 2014 liczba czytelników wzrosła, aż o 25,5%. O dużym zapotrzebowaniu mieszkańców na ofertę kulturalną może świadczyć także fakt, iż osiedle Przydworcowe plasuje się nieco powyżej średniej pod względem liczby mieszkańców uczestniczących w stałych zajęciach oferowanych przez Miejski Ośrodek Kultury (14 osób, wobec średniej na poziomie 13,2 dla miasta).

Niestety należy także zwrócić uwagę, że na osiedlu Przydworcowe kumulują się problemy społeczne. Świadczy o tym fakt, iż wskaźniki odnoszące się do zjawiska ubóstwa (liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej, liczba rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków, wysokość przyznanych świadczeń) oraz bezrobocia (liczba osób bezrobotnych powyżej 12 mies.) przyjmują wartości powyżej średniej dla całego miasta.

Na terenie osiedla odnotowywana jest jedna z wyższych liczba przestępstw na 1000 mieszkańców (69,9 na 1000 mieszkańców w roku 2015 - przy średniej dla miasta 27,4). W trakcie telefonicznych wywiadów pogłębionych z dyrektorami szkół wskazano także na fakt, iż mieszkańcy nierzadko rezygnują ze zgłaszania np. aktów wandalizmu z uwagi na lęk przed chuliganami. W tym kontekście należy szczególnie podkreślić rolę policjantów dzielnicowych, którzy praca i osobiste relacje z mieszkańcami mogą stopniowo podnosić poziom zaufania do Policji i niwelować lęk przed sygnalizowaniem służbom problemów.

W odniesieniu do całego miasta wysoka jest także liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnym 2014/2015. Podczas wyborów samorządowych w roku 2014 frekwencja na terenie osiedla nie przekroczyła 46,00 %.

Osiedle Przydworcowe charakteryzuje się także mniejszą niż średnia dla miasta liczbą podatników prowadzących działalność gospodarczą (24,1 na 1000 mieszkańców przy średniej dla miasta 25,4). Choć różnica ta nie jest bardzo duża to osiedle kontrastuje ze znajdującymi się na tym samym obszarze osiedlami Centrum i Stare Miasto.

11 Spis tabel

Tabela 1. Liczba ludności, powierzchnia i granice poszczególnych osiedli Nowego Sącza.....	7
Tabela 2. Zestawienie wskaźników użytych w diagnozie z podaniem nazw, zjawisk, których dotyczą, źródeł danych i sposobu obliczania	10
Tabela 3. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera społeczna.....	16
Tabela 4. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera gospodarcza	18
Tabela 5. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera środowiskowa ..	19
Tabela 6. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera przestrzenno-funkcjonalna	20
Tabela 7. Wartości wskaźników dla poszczególnych osiedli - sfera techniczna	21
Tabela 8. Występowanie kryzysu w poszczególnych sferach na poszczególnych jednostkach analitycznych (osiedlach)	22
Tabela 9. Liczba ludności Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju.....	24
Tabela 10. Zameldowani mieszkańcy osiedli w 2015 roku (stan na 31 grudnia)	24
Tabela 11. Wskaźnik feminizacji Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju	25
Tabela 12. Ludność Nowego Sącza według grup wieku (%) w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju	25
Tabela 13. Mieszkańcy osiedli Nowego Sącza według grup wieku (%), stan na 31.12.2015 roku	26
Tabela 14. Liczba wydanych Kart Seniora w podziale na osiedla w odniesieniu do liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym - stan na 31.12.2015 roku.....	27
Tabela 15. Prognoza ludności dla Nowego Sącza opracowana w 2014 roku	27
Tabela 16. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym - Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2014.....	28
Tabela 17. Mieszkańcy osiedli Nowego Sącza w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku	28
Tabela 18. Liczba żłobków w latach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju.....	29
Tabela 19. Dzieci objęte opieką w żłobkach 2011-2014 - Nowy Sącz	30
Tabela 20. Dzieci objęte opieką w żłobkach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	30
Tabela 21. Liczba przedszkoli 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	30
Tabela 22. Dzieci objęte opieką w przedszkolach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	30
Tabela 23. Liczba dostępnych miejsc w przedszkolach 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	31
Tabela 24. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju ..	31
Tabela 25. Liczba szkół podstawowych 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju.....	31
Tabela 26. Współczynnik skolaryzacji na poziomie szkół podstawowych 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju.....	31

Tabela 27. Liczba oddziałów w szkołach podstawowych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	32
Tabela 28. Liczba uczniów w szkołach podstawowych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	32
Tabela 29. Liczba uczniów na jeden oddział w szkole podstawowej (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	32
Tabela 30. Liczba gimnazjów 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	32
Tabela 31. Współczynnik skolaryzacji na poziomie szkół gimnazjalnych 2011-2014 - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	33
Tabela 32. Liczba oddziałów w gimnazjach - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	33
Tabela 33. Liczba uczniów - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	33
Tabela 34. Liczba uczniów na jeden oddział w gimnazjum (uczniowie bez specjalnych potrzeb edukacyjnych) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	33
Tabela 35. Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	34
Tabela 36. Liczba uczniów w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	34
Tabela 37. Liczba oddziałów w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	34
Tabela 38. Liczba absolwentów w zasadniczych szkołach zawodowych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	34
Tabela 39. Technika profilowane dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	35
Tabela 40. Liczba oddziałów w technikach profilowanych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	35
Tabela 41. Liczba uczniów w technikach profilowanych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	35
Tabela 42. Liczba absolwentów w technikach profilowanych dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	35
Tabela 43. Licea ogólnokształcące dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	36
Tabela 44. Liczba oddziałów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	36
Tabela 45. Liczba uczniów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	36
Tabela 46. Liczba absolwentów w liceach ogólnokształcących dla młodzieży - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	36
Tabela 47. Ponadgimnazjalne technika uzupełniające dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	37
Tabela 48. Oddziały w ponadgimnazjalnych technikach uzupełniających dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	37
Tabela 49. Uczniowie w ponadgimnazjalnych technikach uzupełniających dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	37
Tabela 50. Absolwenci w ponadgimnazjalnych technikach uzupełniających dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	37

Tabela 51. Licea ogólnokształcące dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju.....	37
Tabela 52. Oddziały w liceach ogólnokształcących dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	38
Tabela 53. Uczniowie w liceach ogólnokształcących dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	38
Tabela 54. Absolwenci w liceach ogólnokształcących dla dorosłych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	38
Tabela 55. Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji w roku szkolnym 2014/15	38
Tabela 56. Studenci w Nowym Sączu	40
Tabela 57. Absolwenci w Nowym Sączu	41
Tabela 58. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014.....	41
Tabela 59. Liczba rodzin otrzymujących pomoc społeczną wg powodu przyznania pomocy w 2014 roku.....	43
Tabela 60. Liczba porad i interwencji udzielona przez działy Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w latach 2013-2015	44
Tabela 61. Liczba niepełnosprawnych w podziale na płeć w latach 2011-2015	44
Tabela 62. Liczba niepełnosprawnych w podziale na wiek lat w latach 2011-2015.....	44
Tabela 63. Liczba wydanych orzeczeń wg stopni niepełnosprawności, wieku i płci (osoby powyżej 16 roku życia) w 2015 roku.....	45
Tabela 64. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym w 2015 roku	45
Tabela 65. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym w 2015 roku	45
Tabela 66. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 ludności w podziale na powód korzystania z pomocy w 2015 roku stan na 31.12.2015	45
Tabela 67. Wysokość przyznanych świadczeń w zł na osobę w podziale na powód pomocy w roku 2015.....	46
Tabela 68. Liczba dzieci umieszczonych w 2015 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie miasta Nowego Sącza ogółem	48
Tabela 69. Liczba rodzin objętych w 2015 roku pracą koordynatorów pieczy zastępczej na terenie miasta Nowego Sącza ogółem	49
Tabela 70. Bezrobotni zarejestrowani według płci- Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2015 (stan na 31 grudnia).....	49
Tabela 71. Stopa bezrobocia rejestrowanego- Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)	50
Tabela 72. Stopa napływu bezrobotnych zarejestrowanych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia).....	50
Tabela 73. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według wieku w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)	51

Tabela 74. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według wykształcenia w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia)	51
Tabela 75. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według czasu pozostawania bez pracy w latach 2011-2015 (stan na 31 grudnia).....	51
Tabela 76. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza według stażu pracy w latach 2011-2015 (stan na 31 grudnia)	51
Tabela 77. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2011-2014 (stan na 31 grudnia).....	52
Tabela 78. Bezrobotni mieszkańcy Nowego Sącza w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2015 roku (stan na 31 grudnia)	52
Tabela 79. Bezrobotni w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku	53
Tabela 80. Bezrobotni według grup wieku w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku	54
Tabela 81. Bezrobotni w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku	55
Tabela 82. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku.....	56
Tabela 83. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku	57
Tabela 84. Stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku	58
Tabela 85. Bezrobotni według stażu pracy podziale na osiedla, stan na 31.12.2015 roku	59
Tabela 86. Biblioteki i filie - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	60
Tabela 87. ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	61
Tabela 88. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	61
Tabela 89. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	61
Tabela 90. Czytelnicy poszczególnych placówek w latach.....	61
Tabela 91 .Obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: wejście do budynku (biblioteki i filie łącznie) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	62
Tabela 92. Obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich: udogodnienia wewnątrz budynku (biblioteki i filie łącznie) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	62
Tabela 93. Liczba uczestników stałych zajęć organizowanych w 2015 roku przez MOK zamieszkujących poszczególne osiedla	63
Tabela 94. Muzea łącznie z oddziałami - Nowy Sącz na tle województwa i kraju...66	
Tabela 95. Zwiedzający muzea i oddziały - Nowy Sącz na tle województwa i kraju66	
Tabela 96. Nowosądecka baza sportowa w roku 2015 wraz z charakterystyką	66
Tabela 97. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	67
Tabela 98. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. w % - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	67

Tabela 99. Przestępstwa (ogółem) stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	68
Tabela 100. Przestępstwa (ogółem) stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na 1000 mieszkańców - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	69
Tabela 101. Analiza kosztów remontów i odtworzenia małej architektury i zieleni miejskiej wynikające ze zniszczeń na skutek aktów wandalizmu (na dzień 31 grudnia 2015)	70
Tabela 102. Liczba wypadków drogowych na terenie Nowego Sącza	70
Tabela 103. Liczba dzieci i rodzin objętych opieką kuratorów (dane na dzień 10.06.2016 r.)	71
Tabela 104. Liczba wydanych Niebieskich Kart w 2015 roku (stan na 31.12.2015 r.)	72
Tabela 105. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 ludności - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	74
Tabela 106. Podmioty według własności (w roku 2015) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	75
Tabela 107. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	75
Tabela 108. Wielkość przedsiębiorstw (w roku 2015) - Nowy Sącz na tle województwa i kraju	76
Tabela 109. Poziom zanieczyszczenia powietrza w Nowym Sączu na dzień 31 grudnia 2015	79
Tabela 110. Średnioroczne stężenie pyłu PM10, stan na dzień 30 września 2013 r. 79	
Tabela 111. Zestawienie wymiany kotłów węglowych w ramach programu KAWKA na dzień 16 kwietnia 2016 r.	81
Tabela 112. Pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2015	83
Tabela 113. Wskaźnik procentowego pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego na dzień 31 grudnia 2015	83
Tabela 114. Zestawienie wydanych pozwoleń na budowę w Nowym Sączu na dzień 31 grudnia 2015	85
Tabela 115. Liczba budynków mieszkalnych Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju	86
Tabela 116. Dane dotyczące sieci ciepłej Nowego Sącza na lata 2011-2014	86
Tabela 117. Analiza infrastruktury drogowej na dzień 31 grudnia 2015	86
Tabela 118. Analiza placówek opieki zdrowotnej Nowego Sącza stan na dzień 16 kwietnia 2016 r.	89
Tabela 119. Liczba pasażerów przewiezionych przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w latach 2011-2014	90
Tabela 120. Analiza połączeń komunikacji publicznej na dzień 31 grudnia 2015 ...	91
Tabela 121. Analiza kosztów remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej na dzień 31 grudnia 2015	93
Tabela 122. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkań na lata 2011-2014	95
Tabela 123. Średnia powierzchnia użytkowa mieszkań Nowego Sącza w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju	95

Tabela 124. Dostępność lokali w zasobie miasta Nowego Sącza na lata 2011-2014.	95
Tabela 125. Liczba i powierzchnia pustostanów w zasobie komunalnym w latach 2011 i 2015	96
Tabela 126. Wyposażenie mieszkań Nowego Sącza w wodociąg i łazienkę w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju	97
Tabela 127. Wyposażenie mieszkań Nowego Sącza w centralne ogrzewanie i gaz sieciowy w latach 2011-2014 na tle województwa i kraju	97
Tabela 128. Respondenci według płci i wieku	99
Tabela 129. Respondenci według wykształcenia	99
Tabela 130. Respondenci według miejsca zamieszkania	100
Tabela 131. Respondenci według czasu zamieszkania w Nowym Sączu.....	100
Tabela 132. Oceny Nowego Sącza jako miejsca życia	100
Tabela 133. Główne problemy Nowego Sącza	101
Tabela 134. Główne problemy społeczne Nowego Sącza (pytanie wielokrotnego wyboru).....	101
Tabela 135. Terytorialny rozkład poszczególnych typów problemów	102
Tabela 136. Łączna liczba wskazań osiedli.....	105
Tabela 137. Grupy, które zdaniem Respondentów powinny być głównymi odbiorcami działań rewitalizacyjnych w ich miejscu zamieszkania (pytanie wielokrotnego wyboru).....	106
Tabela 138. Poczucie bezpieczeństwa mieszkańców	107
Tabela 139. Osiedla, gdzie Respondenci czują się najmniej bezpiecznie (pytanie wielokrotnego wyboru).....	107
Tabela 140. Zagrożenia, na która narażeni są mieszkańcy Nowego Sącza (pytanie wielokrotnego wyboru).....	108
Tabela 141. Działania, które mogłyby zwiększyć poczucie bezpieczeństwa mieszkańców Nowego Sącza (pytanie wielokrotnego wyboru)	109
Tabela 142. Przynależność Respondentów do organizacji pozarządowych	109
Tabela 143. Aktywność społeczna Respondentów.....	109
Tabela 144. Opinie na temat możliwości przyczynienia się organizacji pozarządowych do rozwiązywania problemów społecznych Nowego Sącza	110

12 Spis map

Mapa 1. Nowy Sącz w podziale na osiedla.....	6
Mapa 2. Występowanie kryzysu w poszczególnych sferach na poszczególnych jednostkach analitycznych (osiedlach)	23
Mapa 3. Mieszkańcy osiedli w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku.....	29
Mapa 4. Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do następnej klasy w roku szkolnych 2014/2015 w podziale na miejsce zamieszkania.....	39
Mapa 5. Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej (świadczeń finansowych bez pracy socjalnej) na 1000 ludności stan na 31.12.2015.....	42
Mapa 6. Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci zasiłków na 1000 ludności stan na 31.12.2015.....	42
Mapa 7. Wysokość przyznanych świadczeń w zł na 1000 ludności stan na 31.12.2015	48
Mapa 8. Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym do liczby osób w wieku produkcyjnym (stan na 31.12.2015)	57
Mapa 9. Liczba osób bezrobotnych długotrwale (powyżej 12 miesięcy) do liczby osób w wieku produkcyjnym, stan na 31.12.2015 roku.....	59
Mapa 10. Liczba korzystających ze stałych form zajęć w MOK w 2015 r.	64
Mapa 11. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. w podziale na obwody	68
Mapa 12. Liczba przestępstw (bez Niebieskich Kart) w przeliczeniu na 1000 osób (stan na 31.12.2015 r.)	69
Mapa 13. Niebieskie Karty w przeliczeniu na 1000 osób (stan na 31.12.2015 r.)	73
Mapa 14. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 100 ludności (stan na 31.12.2015 r.)	74
Mapa 15. Liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 ludności w 2015 roku (stan na 31.12.2015 r.)	75
Mapa 16. Deklarowany dochód na jednego podatnika w 2014 roku (zł)	77
Mapa 17. Obszar przekroczeń średniorocznego stężenia pyłu PM10 na terenie Nowego Sącza.....	80
Mapa 18. Stopień pokrycia osiedli miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w %, na dzień 31 grudnia 2015.....	84
Mapa 19. Procent wydanych pozwoleń na budowę w 2015 roku w podziale na osiedla, stan na 31.12.2015	85
Mapa 20. Gęstość sieci drogowej w 2015 r.	88
Mapa 21. Długość dróg w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 r.	88
Mapa 22. Liczba placówek opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 r. (stan na 16.04.2016 r.).....	90
Mapa 23. Liczba dziennych linii komunikacji miejskiej przejeżdżających przez osiedla na 1000 mieszkańców (stan na 06.04.2016 r.).....	92
Mapa 24. Koszty remontów i odtworzenia infrastruktury przystankowej uległej zniszczeniu lub uszkodzeniu w wyniku aktów wandalizmu na 1000 mieszkańców (stan na dzień 31.12.2015 r.)	94
Mapa 25. Powierzchnia pustostanów w zasobie miasta w 2015 roku	97

Mapa 26. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze społecznej	103
Mapa 27. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze gospodarczej .	103
Mapa 28. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze środowiskowej	104
Mapa 29. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze przestrzenno-funkcjonalnej.....	104
Mapa 30. Lokalizacje szczególnie dotknięte problemami w sferze technicznej...	105
Mapa 31. Łączny odsetek wskazań problemów	106
Mapa 32. Osiedla gdzie Respondenci czują się najmniej bezpiecznie	108
Mapa 33. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji na tle miasta podzielonego na osiedla	114
Mapa 34. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji z siatką ulic	115

